

**BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG**

A trafikokat érintő koncesszió jogi szabályozása és gazdasági jelentősége

Belső konzulens: Dr. Szekeres Diána PhD

Külső konzulens: Horváth László

**Markó Krisztina
Nappali tagozat
Közszolgálati szak**

2015

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: MARKÓ KRISZTINA

Szak/szakirány: KÖZSZOLGÁLATI SZAK

Neptun kód: VX9XEI A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): 2015

A szakdolgozat pontos címe:

A TRAFIKOKAT ÉRINTŐ KONCESSZIÓ JOGI SZABÁLYOZÁSA ÉS GAZDASÁGI JELENTŐSÉGE

Belső konzulens neve: DR. SZEKERES DIÁNA PHD

Külső konzulens neve: HORVÁTH LÁSZLÓ

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

KONCESSZIÓ, TRAFIK, DOHÁNY, PÁLYÁZAT, FIATALKORÚAK

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított.**

(Kérjük a megfelelőt aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén kérjük a titkosítási kérelem egy eredeti példányát leadni: a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat a főiskola könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelőt aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett – egy nem kizárólagos, időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik a nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: 2015. 05. 18.

Markó Krisztina
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2015 MÁJ 18.

Budapesti Gazdasági Főiskola
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg Könyvtára
8900 Zalaegerszeg
Gasparich u. 18/A
Adószám: 15329822-2-42

[Signature]
könyvtári munkatárs

Tartalomjegyzék

1. TÉMAFELVETÉS.....	5
2. KUTATÁSMÓDSZERTAN BEMUTATÁSA	7
2.1. Szekunder kutatás	9
2.2. Primer kutatás	10
2.2.1. Kvantitatív felmérés.....	10
2.2.2. Kvalitatív: Mélyinterjú	11
3. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS A DOHÁNYKERESKEDELEM KAPCSÁN.....	13
4. DOHÁNYTERMÉKEKET ÉRINTŐ KISKERESKEDELMI KONCESSZIÓS RENDSZER TÖRTÉNETE MAGYARORSZÁGON	17
5. A KONCESSZIÓT ÉRINTŐ KÉRDÉSEK.....	21
5.1. A koncesszió fogalmi meghatározása.....	21
5.2. Trafikok megvalósulási módjai	22
5.2.1. Egyéni vállalkozás, mint megvalósulási mód.....	22
5.2.2. Betéti társaság, mint megvalósulási mód.....	23
5.3. A koncesszióról szóló általános rendelkezések	24
5.4. A koncessziós pályázat	25
5.5. Dohánytermék-kiskereskedelmi koncessziós pályázatra vonatkozó különös szabályok	28
5.6. A dohánykiskereskedelem-ellátási tevékenység elvégzése céljából megköthető koncessziós szerződésre irányadó különös szabályok	28
5.7. A koncessziós szerződés	29
5.8. A koncessziós társaság.....	30
6. A FIATALKORÚAK DOHÁNYZÁSÁNAK VISSZASZORÍTÁSÁRÓL ÉS A DOHÁNYTERMÉKEK KISKERESKEDELMÉRŐL SZÓLÓ 2012. ÉVI CXXXIV. TÖRVÉNY	32
6.1. Általános rendelkezések a törvénnyel kapcsolatban.....	32
6.2. Értelmező rendelkezések a törvénnyel kapcsolatban.....	33
6.3. A dohánytermék-kiskereskedelemmel kapcsolatos alapvető állami feladatok....	36
6.3.1. A miniszter jogai és feladatai.....	36
6.3.2. A nyilvános pályázat.....	37
6.3.3. A dohánykiskereskedelem-ellátási koncesszió nyilvános pályázata	40

6.3.4. A koncessziós szerződés alapján keletkező állami bevételek.....	40
6.3.5. A részvénytársaság közreműködése az egészségvédelmet érintő feladatokban	41
6.4. A dohánytermék-kiskereskedelem folytatása	41
6.4.1. A dohánytermékek értékesítési helye	41
6.4.2. Jogosultság a dohánytermék-kiskereskedelmére	43
6.4.3. A dohánytermékek értékesítési módja.....	45
6.4.4. A fiatalok védelme.....	46
6.5. A dohánytermék-kiskereskedelem felügyelete és annak ellenőrzése	47
7. A DOHÁNYKONCESSZIÓS ELJÁRÁS EREDMÉNYEI.....	50
7.1. A dohánytermék kereskedelmi rendszer koncesszióval történő ellátása során napjainkig elért legfontosabb célok, eredmények.....	50
7.2. Külső jogi környezet.....	51
7.3. Dohányboltokkal történő ellátási kötelezettség biztosítása	51
7.4. Dohányboltok országos ellátottságának helyzete	52
7.5. A koncessziós díjak összege és behajtása.....	55
8. ND NEMZETI DOHÁNYKERESKEDELMI NONPROFIT ZRT. MŰKÖDÉSE, SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE	56
9. SPECIÁLIS KÉRDÉSKÖRÖK.....	59
9.1. Már megvalósult és kiírás alatt álló pályázatok által felvetett kérdések.....	59
9.1.1. Pályázati kiírás.....	59
9.1.2. Az első kör.....	60
9.1.3. A második kör.....	60
9.1.4. A harmadik kör	60
9.1.5. A negyedik kör.....	60
9.1.6. Az ötödik kör	61
9.1.7. Az újabb kör a koncesszióért.....	61
9.2. Vasárnapi nyitva tartás lehetősége, megvalósulási aspektusa	62
9.2.1. A vasárnapi munkavégzés tilalmának alanyai	63
9.2.2. A trafikok nyitvatartási ideje	64
9.2.3. A vasárnapi munkavégzés tilalmának ellenőrzése.....	65
10. LEVONHATÓ ÖNÁLLÓ KÖVETKEZTETÉSEK.....	67
10.1. Kvantitatív: Kérdőíves felmérés eredménye.....	67
10.2. Kvalitatív: Mélyinterjú által levonható következtetések	80

11. JAVASLATTÉTEL	82
12. ÖSSZEGZÉS, JÖVŐKÉP	83
13. IRODALOMJEGYZÉK	86
13.1. Szakirodalom és jogszabályjegyzék	86
13.2. URL hivatkozások jegyzéke	87
14. ÁBRAJEGYZÉK.....	92
15. TÁBLÁZATJEGYZÉK.....	93
16. DIAGRAMJEGYZÉK.....	94
17. RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK.....	95
18. FOGALOMTÁR.....	97
19. MELLÉKLETEK.....	101
1. számú melléklet Interjú.....	102
2. számú melléklet Kérdőív megjelenése	105
3. számú melléklet Dohányzási szokásokat mutató KSH diagramok.....	109

1. TÉMAFELVETÉS

*"A függőséggel az a helyzet, hogy sohasem végződik jól, mert végül bármi is hozott minket mámoros állapotba, idővel a jó érzés elmúlik, és felváltja a fájdalom. Azt mondják, hogy addig nem szokhatsz le, amíg a padlóra nem kerülsz. De honnan tudhatod, hogy mikor kerülsz oda? Mert nem számít, hogy ez a dolog mennyire fájdalmas, néha lemondani róla sokkal fájdalmasabb."*¹

Grace klinika c. film

Íme néhány ijesztő tény amivel nap mint nap szembesülnünk kell:

„A dohányzás eredményeképpen 18 percenként hal meg valaki Magyarországon, évente pedig 32 ezren veszítik életüket valamilyen dohányzással összefüggő betegségben.”

„Átlagosan a dohányzó férfiak átlagosan 16 évvel, a nők legalább 19 évvel rövidítik meg az életüket.”

„A 13-15 éves korosztály közel 60%-a kipróbált már valamilyen dohányterméket.”²

1. ábra A "Ne szívj tovább!" és a "Fellelegezhetünk!" című kampányok plakátjai

Forrás: <http://neszivj.reblog.hu/> és a <http://fellelegezhetunk.hu/web/> (letöltés dátuma: 2015.04.01.)

A Nemzeti Dohányboltok története Magyarországon 2012. januárjában a Magyar Országgyűlés által elindított "Ne szívj tovább!" című kampánnyal kezdődött. Ezt követően 2012. februárjában indult útnak a "Fellelegezhetünk!" című kampányrész, amely a törvényi változásokkal kapcsolatos információkat kommunikálta és törekedett arra, hogy a társadalmi nyilvánosság legszélesebb spektrumához eljusson. A

¹ <http://www.citatum.hu/szo/b%E1rmi?r=6> (letöltés dátuma: 2015.04.01.)

² <http://nemzetidohany.hu/home/> (letöltés dátuma: 2015.04.01.)

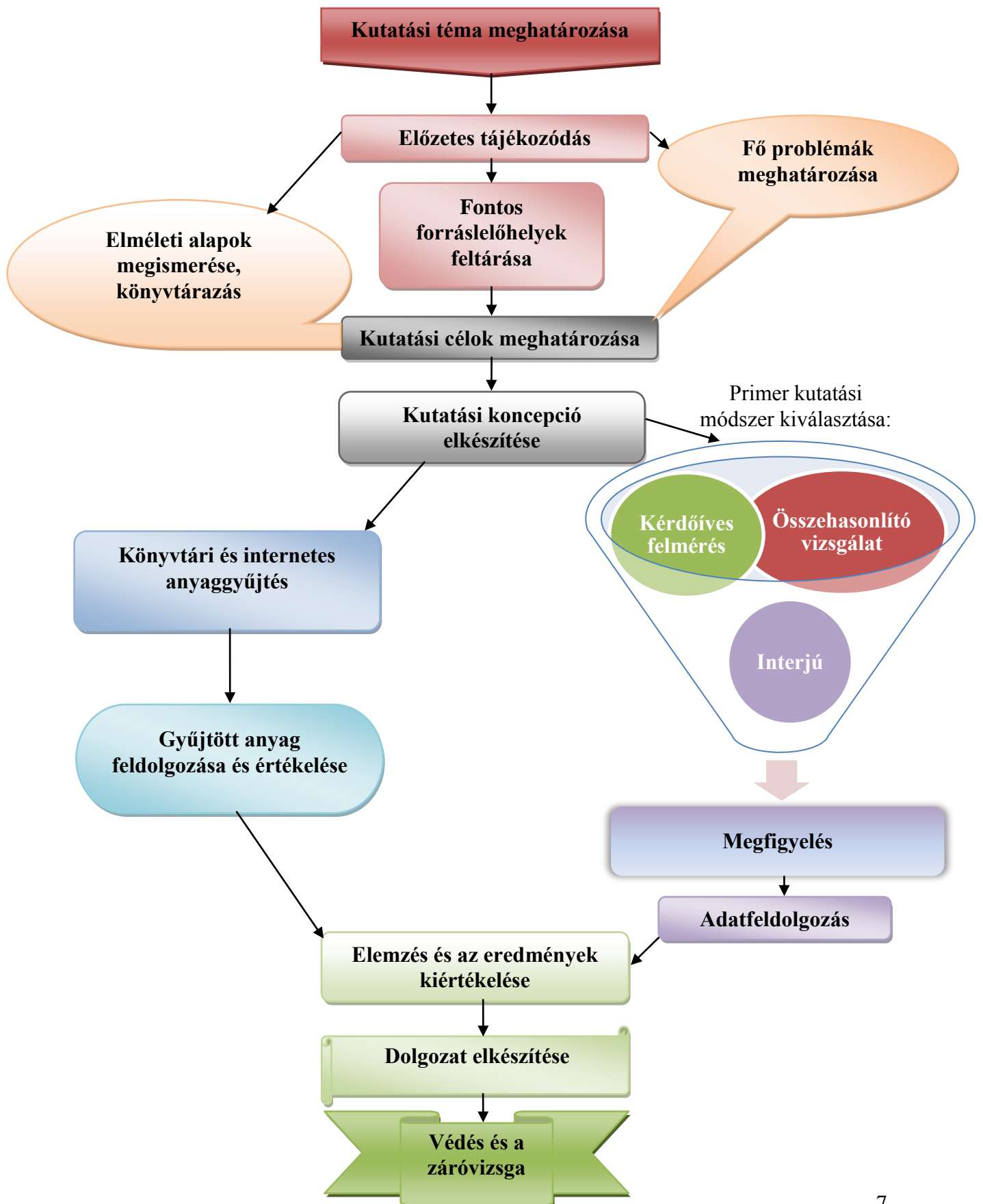
nagyszabású, országos népegészségügyi kampány négy hónapig tartott és ezzel az Egészségügyért Felelős Államtitkárság³ célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a dohányzás egészségkárosító hatásaira.⁴

³ Egészségügyért Felelős Államtitkár: Dr. Zombor Gábor

⁴ <http://2010-2014.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/egeszseguyert-felelos-allamtitkarsag/hirek/ne-szivj-tovabb-nepegeszsegugyi-kampany-a-dohanyzas-visszaszoritasa-erdekeben> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

2. KUTATÁSMÓDSZERTAN BEMUTATÁSA

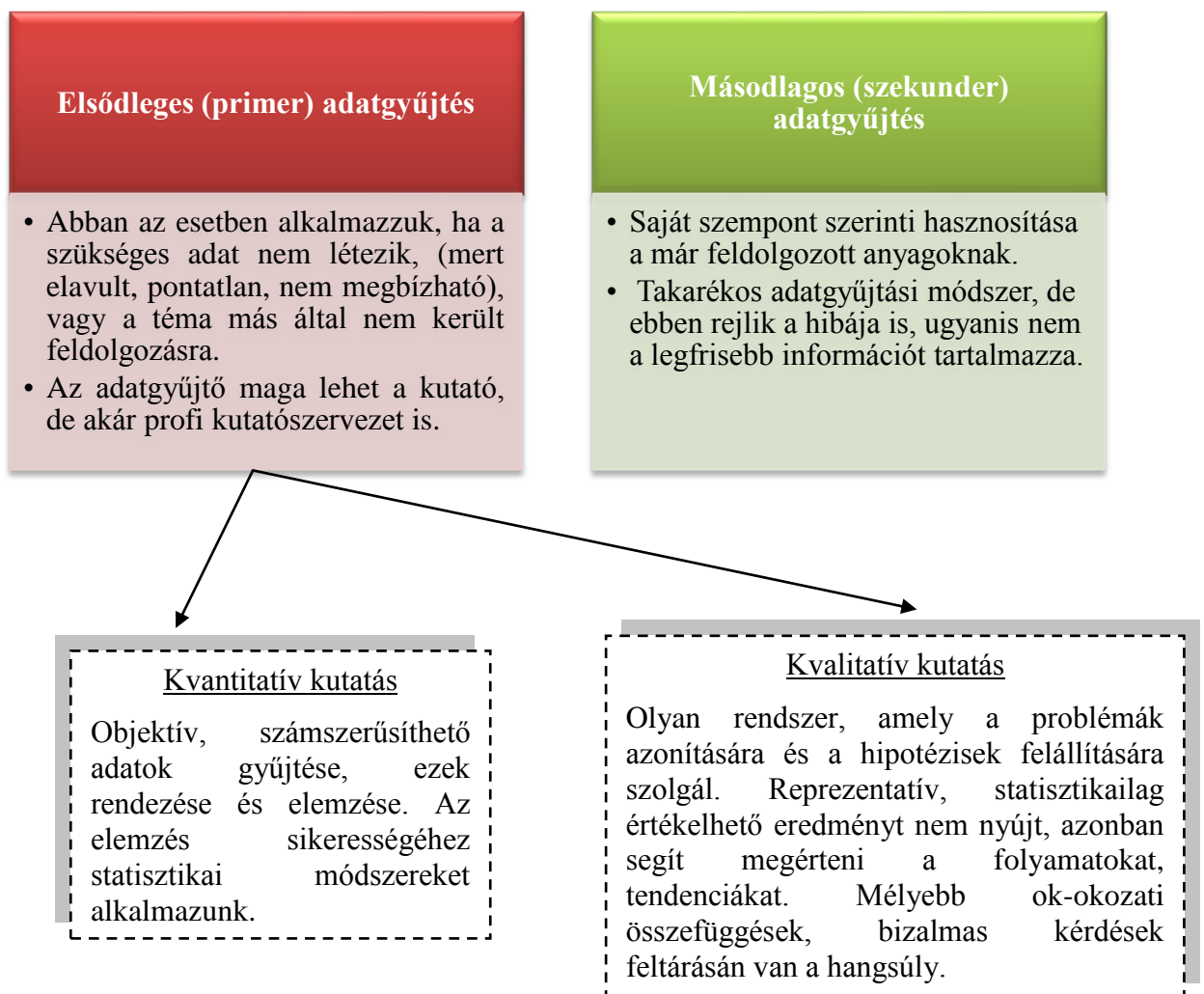
2. ábra A szakdolgozat elkészítésének folyamata

A kutatási módszerek alkalmazására azért van szükség, mert lehetővé teszi a vizsgált folyamatot jellemző törvényszerűségek feltárását, a hipotézisek vizsgálatát.⁵

A kutatási módszereket és technikákat többféleképpen tudjuk csoportosítani. Különbséget teszünk elsődleges és másodlagos adatgyűjtés között, valamint beszélhetünk kvalitatív és kvantitatív módszerekről.⁶

3. ábra Primer vs. Szekunder kutatás

Forrás: saját szerkesztés Dr. Majoros Pál Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatóknak című könyvéből. p. 97.

⁵ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatóknak, PERFEKT, 2011 p. 95.

⁶ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatóknak, PERFEKT, 2011 p. 97.

2.1. Szekunder kutatás

A sikeres kutatásom elvégzéséhez nélkülözhetetlen a szekunder kutatás, mint adatgyűjtési módszer alkalmazása. A szekunder kutatás (másodlagos adatgyűjtés) a szellemi munkánk azon részét jelenti, amely nem új ötleteken alapul, hanem átveszi azokat az adatok és információkat, amelyeket mások már megállapítottak, közzétettek. A kutatómunkánk eredményességét ezen adatgyűjtési forma alkalmazásával jelentősen növelhetjük.⁷

Kutatómunkám jelentős részét jogszabályok elemzése töltötte ki, mivel ezek segítségével tudtam valós adatokat gyűjteni a trafikok kialakulásának jogi háttéréről. A dohány-kiskereskedelem életét alapvetően két törvény változtatta meg nagy mértékben, az első az 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról, valamint a 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről. A koncesszióról szóló törvény vizsgálata során lehetőségem volt megérteni a trafikok kialakulásának jogi szabályozását és annak pályázati, valamint szerződés-kötési feltételrendszerét. A fiatalok védelméről szóló törvény feldolgozása alkalmával arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a trafikok kialakításával mi volt az Országgyűlés célja.

KSH statisztikákat is feldolgoztam sikeres kutatásom elvégzéséhez annak érdekében, hogy visszacsatolást kapjak, valóban sikerült-e a törvényalkotóknak elérni a céljukat és valóban csökkent-e a fiatalok dohányosok száma.

A téma kapcsán felkeltette az érdeklődésemet, hogy vajon a trafikrendszer a hazánkat körülvevő országokban hogy működik és ott milyen feltételeknek kell megfelelni ahhoz, hogy valaki dohányterméket tudjon értékesíteni. Ausztria, Ukrajna és Szlovákia trafikjainak életét vettem górcső alá.

Az aktualitás érdekében az internetet is segítségül hívtam, így elég nagy mennyiségű adat vált elérhetővé számomra, melyek alkalmazása során leginkább arra kerestem a választ, hogy napjainkig hány koncessziót sikerült kiosztani az államnak és ennek következtében milyen az ország trafikokkal való ellátottságának a helyzete.

⁷ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 99.

2.2. Primer kutatás

A primer kutatás fő célja a lehető legtöbb adat és információ összegyűjtése.⁸ Ennek érdekében az adatgyűjtés két legismertebb fajtáját alkalmaztam sikeres kutatásom elvégzéséhez, a kérdőíves felmérést, valamint a mélyinterjút.

Mind a két mód hozzájárult dolgozatom újszerű látásmódjához. Feltárta a trafikokkal kapcsolatos olyan típusú információkat, amelyeket a szekunder kutatásom során nem nyílt lehetőségem értékelni. Mögöttes motivációt mutatott, a folyamat gyakorlásának megismerését tette lehetővé. Gyakorlati tapasztalatokkal erősítette az elméleti jogszabályi háttérrel.

2.2.1. Kvantitatív felmérés

Az információszerzési technikák közül a leggyakoribb primer kutatási technika a kérdőíves vizsgálat. Kvantitatív módszerek közé sorolhatjuk. Nagy alapsokaságok vizsgálata esetén alkalmazhatjuk. Nagy adatmennyiséget érhetünk el vele, alkalmazása egyszerű és gyors. Előnye ezen típusú adatgyűjtésnek, hogy a kérdések előre rögzítettek, standardizáltak az összegyűjtött adatok, valamint rendkívül megbízható és gazdaságos módszer. A módszernek azonban lehetnek hátrányai, ugyanis nem biztos, hogy az általunk megkérdezett személyek hajlandóak válaszolni a kérdéseinkre és előfordulhat az is, hogy a válaszok nem őszinték, így ez eltorzíthatja a kapott eredményt. A kérdőíves felmérés célja, hogy információkat gyűjtsünk az emberek és a népesség egy meghatározott csoportjáról, valamint csoportjától.⁹

A kérdőívben lehetőségünk van különböző típusú kérdéseket feltenni, azonban ügyeljünk arra, hogy a kérdéseink összehasonlíthatók legyenek.¹⁰ Kérdőívem elkészítése során feltettem nyitott és zárt kérdéseket egyaránt. Mivel a nyitott kérdésre a kitöltő a saját szavaival válaszol, így ez a kérdésforma roppant informatív, azonban az emberek lehet, hogy nem szívesen válaszolják meg őket. Zárt kérdések esetében a kérdőívben a kutató által megadott válaszlehetőségek közül választhat a kitöltő. Számszerű adatra vonatkozó kérdéseket életkor esetében tettem fel. Ismereti,

⁸ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 109.

⁹ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 115-116.

¹⁰ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 117.

tudáskérdést is feltettem annak érdekében, hogy megtudjam, hogy az emberek mennyi ismerettel rendelkeznek a szakdolgozatom témájával kapcsolatban.¹¹

2.2.2. Kvalitatív: Mélyinterjú

A másik leggyakoribb primer kutatási módszer az interjú. Az interjú a kommunikáció egyik legtöbbször alkalmazott formája. Sokan úgy gondolják, hogy a kérdőív verbális megfelelője, azonban ez csak részben igaz, mivel az interjú hangvétele sokkal személyesebb. Az interjú készítése során lehetőség van a kérdezett személyhez alkalmazkodni, illetve az ő segítségével jobban elmélyülni a témában.¹²

Az interjú által betekintést nyerhetünk az emberek tevékenységébe, megismerjük gondolkodásmódjukat, motivációikat. Mivel a interjú két vagy több ember beszélgetését jelenti, ezért elengedhetetlen a személyes találkozó.¹³ Az interjú módszerét általában akkor alkalmazzuk, amikor szükségünk van a válaszadó gondolkodásmódjának, véleményének megismerésére, vagy ha meg szeretnénk érteni, hogy egy adott dolog miért alakul úgy, ahogy alakul.¹⁴

Megkülönböztetünk kvantitatív és kvalitatív interjút.¹⁵ Kutatásom során a kvalitatív típusú interjút alkalmaztam. Ezen fajta interjú sikerességében rejlik, hogy különböző hipotézisek felállítására és a problémák azonosítására szolgál. Előre tervezett, de általában kötetlen beszélgetés jellegű. Az általam készített interjú irányított interjú volt, ugyanis az általam elkészített kérdéseket válaszolta meg az interjúalany.¹⁶

Személyes beszélgetés jött létre köztem és a megkérdezett személy között. A mélyinterjú kvalitatív kutatási módszert választottam, mely a folyamatok mögött lévő lényeges kérdésekre, a miértekre és a hogyan kérdésekre keresi a választ. Célja, hogy feltárjuk az interjúalany nézeteit, megértsük gondolkodásmódját és megismerjük az

¹¹ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 117-118.

¹² DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 132-133.

¹³ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 132-133.

¹⁴ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 134.

¹⁵ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 133.

¹⁶ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 133-135.

érzéseit az adott témával kapcsolatban. Előzetes terv szerint kell lefolytatni az interjút és minden tervezett kérdéskört érinteni kell.¹⁷

Motivációm az interjú készítésére vonatkozóan arra irányult, hogy megtudhassam mi módon és milyen feltételeknek megfelelően nyithat valaki Nemzeti Dohányboltot. Ezen kérdésem megválaszolására egy jelenlegi trafiktulajdonost kérdeztem meg. A trafikpályázat elkészítéséről, a koncessziós szerződés megkötéséről, a trafikok hatósági ellenőrzéséről, valamint az általam legvitatottabb kérdésről a dohánytermékek árréséről kérdeztem az interjúalanyt, mely kérdések az interjú fő témáját képezték.

A bennem felmerülő kérdésekre precíz és pontos válaszokat kaptam, ezáltal közelebbről megismerhettem a trafikok életét, melyek jelentősen hozzájárultak kutatásom sikerességéhez. Az interjúkérdések és a válaszok a 1. számú mellékletben található.

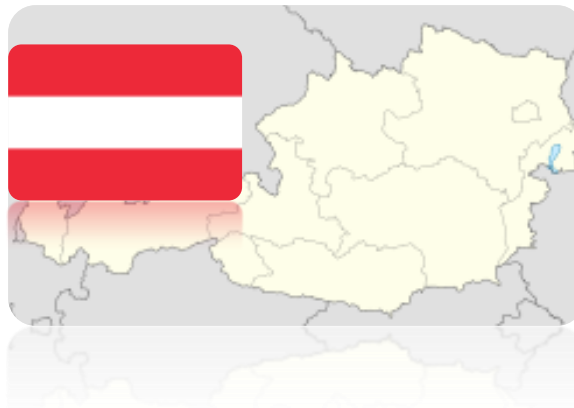
¹⁷ DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011 p. 144.

3. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS A DOHÁNYKERESKEDELEM KAPCSÁN

Magyarországon a közelmúltban elfogadott **fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban : Trafiktörvény)** értelmében a dohánytermékek kiskereskedelme állami monopóliummá vált. Hazánkat körülvevő országokban hol enyhébb, hol szigorúbb előírásoknak kell megfelelni a dohányterméket értékesíteni kívánó kiskereskedőnek.¹⁸

Ausztriában szövetségi monopólium a dohánytermékek kiskereskedelme, Ukrajnában kevésbé szigorúak a feltételek, azonban szintén engedély szükséges a forgalmazáshoz. Szlovákiában a legenyhébb a szabályozás, mivel bárki értékesíthet, aki rendelkezik iparüzési jogosultsággal. Többnyire a csomagolásra, a forgalomba hozható kiszerezésre vonatkozó előírások szinte mindenhol azonosak.¹⁹

4. ábra Ausztria térképe és az ország zászlaja

Forrás:saját szerkesztés a <http://moly.hu/polcok/ausztria> és http://hu.wikipedia.org/wiki/Bad_Ischl alapján. (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

Ausztriában a dohánytermékek értékesítése szövetségi monopólium, vagyis az osztrák állam kizárólagos tulajdonát képező vállalkozás (Monopolverwaltung GmbH) dönthet arról, ki árusíthat dohányterméket. A monopólium irányításáért az előbb említett vállalkozás a felelős. A dohányboltok területi védelem alatt állnak, ez alapján egy dohánybolt csak abban az esetben létesíthető olyan helyen, ahol korábban nem létezett ilyen jellegű üzlet, ha szükséglet áll fenn erre vonatkozóan és ha ez nem vezet a közeli

¹⁸ <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

¹⁹ <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

trafikok hozamának csökkenéséhez. Csak a kiválasztott dohányboltokban és automatákból lehet dohányterméket vásárolni. Fontos kiemelni, hogy a trafikok mellett azonban a benzinkutak és a vendéglők is árusíthatnak cigarettát, azonban itt legalább 10%-kal magasabb árat kell fizetni a vásárlónak, mintha trafikban venné meg a dohányterméket. Ezen intézkedések által próbálják biztosítani a trafikok forgalmát, valamint ösztönözni a vásárlókat, hogy dohányboltban vásárolják meg a terméket. A dohánytermékek ára egységes, amennyiben a dohányzó a trafikban vásárolja meg azt. Ausztriában 8 szállítási raktárból biztosítják a hozzávetőlegesen 8000 trafik ellátását. Az osztrák szabályozás sok hasonlóságot mutat a magyar Trafiktörvénnyel.²⁰

Az osztrák trafikban több dolgot lehet vásárolni, mint magyar társában. Értékesíthető cigaretta, dohány és a dohányzási kellékek mellett totó-lottó, üdítő, ásványvíz, valamint újság. Azonban több olyan terméket is lehet kapni az osztrák dohányboltban, amit a magyar törvény nem enged, ilyen például a képeslap, bélyeg, parkoló cédula és az autópálya matrica. Magyarországgal ellentétben²¹ a buszmegállóban és a vasútállomásokon is vannak dohányzóhelyek. Az alacsonyabbtól a magasabb árkategóriás éttermekig mindenhol lehet dohányozni. Az étterem bejáratánál és a pultnál is szabad cigarettázni és egy elkülönített helységben foglalnak helyet a nemdohányzók.²² Magyarországon nem lehet dohányozni többek között a közforgalmi intézménynek a nyilvánosság számára nyitva álló helységében, közösségi közlekedési eszközön, munkahelyen, közterületnek minősülő aluljárókban, közterületi játszótéren, valamint a játszótérek külső határvonalától számított 5 méteres távolságon belül. Tilos a dohányzás továbbá a vasútállomásokon, várakozó helyen, valamint a nyílt légtérű megállóhely esetén a külső határvonalától számított 5 méteres távolságon belül.²³

Érdemes megemlíteni, hogy a cigarettás dobozokon nincsenek elrettentő fotók, csak figyelmeztető szövegek a dohányzás káros hatásaira vonatkozóan.²⁴

Ausztriában a dohány- és nikotinfüggőséget több mint tíz éve betegségnek tekintik, így a leszokást az egészségpénztár támogatja. Hazánkban a leszoktató szereket piaci áron

²⁰ <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

²¹ Magyarországon tiltott a dohányzás a buszmegállóban.

²² http://index.hu/kulfold/2013/02/24/te_csak_dohanyozz_boldog_ausztria/ (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

²³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99900042.TV 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól 2. § Hatályos: 2015.03.02 (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

²⁴ http://index.hu/kulfold/2013/02/24/te_csak_dohanyozz_boldog_ausztria/ (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

kell megvásárolni a leszokni kívánó személynek, aminek több hónapos kúrája van, és több pénzbe kerül a szerek alkalmazása, mintha ez idő alatt dohányoznának.²⁵

Dohányterméket vásárolni legálisan csak 16 éves kor felett lehet Ausztriában. Erre a feltételre a dohányterméket kínáló automatákat is kiképezték. A bankkártya vagy a személyi igazolvány behelyezésével automatikusan megtörténik az életkor ellenőrzése.²⁶

5. ábra Ukrajna térképe és az ország zászlaja

Forrás: saját szerkesztés a http://vilagzaszlostudio.shoprenter.hu/ukrajna_zaszlaja_40x60cm_622 és <http://hu.wikipedia.org/wiki/Munk%C3%A1cs> alapján. (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

Ukrajnában a dohánytermékek importja és az exportja állami monopóliummá vált, ezért az értékesítésük engedélyhez kötött. Ez a szabályozás vonatkozik az alkohol, illetve az alkoholszármazékokra is. Dohányárak forgalmazása minden gazdasági társasági formában végezhető, ha a tulajdonos rendelkezik az erre vonatkozó engedéllyel. Az engedély díját évente meg kell fizetni, de öt évre állítják ki. Azon szervezetek, akik rendelkeznek dohánytermék előállítására, illetve importjára vonatkozó engedéllyel és nagykereskedelem folytatásához is van engedélyük, azok jogosulttá válnak a kis- és nagykereskedő valamint a fogyasztók dohányárakkal való ellátására.²⁷ Minden gazdasági formában végezhető a dohánytermékek kiskereskedelme, feltétele az

²⁵ http://index.hu/kulfold/2013/02/24/te_csak_dohanyozz_boldog_ausztria/ (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

²⁶ <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

²⁷ <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

adott hatóságnál tett regisztráció. Negyedéves periódusban kell megfizetni a licenc díjat.²⁸

6. ábra Szlovákia térképe és az ország zászlaja

Forrás: saját szerkesztés a <http://tortenelemportal.hu/2010/03/a-szlovak-zaszlorol/> és http://blog.xfree.hu/myblog.tvn?n=nagyuska&pid=78335&blog_cim=Ill%E9sh%E1zy%20Istv%E1n%20%20besz%E9lget%F5s alapján. (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

Szlovákiában kevésbé szigorú előírások vannak érvényben a dohánytermék forgalmazására, értékesítésére vonatkozóan. Környező országok közül Szlovákiában van a legenyhébb szabályozás. Előállíthat és forgalmazhat dohányárut minden olyan cég, amely rendelkezik a megfelelő iparüzési engedéllyel. A törvény nem írja elő az üzletek tekintetében sem, hogy hol lehet dohányterméket árulni (kivéve pl.: óvoda, iskola, szociális intézmény, tehát az alapvetően tiltott helyeken), tehát minden olyan személy aki rendelkezik a törvény által előírt engedéllyel tetszőleges számú üzletet működtethet, tetszőleges helyen. Korlátozások vannak azonban a csomagolásra, jelölésre, címkézésre, az alapvetően tiltott árusítási helyekre és a vásárlásra jogosult személyek körére vonatkozóan. Szlovákiában árusítható cigaretta éttermekben is, de csak olyan helyen, ahol több mint az étterem fele a nemdohányzók rendelkezésére van bocsátva.²⁹

A törvény előírja, hogy melyik országban hány szálát tartalmazhat egy cigarettásdoboz (kb. 19-20), de a csomagolás nélküli és szálankénti forgalmazása sehol sem engedélyezett. Általános törvényi rendelkezés, hogy óvodában, általános iskolában, egészségügyi intézményekben és szociális intézményekben dohányterméket árusítani tilos.³⁰

²⁸ <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

²⁹ <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

³⁰ <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

4. DOHÁNYTERMÉKEKET ÉRINTŐ KISKERESKEDELMI KONCESSZIÓS RENDSZER TÖRTÉNETE MAGYARORSZÁGON

A dohánytermékeket érintő kiskereskedelmi rendszer hazai új struktúráját a 2012. szeptember 24-én kihirdetett Trafiktörvény szabályozza. A szabályozással az állam alapvető célja a fiatalok dohányzásának visszaszorítása volt. A 2013. július 1. napjától a dohánytermék-kiskereskedelme kizárólagosan az állam hatáskörébe utalt jogosultság, amely jogosultság átengedésére az állam nyilvános pályázatot ír ki.³¹

A jogosultság átengedésére vonatkozó pályázati kiírás szerint pályázatot kizárólag természetes személy nyújthat be még akkor is, ha a pályázat benyújtásakor nyilatkozik, hogy a pályázatának eredményessége esetén gazdasági társaság útján kívánja a koncesszió-köteles tevékenységét ellátni.³²

Dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet az állam területén székhellyel rendelkező egyéni vállalkozó végezhet, vagy olyan gazdasági társaság folytathat, amelyben a pályázó tagként korlátlan felelősséggel tartozik a társaság kötelezettségeiért.³³

A jogosultságot 20 éves határozott időre szóló koncessziós szerződéssel engedi át, ha a törvényi feltételeknek megfelel a nyertes pályázó. A szerződés megkötését követően dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet az végezhet, aki rendelkezik vámhatósági engedéllyel. A miniszter 100%-os állami tulajdonban lévő zártkörűen működő nonprofit részvénytársaságot alapított, mely az ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: ND Nonprofit Zrt.). Feladata a dohánytermék-kiskereskedelem szervezésének előmozdítása, a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság átengedéséről szóló pályázat kiírása, elbírálása, a koncessziós szerződés megkötésének előkészítése, valamint a megkötött koncessziós szerződés ellenőrzése.³⁴

Az új rendszer bevezetése változást hozott arra vonatkozóan, hogy meghatározta, hogy kizárólag a törvényi feltételeknek megfelelő személyek foglalkozhatnak dohánytermék-kiskereskedelmével. Előírta a településen belül gyakorolható koncessziós jogosultságok számát. Törvénybe foglalták, hogy dohányterméket kizárólag Nemzeti

³¹ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

³² http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

³³ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

³⁴ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

Dohányboltokban lehet értékesíteni. Szigorú előírásokat hozott a fiatalok védelme érdekében, miszerint fiatalok személy dohánytermék-értékesítési helyén nem tartózkodhat és fiatalok személyt dohánytermékkel kiszolgálni tilos.³⁵

Nemzeti Dohányboltok működését alapjaiban megváltoztatta a 2013. május 31-én kiadott 2013. évi LXXI. törvény, amely a Trafiktörvény módosítására jött létre. Ezen törvénymódosítás értelmében a dohányboltban a következő termékek árusíthatók: dohánytermék, dohányterméket kiegészítő termék, a kereskedelmi törvényben meghatározott szeszesital, energiatital, kávé, üdítőital és ásványvíz, fagyalt és más ehető jégkrém, újság, napilap, folyóirat, sorsolós játék, valamint jogszabály által meghatározott más termék.³⁶

Amennyiben a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság gyakorlása egy adott településen megszűnt vagy még nem folyik, akkor a törvénymódosítás alapján a jogosultságot a Társaság vagy a Társaság által kinevezett személy útján gyakorolhatja az állam az új eredményes pályázat alapján megkötendő koncessziós szerződés aláírásáig.³⁷

2013. június 30-án került kihirdetésre a 244/2013 (VI.30.) Kormányrendelet, amely a dohánytermék kiskereskedők által vezetendő nyilvántartásokról, a dohányboltban forgalmazott egyes termékekre vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséről szól. A Kormányrendelet értelmében a dohánytermék-kiskereskedő köteles a dohánytermékkel és a kiegészítő termékkel kapcsolatos készletéről, valamint annak forgalmazásáról jogszabály szerint nyilvántartást vezetni és elektronikus úton adatot szolgáltatni az ND Nonprofit Zrt. részére. A trafikok életében egy újabb 181/2013 (VI.7.) Kormányrendelet következett, mely 2013 év végén ismételten jelentős szigorításokat vezetett be a dohányboltok elhelyezkedésével kapcsolatban. Meghatározta, hogy 2013. november 30-tól kezdődően dohánybolt nem működhet, illetve ha már működik, akkor nem költözhét már meglévő dohánybolt bármely bejáratától számított 200 méteres körzetén belül, ezt követően 2014. május 31-től nem működhet dohánybolt olyan építményben, illetve nem választható le olyan építményből,

³⁵ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf
(letöltés dátuma: 2015.03.02.)

³⁶ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf
(letöltés dátuma: 2015.03.02.)

³⁷ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf
(letöltés dátuma: 2015.03.02.)

amelyben 2500 m²-nél nagyobb alapterületű eladótérrel rendelkező üzlet és üzemanyag-töltő állomás működik.³⁸

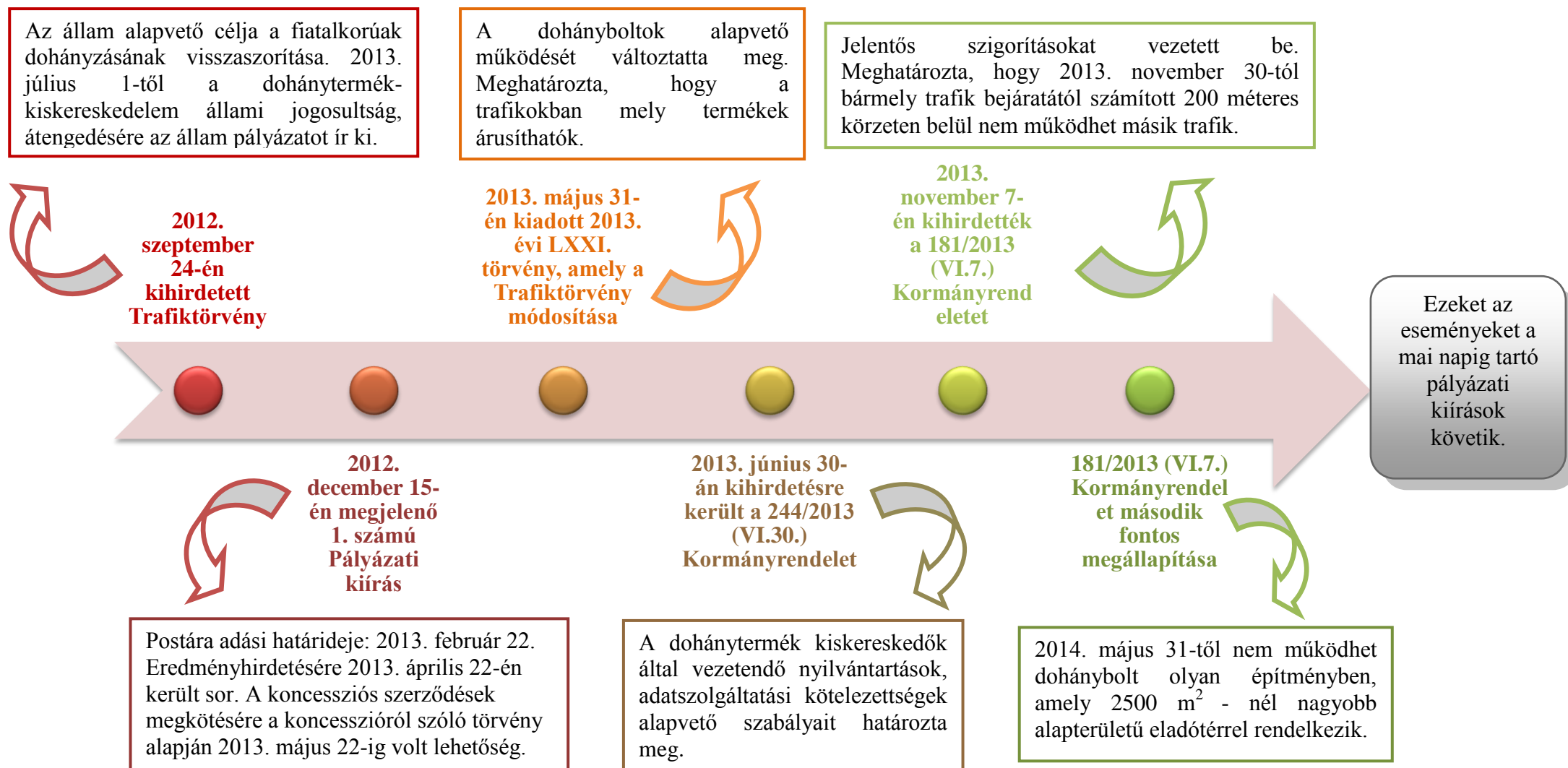
Jelentős mérföldkőnek számított a dohánytermék-kiskereskedelem koncesszióval történő gyakorlása életében a 2012. év végén megjelenő 1. számú Pályázati kiírás. A pályázat lebonyolítása és a nemzeti fejlesztési miniszter döntésére való előkészítése az ND Nonprofit Zrt. feladata volt. 2013. február 22. napja volt az első pályázatadás postára adási határideje. Az eredményhirdetésre 2013. április 22-én került sor, koncessziós szerződések megkötésére a koncesszióról szóló törvény alapján 2013. május 22-ig volt lehetőség. Az első pályázati kiírásra megközelítőleg 16.000 pályázat érkezett. A pályázatok első körében a 7.000 koncessziós helyből 5.415 koncessziós hely pályázatát lett sikeres.³⁹

A 7. ábra azokat a törvényeket és módosításokat mutatja idősíkkal, amelyek alapvetően befolyásolták a trafikok életét.

³⁸ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf
(letöltés dátuma: 2015.03.02.)

³⁹ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf
(letöltés dátuma: 2015.03.02.)

7. ábra A következő törvények és módosításaik vezettek a trafikok jelenlegi helyzetéhez

5. A KONCESSZIÓT ÉRINTŐ KÉRDÉSEK

5.1. A koncesszió fogalmi meghatározása

A koncesszió engedményt, kedvezményt jelent, mely egy latin eredetű kifejezés.⁴⁰ A koncesszió létrehozásának és működésének jogi kereteit a koncesszióról szóló **1991. évi XVI. törvény (a továbbiakban: Ktv.)** tartalmazza.

Gazdasági értelemben a koncesszió egy olyan szerződést jelent, melynek értelmében a köztulajdonban lévő területet vagy üzemet meghatározott időre bérbe adnak.⁴¹ Az állam által birtokolt tevékenységeinek jogát átengedi a koncessziós pályázat nyertesének visszterhes szerződés alapján, ezáltal a jogosultnak kizárólagos piaci helyzetet biztosít.⁴² Koncessziós szerződést általában az állam köt egy vállalattal, vagy egy másik állammal.⁴³

8. ábra A szerződés tartalma

*Forrás: saját szerkesztés a <http://www.huszadikszazad.hu/index.php?apps=pedia&id=574> alapján.
(letöltés dátuma: 2015.03.12.)*

⁴⁰ <http://meszotar.hu/keres-koncesszi%C3%B3> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

⁴¹ <http://www.huszadikszazad.hu/index.php?apps=pedia&id=574> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

⁴² <http://www.asz.hu/jelentes/0114/jelentes-a-koncesszioba-adott-allami-tevekenysegek-vizsgalatarol/0114j000.pdf> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

⁴³ <http://www.huszadikszazad.hu/index.php?apps=pedia&id=574> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

Az Országgyűlés által megalkotott törvény szerint a koncesszió az egyik lehetséges útja az állami, önkormányzati vagy önkormányzati társulási tulajdon hatékony működtetésének, valamint az állam vagy a önkormányzat hatáskörébe utalt tevékenységek gyakorlásának koncessziós szerződés alapján való átengedése.⁴⁴

5.2. Trafikok megvalósulási módjai

Dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet egyéni vállalkozó, vagy olyan gazdasági társaság folytathat, amelynek van legalább egy olyan természetes személy tagja, aki korlátlan felelősséggel tartozik a társaság kötelezettségeiért.⁴⁵

5.2.1. Egyéni vállalkozás, mint megvalósulási mód

Egyéni vállalkozás az a Magyarország területén természetes személy által végzett üzletszerű gazdasági tevékenység, melyet saját nevében és kockázatára, rendszeresen, haszonszerzés céljából folytat. Teljes vagyonával korlátlanul felel a tevékenységéért.⁴⁶

Az egyéni vállalkozók tevékenységéről a 2009. évi CXV. törvény rendelkezik.

5.2.1.1. Általános jellemzők

Legegyszerűbb gazdasági forma Magyarországon. A vállalkozó korlátlan felelősségvállalásán, személyes közreműködésén és általában kis tőkeerőn alapul. Olyan magánszemély hozhatja létre ezt a vállalkozási formát, aki cselekvőképes, állandó lakhellyel és vállalkozói igazolvánnyal rendelkezik, valamint az egyéni vállalkozás gyakorlásából nincs kizárva, tehát

§ bűncselekmény miatt nem ítélték el,

§ foglalkoztatástól nincs eltiltva,

§ nincs visszavonva a korábban kiadott vállalkozói igazolványa.⁴⁷

⁴⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról Hatályos: 2015.03.12. (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

⁴⁵ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 13.§ Hatályos: 2015.04.09. (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

⁴⁶ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=125865.215575 2009.évi CXV. törvény az egyéni vállalkozóról és az egyéni végről 2.§ Hatályos: 2015.04.09. (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

⁴⁷ http://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=259&Itemid=85 (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

Megszűnik a vállalkozói tevékenység, ha

- § a tevékenységre való jogosultság megszűnik a 2009. évi CXV. törvény erejénél fogva,
- § az egyéni vállalkozó igazolványát a vállalkozó visszaadja,
- § az egyéni vállalkozó halála következik be,
- § az egyéni vállalkozó cselekvőképtelenné válik,
- § az egyén vállalkozó adószáma törölve lett az adóhatóság által.⁴⁸

5.2.1.2. Tevékenység megkezdésének bejelentése

Az egyéni vállalkozó tevékenység megkezdésének alapfeltétele, hogy a természetes személy a nyilvántartást vezető szervhez⁴⁹ bejelentést nyújtson be a szándékáról személyesen vagy ügyfélkapun keresztül az erre rendszeresített űrlap segítségével.⁵⁰

5.2.2. Betéti társaság, mint megvalósulási mód

A betéti társaság a társasági szerződés megkötésével jön létre. A társaság tagjai kötelezettséget vállalnak arra, hogy vagyon hozzájárulást teljesítenek a társaság részére a gazdasági tevékenység céljára. A beltág vállalja, hogy az olyan kötelezettségekért, amik a társasági vagyon által nincsenek fedezve, a többi beltaggal együtt helytáll, míg a kültag nem tartozik helytállási kötelezettséggel a társasági kötelezettségekért.⁵¹

A betéti társaság alapításáról és tevékenységéről a 2013. évi V. törvény rendelkezik.

5.2.2.1. Általános jellemzők

A betéti társaság olyan társasági forma, amely jogi személyiséggel rendelkezik. Alapításához minimum két tag szükséges, a maximum létszám nincs megkötve.

⁴⁸ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=125865.215575 2009.évi CXV. törvény az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről 19.§ Hatályos: 2015.04.09. (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

⁴⁹ Nyilvántartás vezető szerv: A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala

⁵⁰ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=125865.215575 2009.évi CXV. törvény az egyéni vállalkozóról és az egyéni végről 5.§ Hatályos: 2015.04.09. (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

⁵¹ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=159096.239298 2013. évi V. törvény a Polgári törvénykönyvről 3:154. § Hatályos: 2015.04.09 (letöltés dátuma: 2015.04.09)

Üzletvezetői posztot csak a társaság beltagja töltheti be. A törzstőkjét a törvény nem határozta meg és azt sem, hogy mekkora arányban kell kézpénznek lennie.⁵²

A beltag a gazdasági társaságban való részvétel során saját teljes vagyonát is kockáztatja. A határozatokat általában a beltagok hozzák, de a kültagok is szavazhatnak a társaság rendes tevékenységi körébe nem tartozó ügyekben. Alapvetően a cég képviselőjére csak a beltag a jogosult, de adott esetben egyszerűen megoldható, hogy a kültag is jogosult legyen.⁵³

A cégalapításkor szabályozzák az alapítók, hogy hogyan történjen a tagok közötti nyereség, valamint a veszteség megoszlása, de általában ez a vagyoni hozzájárulás arányában oszlik meg. Ezt írásban rögzíteni kell.⁵⁴

5.2.2.2. Személyes közreműködés

A betéti társaságra jellemző, hogy a társaság tevékenységében a tagok személyes közreműködéssel is részt vehetnek. Ez egy törvény által biztosított lehetőség. A tagokat díjazás illeti meg a társaság tevékenységében való személyes közreműködésükért. Nem minősül személyes közreműködésnek

§ az üzletvezetés,

§ a képviselő ellátása,

§ a munkaviszony által és polgári jogi szerződés alapján megvalósuló munkavégzés.⁵⁵

5.3. A koncesszióról szóló általános rendelkezések

A Ktv. részletes szabályokat határoz meg a nemzeti vagyonról szóló törvény keretei között a kizárólagosan állam vagy a helyi önkormányzat által végezhető gazdasági tevékenységek gyakorlásának időleges jogának koncessziós szerződés keretében történő átengedéséről. Az ágazati törvények, amelyek az egyes tevékenységek folytatásának módját és feltételrendszerét határozzák meg, csak a nemzeti vagyonról szóló törvény és a Ktv. keretei között rendelkezhetnek. Külföldinek minősülő természetes és jogi személyek, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező társaságai azonos eséllyel és

⁵² <http://www.egyenvallalkozok.hu/tanacsadas/bt-kft-zrt-alapitasa> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

⁵³ <http://www.egyenvallalkozok.hu/tanacsadas/bt-kft-zrt-alapitasa> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

⁵⁴ <http://www.egyenvallalkozok.hu/tanacsadas/bt-kft-zrt-alapitasa> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

⁵⁵ http://vallalkozas.munka.hu/tarsas-vallalkozasi-formak/-/asset_publisher/9AnI/content/beteti-tarsasag?redirect=%2Fweb%2Fvallalkozasok%2F21 (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

feltételekkel köthetnek belföldiekkel koncessziós szerződést a devizajogszabályoknak megfelelően.⁵⁶

A jogalkotó szándéka a Ktv. megalkotásával az volt, hogy lehetővé tegye a piaci szerkezet átalakítását és a versenyszféra meghatározásával segítse a többszereplős piac kialakulását.⁵⁷

5.4. A koncessziós pályázat

A koncessziós szerződés megkötésére az állam vagy a helyi önkormányzat pályázatot köteles kiírni. A pályázatot ki kell hirdetni, így nyilvános. Zártkörű a kiírás, ha azt honvédelmi vagy nemzetbiztonsági érdek szükségessé teszi. A pályázat zártkörűvé nyilvánításáról az illetékes miniszter az Országgyűlés bizottságai véleményének meghallgatása után dönt.⁵⁸

A pályázat kiírására, annak elbírálására és a koncessziós szerződés megkötésére az állam nevében a tevékenység tárgya szerinti ágazati miniszter jogosult. Ehhez az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter beleegyezése szükséges. A pályázat kiírásához az érintett önkormányzat egyetértése szükséges, ha a pályázat kiírása az önkormányzat törvényben előírt kötelezettségének teljesítésére közvetlenül hatással van. Amennyiben az önkormányzatot megillető jogok gyakorlását és egyéb feladatok teljesítését érinti a kiírt pályázat, akkor az érintett önkormányzat véleményét ki kell kérni.⁵⁹

A pályázat kiírására és annak elbírálására az önkormányzat képviselőtestülete jogosult. Az önkormányzat e hatáskörét másra nem ruházhatja át. A szerződés aláírására a polgármester jogosult az önkormányzat nevében. A nyilvános pályázati kiírást legalább két országos napilapban meg kell hirdetni, önkormányzati pályázat esetén a helyi napilapban is, legalább harminc nappal a pályázatok benyújtására nyitva álló időtartam első napját megelőzően. Egyidejűleg és közvetlenül kell a pályázatra felhívni az érdekeltek zártközű pályázat esetén.⁶⁰

⁵⁶ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 1, 2. § Hatályos: 2015.03.12. (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

⁵⁷ <http://www.asz.hu/jelentes/0114/jelentes-a-koncesszioba-adott-allami-tevekenysegek-vizsgalatarol/0114j000.pdf> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

⁵⁸ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 4. § Hatályos: 2015.03.13. (letöltés dátuma: 2015.03.13.)

⁵⁹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 5. § Hatályos: 2015.03.13. (letöltés dátuma: 2015.03.13.)

⁶⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 6, 8. § Hatályos: 2015.03.13. (letöltés dátuma: 2015.03.13.)

9. ábra A pályázat tartalma

Forrás: saját szerkesztés az 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 8. § alapján.

(letöltés dátuma: 2015.03.17.)

A Ktv. előírja, hogy hatvan napnál nem lehet kevesebb a pályázatok benyújtására nyitva álló időtartam. Az állam és az önkormányzat nevében eljáró személynek, szervnek a beérkező pályázatokat az időtartam lejáratát követő kilencven napon belül kell elbírálnia. Kivétel azon eset, amennyiben az ágazati törvény ennél rövidebb határidőt ad meg.⁶¹

⁶¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 9. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

Emlékeztetőt kell készítenie a döntéshozónak a pályázat elbírálásáról. Ez a pályázat elbírálása szempontjából a következő lényeges elemeket tartalmazza:

- § az összefoglalást a beérkezett pályázatok adatairól;
- § a részletes indokát a legkedvezőbb pályázatnak;
- § a meghatározott biztosítékok alkalmasságának értékelését;
- § a koncessziós díj mértékére és megfizetésének annak módjára vonatkozó adatok ismertetését, amennyiben az ágazati törvény koncessziós díj fizetését írja elő;
- § az államnak, önkormányzatnak a jogosult által fizetett koncessziós díjjal szerzett pozíciójára vonatkozó adatokat és számításokat, valamint a jogosultnak a koncessziós szerződés révén előálló pozíciójának adatait és jellemzését;
- § a pályázat nyertesének nyilatkozatát, hogy a koncesszióval érintett területen milyen tulajdoni részesedése van, társaság esetén pedig a közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedéről szóló nyilatkozatát.⁶²

Ezeket felül tartalmaznia kell mindazon adatokat, amelyeket az ágazati törvény elrendel és amelyet a koncessziós szerződésben érintett bármelyik fél szükségesnek tart. Az emlékeztetőt 30 napon belül csatolni kell a pályázattal összefüggő iratokhoz. Az emlékeztetőben foglalt adatok közérdekű adatoknak minősülnek, ezáltal az emlékeztetőt bárki megtekintheti és a megfizetett költség ellenében másolatot is készíthet róla.⁶³

A pályázat lebonyolítására vonatkozóan az ágazati törvény további szabályokat állapíthat meg.⁶⁴

⁶² http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 9/A. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁶³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 9/A. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁶⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 10. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

5.5. Dohánytermék-kiskereskedelmi koncessziós pályázatra vonatkozó különös szabályok

Az ágazati törvényben meghatározott dohánytermék-kiskereskedelmi koncessziós eljárásra vonatkozó szabályokat a Ktv.-ben szereplő eltérésekkel kell alkalmazni. Az ágazati törvény a nyilvános pályázati felhívás közzétételére rövidebb határidőt és eltérő közzétételi helyeket is előírhat. A dohánytermék-kiskereskedelmi koncessziós pályázatok benyújtására a Ktv. a pályázati kiírás 60 napnál rövidebb, de legalább 20 napot elérő határidőt határozhat meg.⁶⁵

5.6. A dohánykiskereskedelem-ellátási tevékenység elvégzése céljából megköthető koncessziós szerződésre irányadó különös szabályok

Mellőzhető a nyilvános pályázati kiírás, ha a szerződés megkötésére megbízható dohánykereskedővel, vagy e személy többségi tulajdonában álló gazdasági társasággal is sor kerülhet. A megbízható dohánykereskedő ajánlatot tesz a tevékenység elvégzésére.⁶⁶

Az ajánlattevő az ajánlatában megjelöli

- § megyékre bontva azt a területet, ahol a tevékenységet folytatni kívánja,
- § bemutatja eszközállományát,
- § vállalja, hogy megyénként a mindenkori központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott koncessziós díjat fizeti.⁶⁷

Az ágazati miniszter a megbízható dohánykereskedő írásbeli ajánlatának elfogadásáról az ajánlat átvételétől számított 30 napon belül dönt. Amennyiben elfogadja az ajánlatot, akkor 30 napon belül megkötí a szerződést az ajánlattevővel.⁶⁸

A nyilvános pályázati felhívás közzétételére az ágazati törvény rövidebb határidőt és eltérő közzétételi helyeket is meghatározhat. A koncessziós pályázat benyújtására és elbírálására az ágazati törvény rövidebb határidőt is megszabhat.⁶⁹

⁶⁵ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 10/B. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁶⁶ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 10/D. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁶⁷ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 10/D. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁶⁸ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 10/D. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

5.7. A koncessziós szerződés

Az állam, illetve az önkormányzat nevében eljáró személy, vagy szerv csak a pályázatot megnyerő pályázóval köthet szerződést. A pályázat nyertese az, aki a legkedvezőbb ajánlatot tette az államnak vagy az önkormányzatnak a kiírásnak megfelelően.⁷⁰

A felek visszerthes szerződésben állapodnak meg a tevékenység gyakorlásának átengedéséről. Az ágazati törvény a koncessziós díj legkisebb összegét határozhatja meg. Az állammal kötött koncessziós szerződés esetén a koncesszióból származó díjat elkülönítetten kell nyilvántartani, felhasználásáról az Országgyűlés határoz az éves költségvetési törvény elfogadásakor.⁷¹

Az állam, illetve az önkormányzat a jogosultnak a koncessziós szerződéssel szerzett pozícióját csak akkor változtathatja meg, ha erre vonatkozóan a felek megállapodtak a koncessziós szerződés keretében.⁷²

A vagyontárgy tulajdonjogában változást nem eredményez a szerződés megkötése, ha a koncesszió-köteles tevékenység kizárólagos állami tulajdonhoz illetőleg önkormányzati törzsvagyonhoz kapcsolódik. A vagyontárgy a koncessziós szerződésben rögzített feltételek szerint az üzembehelyezés időpontjától kerül az állam, illetve az önkormányzat tulajdonába. A hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság jogosult a koncessziós szerződésből eredő esetleges jogviták elbírálására, külföldinek minősülő személlyel kötött szerződés esetén a nemzetközi választottbíróság is eljárhat.⁷³

A pályázat nyertesének a koncessziós szerződésben kötelezettséget kell vállalnia arra vonatkozóan, hogy az általa alapított gazdasági társaság alapító okiratában érvényesíteni tudja a szerződésben rögzített követelményeket. A szerződés azonnali hatállyal felmondják, ha ezen kötelezettségének a nyertes nem tesz eleget.⁷⁴

Koncessziós szerződésre a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a Ktv. máshogy nem rendelkezik. Azon tartalmi elemek, amelyek a nyilvános pályázat részét képezik, közérdekű adatnak minősülnek. Üzleti titokra hivatkozva nem lehet

⁶⁹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 10/E. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁷⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 11. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁷¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 13. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁷² http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 14. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁷³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 15,16. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁷⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 17. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

visszatartani az információt a közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatra vonatkozóan a koncessziós szerződés megkötése és lebonyolítása kapcsán.⁷⁵

5.8. A koncessziós társaság

A koncesszió-köteles tevékenység folytatására a koncessziós szerződés aláíróinak saját részvételével belföldi székhelyű gazdasági társaságot kell alapítania, melyet az aláírástól számított kilencven napon belül kell megtennie. Határidő elmulasztása a koncessziós szerződés önkormányzat általi felmondását vonhatja maga után. A koncessziós szerződés létrejöttéhez az Országgyűlés jóváhagyása, engedélye szükséges.⁷⁶

Amennyiben külön jogszabály hatósági engedélyhez köti a tevékenység folytatását, akkor ezt csak ennek birtokában folytathatja a koncessziós társaság. Nem teszi érvénytelenné a koncessziós szerződést a hatósági engedély visszavonása, valamint a jogellenes állapot megszűnéséig a tevékenység folytatását tiltó határozat. Az állam, illetve az önkormányzat nevében eljáró személy vagy szerv a koncessziós szerződést felmondhatja, ha a koncesszió-köteles tevékenység a határozat közlésétől számított hat hónapon belül nem válik gyakorlásra jogosulttá.⁷⁷

A koncessziós társaság a koncesszió-köteles tevékenységen kívül csak olyan tevékenységet folytathat, amely azzal szerves összefüggésben van. A szerződés időtartama alatt a társaság jogosult az állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő vagyontárgyak birtoklására, használatára, azonban a vagyontárgyak használati jogát nem idegenítheti el és más gazdasági társaságba nem viheti be. A koncesszió-köteles tevékenységgel összefüggésben létrejött vagyontárgyak az üzembehelyezésük után a koncessziós-társaság tulajdonába kerülnek. A társaság a tevékenységük gyakorlásának jogát nem ruházhatja át, illetve az ebből származó vagyont nem viheti be más gazdasági társaságba, ha az állam vagy az önkormányzat nem járul hozzá.⁷⁸

⁷⁵http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 19. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁷⁶ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 20. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁷⁷ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 21. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁷⁸ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 22,23,24, 25.§ Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

A koncessziós társaság megszűnése esetén a tagokat csak akkor lehet kifizetni, ha az állam, illetőleg az önkormányzat igazolta a vagyontárgy rendeltetésszerű állapotban történt átadását.⁷⁹

A koncessziós szerződés megszűnését jelenti az az eset is, ha a koncessziós társaság fizetéseképtelensége miatt történik a felszámolása. Megszűnés esetén a felek úgy is megállapodhatnak, hogy a szerződésben rögzített hátralévő időtartamra új koncessziós társaságot hoznak létre.⁸⁰

⁷⁹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 26. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

⁸⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 27,28. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

6. A FIATALKORÚAK DOHÁNYZÁSÁNAK VISSZASZORÍTÁSÁRÓL ÉS A DOHÁNYTERMÉKEK KISKERESKEDELMÉRŐL SZÓLÓ 2012. ÉVI CXXXIV. TÖRVÉNY

10. ábra Az Országgyűlés által megfogalmazott célok

Forrás: saját szerkesztés a 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről alapján. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

6.1. Általános rendelkezések a törvénnyel kapcsolatban

Magyarországon a dohánytermékek kiskereskedelme kizárólag e törvény, vagyis a Trafiktörvény rendelkezéseinek betartásával folytatható. Arra kell törekedni, hogy fiatalok elől elzárt módon történjen a dohánytermék értékesítése, illetve a dohánytermék ne legyen hozzáférhető fiatalok számára. A nemzetközi közforgalmi repülőtéren kialakított helyen, valamint a büntetés-végrehajtási intézetek területén

történő értékesítésre a Trafiktörvény hatálya nem terjed ki. Magyarországon a dohánytermék-kiskereskedelem gyakorlását a Ktv. és e törvény rendelkezéseinek megfelelően megkötött koncessziós szerződéssel meghatározott időre átengedheti. Az állam a jog gyakorlását koncessziós szerződéssel engedi át, ennek következtében a dohánytermék-kiskereskedelemre csak az jogosult, aki koncessziós szerződés általi jogosultsággal (továbbiakban: dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság) és dohánytermék-kiskereskedelmi engedéllyel (a továbbiakban: engedély) is rendelkezik. Az állam előírja, hogy a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság gyakorlója csak az e törvényben meghatározott személytől vásárolhat dohányterméket.⁸¹

6.2. Értelmező rendelkezések a törvénnyel kapcsolatban

11. ábra Fogalmi meghatározás

Dohánytermék: cigaretta, szivar, szivarka, pipadohány és más fogyasztási dohány

Dohányterméket kiegészítő termék: cigarettahüvely, cigarettapapír, gyújtóeszköz, pipa, dohánylevél-töltő, öngyújtó újratöltő, tűzkő, szivar-és cigarettapiszka

Fiatalkorú: a 18. életévét be nem töltött minden természetes személy

Fogyasztó: minden természetes személy, függetlenül attól, hogy saját, vagy más nevében jár el és más természetes, vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet

Forrás: saját szerkesztés a 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§alapján. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

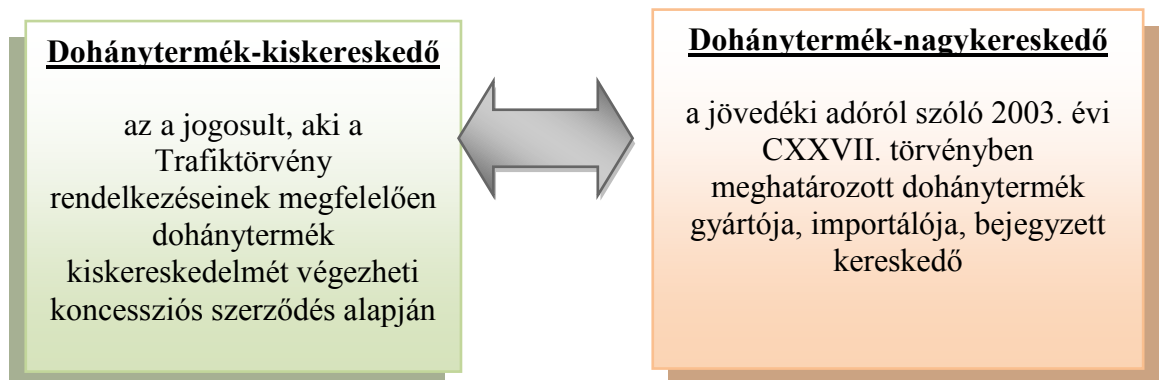
⁸¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 1,2.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

A dohánytermékek kiskereskedelme (a továbbiakban: dohánytermék-kiskereskedelem) a dohánytermék forgalmazását, valamint értékesítését és az ezzel összefüggő szolgáltatások nyújtását jelenti a fogyasztók részére üzletszerű gazdasági tevékenység keretében.⁸²

A dohány-kiskereskedelmi ellátó személy két fajta lehet. Amennyiben a dohánykereskedelem-ellátási tevékenységet maga látja el, akkor a feladatok elvégzése érdekében gazdasági társaságot hozott létre és koncessziós szerződést kötött. A másik eset, ha nem maga látja el és e feladat elvégzésére koncessziós szerződést kötött.⁸³

A dohánykereskedelmi ellátó által végzett gazdasági tevékenység a dohánykereskedelem-ellátás, melynek keretében a dohánytermékeket a dohánytermék-nagykereskedőtől megvásárolja, raktározza, majd a dohánytermék-kiskereskedőnek értékesíti megrendelés alapján és kiszállítja.⁸⁴

12. ábra Dohánytermék-kiskereskedő vs. Dohánytermék-nagykereskedő

Forrás: saját szerkesztés a 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§alapján.

⁸² http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

⁸³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

⁸⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

Az üzlet egy olyan kereskedelmi tevékenység folytatása céljából kialakított épület, mely egy önálló rendeltetési egységet képező épületrész vagy helyiség, illetve ide tartozik a raktározás, tárolás célját szolgáló épület vagy épületrész.⁸⁵

Az elkülönített hely az üzletben fenntartott, térben elválasztott olyan helyiségrész, mely a dohánytermékek értékesítését teszi lehetővé oly módon, hogy az üzletbe belépő fiatalok számára ne legyen látható a dohánytermék, valamint más fogyasztó számára történő értékesítés esetén sem.⁸⁶

A dohánybolt az a nem mozgó és részekre bontás nélkül nem is mozgatható, más üzlettől elkülönült, önálló üzlethelyiség, amelynek külső felületén a vásárló nem lát dohányterméket, csak akkor, amikor belép az üzlethelyiségbe.⁸⁷

Kizárólag a következő szolgáltatást nyújthatja a dohánybolt:

- § dohánytermék értékesítés,
- § dohányterméket kiegészítő termék értékesítés,
- § sorsolós játék és fogadás lebonyolításával kapcsolatos termék értékesítés, (melyről a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény rendelkezik),
- § szeszes ital értékesítés, (melyről a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvényben rendelkezik),
- § energiaiital értékesítés, (melyről a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény rendelkezik),
- § kávé értékesítés (csomagolt kávé, az azonnal oldódó kávékivonat, vagy helyben fogyasztható kávéital), és az ezekhez szükséges kiegészítő termék (cukor, tejszór),
- § ásványvíz és üdítőital értékesítés,

⁸⁵ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

⁸⁶ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

⁸⁷ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

- § fagyalt és más ehető jégkrém értékesítés, (melyet a Közös Vámtarifáról szóló 1987. július 23-i tanácsi rendelet szabályoz)
- § újság, napilap, folyóirat valamint periodikus kiadvány értékesítés,
- § rágógumi, mentolos cukorka értékesítés,
- § tömegközlekedési eszközök vonaljegyének értékesítése,
- § valamint jogszabály által meghatározott más termék értékesítése.⁸⁸

6.3. A dohánytermék-kiskereskedelemmel kapcsolatos alapvető állami feladatok

6.3.1. A miniszter jogai és feladatai

A dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység szervezésének szakmai irányítási feladatait az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) látja el. A törvény alapvető céljainak megfelelően a fiatalkorúak védelmének elsődlegessége alapján végzi el a tevékenységét. A miniszter kizárólagos állami tulajdonban lévő zártkörűen működő nonprofit részvénytársaságot (a továbbiakban: a részvénytársaság) alapít a következő feladatok elvégzésére:

- § a dohánytermék-kiskereskedelem szervezésének előmozdítása,
- § a pályázat kiírása a jogosultság átengedéséről,
- § a pályázat elbírálása,
- § a koncessziós szerződés megkötésének előkészítése,
- § a megkötött szerződés ellenőrzése,
- § a dohánytermék-kiskereskedők szakmai képzésének megszervezése.⁸⁹

A dohánykereskedelem-ellátási feladatokat nem maga az állam látja el, akkor a tevékenység ellátására koncessziós szerződést köt a Ktv. rendelkezéseinek megfelelően. A koncessziós szerződést úgy kell megkötöni, hogy a dohánykereskedelem-ellátás az egész ország területén biztosított legyen. A nyilvános pályázat nyertesével,

⁸⁸ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

⁸⁹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 4.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

illetve olyan személlyel köthető meg a koncessziós szerződés, aki megbízható dohánykereskedő vagy többségi tulajdonú gazdasági társaságnak minősül, valamint aki a jövedéki engedéllyel rendelkezik. A pályázat kiírására, annak elbírálására és a koncessziós szerződés megkötésére a miniszter a jogosult.⁹⁰

6.3.2. A nyilvános pályázat

Nyilvános pályázatot kell kiírni az államnak a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság átengedésére vonatkozóan. Az állam célja, hogy minden magyarországi településen folytatható legyen a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység. A dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet olyan településen, ahol az állandó lakosok száma nem haladja meg a háromezer főt, legfeljebb egy, illetve ahol meghaladja a háromezer főt, legalább egy és minden háromezer fő lakos után további egy jogosult végezhesse a tevékenységet.⁹¹

13. ábra A törvény által megengedett maximálisan kiosztható koncessziók a lakosság szám alapján

Forrás: saját szerkesztés a <http://reklamipar.hu/marketing/politika---tarsadalom/2013/07/19/megteveszto-arculat-csak-18-even-felulieknek/> és a

<http://www.dreamstime.com/royalty-free-stock-photos-3d-small-people-demonstrator-image13354908> alapján. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

⁹⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 4/A, 5.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

⁹¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 6.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

Eltérően rendelkezik a törvény, ha egy város kerülettel is rendelkezik, ebben az esetben az előzőekben említett településen a város kerületét kell érteni. A település állandó lakosainak számát a következőképpen kell kiszámolni: KSH által a tárgyévet megelőző utolsó három évben közzétett adatbázis Magyarország lakónépességének továbbszámított, éves és települési bontásban megadott adatainak számtani átlaga.⁹²

A Ktv. -ben előírt szabályokat e törvényben foglalt eltéréssel kell alkalmaznia nyilvános pályázatra vonatkozóan. Legalább két országos napilapban, vagy a településen illetékes megyei (fővárosi) kormányhivatal honlapján, vagy a részvénytársaság honlapján meg kell jelentetni a nyilvános pályázati felhívást a pályázatok benyújtására nyitva álló időtartam kezdő napját tizenöt nappal megelőzően. A pályázati kiírásnak mindig tartalmaznia kell a pályázat elbírálásának szempontjait, valamint előnyben kell részesíteni azt a pályázót, aki megváltozott munkaképességű, illetve aki a pályázat benyújtásának napján, e napot megelőzően legalább 3 hónapja álláskereső. A koncesszió átengedésének az időtartama húsz év, ennek megfelelően kell kiírni a pályázatot. A pályázati kiírásnak tartalmaznia kell a tevékenység gyakorlásához szükséges gazdasági követelményeket, ennek jogi, személyi és tárgyi feltételeit; a kiskereskedelmi tevékenységgel összefüggésben azon tevékenységek felsorolását, amelyek a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység mellett gyakorolhatók; határidejét és helyét a pályázat a benyújtásának; valamint a pályázat kiírója által fontosnak ítélt információkat.⁹³

A benyújtási határidőt követő 30 napon belül történik meg a pályázatok eredményhirdetése. E határidő egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatják, de csak indokolt esetben. A Trafiktörvény értelmében a pályázatot elektronikus úton kell benyújtani.⁹⁴

A pályázat eredményhirdetését követő 30 napon belül a miniszter, illetve a miniszter nevében eljáró személy megkötí a pályázat nyertesével a koncessziós szerződést. A koncessziós szerződésben a Ktv. -ben foglaltak alapján a koncessziós díj ellentételezéséről is rendelkezni kell. Egy időpontban egy személlyel legfeljebb öt

⁹² http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 6.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

⁹³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 7.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

⁹⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 7.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

koncessziós szerződés köthető. A Ktv. rendelkezéseitől eltérően a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultságot a koncessziós szerződés aláíróinak egyéni vállalkozóként, vagy pedig olyan gazdasági társaság megalapítása útján gyakorolhatja a tevékenységet, amelyben legalább egy természetes személy tagja korlátlan felelősséggel tartozik a társaság kötelezettségeiért.⁹⁵

A dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultságra vonatkozó új pályázatot kell kiírni a koncessziós szerződés lejáratá előtt 6 hónappal.⁹⁶

A jogosultságot az állam a részvénytársaság útján is gyakorolhatja, ha a nyilvános pályázat érvénytelen volt, vagy valamilyen okból az adott településen megszűnt a jogosultság, illetve még nem folyik a tevékenység. A jogosultságot az állam csak addig birtokolhatja, ameddig az új pályázat alapján alá nem írják az új koncessziós szerződést.⁹⁷

Az eredménytelenség esetén a kihirdetést követő 6 hónapon belül új pályázatot kell kiírni. Abban az esetben, ha a következő pályázat is valamilyen oknál fogva meghiúsul, úgy az eredménytelenség kihirdetését követő 36 hónapon belül új pályázatot kell kiírni. Amennyiben az állam gyakorolja részvénytársaság útján a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultságot és az új pályázat érvénytelen, akkor az eredménytelenség kihirdetésétől számított 12 hónapon belül új pályázatot kötelesek kiírni.⁹⁸

Hogyha legalább 24 hónapon belül, vagyis két meghirdetett pályázati kiírást követően az utolsó kiírt pályázat eredményének kihirdetését követő 90. napon belül sem történik meg a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság gyakorlása, akkor az utolsó pályázat eredményhirdetését követő 36 hónap elteltéig nem kötelező pályázatot kiírni.⁹⁹

⁹⁵ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 8.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

⁹⁶ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 9.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

⁹⁷ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 10.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

⁹⁸ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 10.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

⁹⁹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 10.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

6.3.3. A dohánykiskereskedelem-ellátási koncesszió nyilvános pályázata

A Ktv.-ben előírt szabályokat ezen törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni a dohánykereskedelem-ellátási feladatok elvégzésére. A nyilvános pályázatot az ellátási koncesszió esetén is a miniszter írja ki. A Trafiktörvényben foglaltaknak megfelelően a nyilvános pályázati felhívást két országos napilapban meg kell hirdetni, de ezen törvény kiegészítése szerint lehetőség van a miniszter által vezetett minisztérium honlapján való megjelentetésre is. A felhívást a pályázatok benyújtására nyitva álló időtartamot megelőzően legalább 10 nappal kell meghirdetni. Nem lehet 20 napnál kevesebb az az időtartam, amíg a pályázók benyújthatják a pályázataikat. Az időtartam lejártát követő 30 napon belül köteles elbírálnia a miniszternek a pályázatokat. A miniszter, illetve az ő nevében eljáró természetes személy a pályázat eredményének kihirdetését követő 15 napon belül köti meg a nyertessel a koncessziós szerződést. A miniszter emlékeztetőt készít a pályázatok elbírálásáról a szerződés megkötését követő 60 napon belül. Az emlékeztetőnek tartalmaznia kell az összefoglalást a beérkezett pályázatok adatairól; az indokot arra vonatkozóan, hogy miért a nyertes pályázat volt a legkedvezőbb; végül az értékelést a kikötött biztosítékok megfeleléséről.¹⁰⁰

6.3.4. A koncessziós szerződés alapján keletkező állami bevételek

A koncessziós díjat részvénytársaság közreműködésével a miniszter szedi be. A beszedett koncessziós díjakat két részre bontják. A koncessziós díj nettó összegét a kincstár által vezetett fizetési számlára és a koncessziós díj általános forgalmi adóval (a továbbiakban: ÁFA) terhelt részét pedig az állami adóhatóságnak utalja át a miniszter a tárgyhónapot követő hónap huszadik napjáig. Nem lehet elszámolni bevételként a beszedett koncessziós díjat és a kapcsolódó áfát, valamint kiadásként ezen összegek átutalását. A koncessziós díjon felül keletkezhetnek különböző bevételek, például kötbér, kártalanítás vagy késedelmi pótlék. Az így keletkező egyéb bevételek a miniszter által vezetett minisztérium bevételei és ezeket a feladatellátáshoz kapcsolódó tevékenységek költségeire fordítják.¹⁰¹

¹⁰⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 10/A.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹⁰¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 10/B.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

6.3.5. A részvénytársaság közreműködése az egészségvédelmet érintő feladatokban

14. ábra A részvénytársaság közreműködése

Forrás: saját szerkesztés a 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 10/C.§ alapján. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

6.4. A dohánytermék-kiskereskedelem folytatása

6.4.1. A dohánytermékek értékesítési helye

Dohánytermék-kiskereskedelem kizárólag dohányboltban folytatható, azonban a törvény tesz néhány kivételt:

§ az állam maga gyakorolja a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet,

§ az üzlet megfelel a dohánytermék értékesítésére vonatkozó szabályoknak és a településen élő állandó lakosok száma nem haladja meg a háromezer főt.¹⁰²

¹⁰² http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 11.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

Ezekben az esetekben gyakorolhatja a tevékenységet dohánybolttól eltérő üzletben. Amennyiben ezek e feltételek fennállnak, akkor az állam mozgóbolt útján is gyakorolhatja a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet.¹⁰³

15. ábra A dohánybolt külső felületén megjelenítendő elemek

Forrás: saját szerkesztés a <http://www.molino.hu/nemzeti-dohanybolt-reklameszkozeinek-teljes-koru-kivitelezese> és a <http://tabla24.hu/spd/nd3/Nemzeti-Dohanybolt-nyitva-tartas> alapján.

(letöltés dátuma: 2015.03.20.)

Kötelező a "Nemzeti Dohánybolt" felirat és egy legalább 40 centiméter átmérőjű kör, amelyen fehér alapon fekete nyomtatással megjelenik a "18" szám, azzal, hogy a kör alakú jelzés külső kerületén legalább egy 4 centiméter vastagságú piros gyűrű látszik.

¹⁰³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 11.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

Törvényi előírás, hogy a dohánybolt nyitva tartására és üzemeltetőjére vonatkozó adatokat is meg kell jeleníteni, valamint a dohányboltra utaló egységes jelzéseket.¹⁰⁴

A dohánybolt külső felületén - az előbbieket kivéve- dohánytermékre, dohányterméket kiegészítő termékre, illetve dohányzásra utaló semmilyen kép vagy szöveg nem jelenhet meg. Amennyiben a dohánytermék-kiskereskedelme dohánybolton kívül történik, a dohánytermék értékesítése csak elkülönített helyen lehetséges. A dohánybolt külső megjelenésére vonatkozó előírásokat az előbbi esetekben az elkülönített helyen kell jól láthatóan megjeleníteni. Ez a szabályozás a mozgóboltokra is érvényben van.¹⁰⁵

6.4.2. Jogosultság a dohánytermék-kiskereskedelmére

Dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet egyéni vállalkozó, vagy olyan gazdasági társaság folytathat, amelynek van legalább egy olyan természetes személy tagja, aki korlátlan felelősséggel tartozik a társaság kötelezettségeiért. Ezt a tevékenységet 18 éven aluli személy nem folytathatja.¹⁰⁶

A dohánytermékek jövedéki ügyében hatáskörrel rendelkező illetékes hatóság (a továbbiakban: vámhatóság) engedélye szükséges a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység gyakorlásához. A vámhatóság pedig legfeljebb a koncessziós szerződés időtartamára annak ad engedélyt, aki a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet biztonságosan le tudja bonyolítani és az ezekhez szükséges személyi, tárgyi, gazdasági feltételekkel is rendelkezik.¹⁰⁷

A vámhatóság nem adhat engedélyt, ha

§ a kérelem benyújtását megelőzően 5 éven belül a kérelmezővel szemben az illetékes adóhatóság vagy vámhatóság 200 ezer forint (magánszemély esetén 100 ezer forint) mulasztási bírságot szabott ki, vagy 1 millió forintot meghaladó vám- vagy adóbírságot határozott meg;

¹⁰⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 12.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹⁰⁵ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 12.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹⁰⁶ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 13.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹⁰⁷ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 13.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

§ a kérelmezőnek az állami adóhatóság által behajtandó köztartozása vagy adótartozása van , melynek lejáratára 30 napon túli;

§ a kérelmező a jogszabályi feltételeknek nem felel meg.¹⁰⁸

Az engedély kizárólag a benne foglalt dohányboltra vagy üzletre (különös esetben elkülönített helyre) vonatkozik, az abban meghatározott feltételekkel a megjelölt jogosultra és időtartamra. Az engedély másra nem ruházható át, kivéve ha a törvény másképp nem rendelkezik. Amennyiben egyéni vállalkozó folytatja a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet, akkor annak örököse a szerződésből eredő jogok gyakorlására lesz jogosult és válik kötelezetté, de csak akkor, ha maga is egyéni vállalkozó és a jogszabályban előírt feltételeknek megfelel. A hagyatéki eljárás befejezéséig közokiratba foglalt nyilatkozattal kell igazolni azt, hogy a kérelmező maga az örökös.¹⁰⁹

A jogosultnak lehetősége van dohányboltban a Trafiktörvény által megengedett más terméket is forgalmazni, de ezt a szándékát be kell jelentenie a vámhatóság felé. A termék forgalmazását a bejelentést követően teheti meg.¹¹⁰

Megszűnik a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság és új koncessziós pályázat kiírására van szükség:

§ ha megszűnik a koncessziós szerződés,

§ az egyéni vállalkozó halála esetén, az azt követő 30 nap elteltével,

§ ha a koncessziós szerződés aláírása az eredményhirdetést követő 90 napon belül nem történik meg, feltehetőleg a pályázat nyertesével kapcsolatban lévő ok miatt,

§ a jogosult nem kezdi meg a tevékenység gyakorlását a szerződés aláírásától számított 6 hónapon belül,

§ ha visszavonják az engedélyt és a határozat jogerőre emelkedik,

¹⁰⁸ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 13.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹⁰⁹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 13.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹¹⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 13/A.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

§ ha a jogosult az adatszolgáltatási kötelezettségének nyomós ok nélkül nem felel meg egy hónapban összesen legalább 5 napon keresztül.¹¹¹

A vámhatóság köteles közhitelen nyilvántartást vezetni azokról a jogosultakról, akik dohánytermék-kereskedelmi tevékenység gyakorlására engedéllyel rendelkeznek. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell az engedélyszámot, az engedély kiadásának időpontját, valamint ez engedély érvényességére vonatkozó adatokat. A vámhatóság a hivatalos honlapján közzéteszi a közhiteles ezen adatokat a személyekre vonatkozóan.¹¹²

6.4.3. A dohánytermékek értékesítési módja

A fogyasztó kérésére a dohánytermék-kiskereskedő köteles a dohányzás ártalmairól alapvető felvilágosítást adnia.¹¹³

Tilos ajándékot, árengedményt, kedvezményt, vagy más juttatást elfogadnia a dohánytermék-kiskereskedőnek a dohánytermék-nagykereskedőtől, illetve bármely más személytől, vagy dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységgel kapcsolatban. Ez nem vonatkozik a kiskereskedelemben szokásos és jogszabályilag is elfogadott kereskedelmi árrés biztosítására.¹¹⁴

Általános szerződési feltételeket kell biztosítani a dohánytermék-nagykereskedő a dohánytermék-kiskereskedő részére a dohánytermékek megvásárlására. Ezen szerződés egy példányát a vámhatóságnál letétbe kell helyezni. A szerződésnek minden lényeges kérdéstről rendelkeznie kell.¹¹⁵

A dohánytermék-kiskereskedő köteles minden általa forgalmazott dohánytermékből (fajtánként, márkajelzésként) legalább egyet-egyed a dohányboltban a pultvonal felett

¹¹¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 14.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹¹² http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 14/A.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹¹³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 15.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹¹⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 15.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹¹⁵ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 15.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

(elkülönített hely esetén a fogyasztók számára jól látható helyen) a csomagolás előlapjával megjeleníteni.¹¹⁶

A dohánytermék-kiskereskedő jogosult a Trafiktörvényben meghatározott kereskedelmi árrésre. A dohánytermék-kiskereskedő részére a dohánytermék-nagykereskedő köteles az előírt legkisebb kiskereskedelmi árrést biztosítani minden olyan dohánytermékre, melynek célja a kiskereskedelmi forgalmazás. A legkisebb kiskereskedelmi árrés mértéke a dohánytermék adókkal nem csökkentett kiskereskedelmi eladási árának 10 %-át teszi ki. A dohánytermék-kiskereskedő köteles jogszabály alapján nyilvántartást vezetni és elektronikus úton adatot szolgáltatni a készletéről és forgalmáról.¹¹⁷

6.4.4. A fiatalok védelme

16. ábra Figyelemfelhívó tábla

Forrás: <http://ocsavaros.blogspot.hu/2013/09/kockazat-nemzeti-dohanybolt-alszentseg.html>

(letöltés dátuma: 2015.03.20.)

Törekedni kell arra, hogy fiatalok dohánytermékhez ne jussanak a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység során. Amennyiben felmerül a gyanúja annak, hogy fiatalok léptek be a dohánytermék értékesítési helyére (azaz dohányboltba, elkülönített helyre) és a dohányterméket kíván vásárolni, a dohánytermék-kiskereskedő az életkorának igazolására köteles felszólítani a fogyasztót. Abban az esetben, ha a fogyasztó az életkorát nem igazolja, vagy a dohánytermék-kiskereskedő bebizonyosodik

¹¹⁶ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 15.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹¹⁷ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 15/A., 15/B.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

a fogyasztó kiskorúságáról, részére nem értékesíthet semmilyen terméket (akkor sem, ha nem dohányterméket szeretne vásárolni) és fel kell szólítani arra, hogy hagyja el az értékesítési helyet. A dohánytermék-kiskereskedő a rendőrhatóság intézkedését kérheti, ha a felszólítás ellenére sem hagyja el a fiatalkorú a helységet. A dohánytermék-kiskereskedő megtagadhatja a dohánytermék értékesítését abban az esetben, ha nem fiatalkorú fogyasztó valószínűleg fiatalkorú számára szeretne dohányterméket vásárolni. E törvényben foglalt szabályok be nem tartásáért a fogyasztóvédelmi hatóság bírságot szabhat ki a dohánytermék-kiskereskedővel szemben.¹¹⁸

6.5. A dohánytermék-kiskereskedelem felügyelete és annak ellenőrzése

A vámhatóság a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység gyakorlásához szükséges engedélyek megadása mellett hatósági felügyeleti hatáskörrel is rendelkezik. E tevékenység célja a fiatalkorúak védelme, a dohánytermék-kiskereskedelmi piac zavartalan és eredményes működése, valamint a dohánytermék-kiskereskedelmi piac folyamatos felügyelete a bizalom erősítése érdekében.¹¹⁹

A vámhatóság a dohánytermék-kiskereskedelmi ügyében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályiról szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) szerint jár el (azzal az eltéréssel, hogy újrafelvételi eljárásnak és fizetési kedvezménynek nincs helye). A bírság végrehajtására pedig az adózás rendjéről szóló jogszabályok az irányadóak (azzal a különbséggel, hogy halasztásnak és részletfizetésnek nincs helye).¹²⁰

A hatósági engedélyezési, ellenőrzési és bírságolási eljárások megindításáról az ügyfelet nem értesítik. A tevékenység engedélyezéséért és a vámhatóság által végzett igazgatási szolgáltatások igénybevétele esetén igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni.¹²¹

¹¹⁸ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 16.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹¹⁹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 17.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹²⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 18.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹²¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 19,20.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

A vámhatóság különböző mértékű bírság megfizetésére kötelezheti a dohánytermék-kiskereskedőt. A bírság mértéke 30 ezer forinttól akár 10 millió forintig terjedhet, ha a dohánytermék-kiskereskedő

§ jogszabályi rendelkezéseket nem tartja be a dohánytermék kiskereskedelmére vonatkozóan,

§ nem teljesíti az állammal szembeni kötelezettségeit,

§ nyilvántartási, könyvvezetési kötelezettségeinek nem tesz eleget vagy a valóságnak nem megfelelő adatokat tüntet fel.¹²²

Abban az esetben, ha valaki engedély nélkül folytat dohányáru üzletszerű értékesítésére vonatkozó tevékenységet, úgy őt a vámhatóság 5 milliótól 500 millió forintig terjedő bírsággal sújthatja.¹²³

A vámhatóság a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység gyakorlására vonatkozó engedélyt visszavonhatja, ha

§ az engedélykérelem elutasításának lett volna hely, de csak az engedély kiadását követően merült fel olyan tény, adat vagy körülmény, amely ezt indokoltá tett;

§ 1 éven belül legalább három alkalommal a dohánytermék-kiskereskedő a tevékenységgel összefüggő szabályokat megsértette és ezekről a vámhatóság vagy a fogyasztóvédelmi hatóság jogerős határozatot hozott;

§ a dohánytermék-kiskereskedő a jogszabálysértő állapotot nem szünteti meg a vámhatóság intézkedésének ellenére sem;

§ a dohánytermék-kiskereskedő a tisztességes piaci versenyt biztosító értékesítési körülményeket megszegi.¹²⁴

A dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság megszűnése esetén a vámhatóság az engedélyt visszavonja. Abban az esetben, ha a dohánytermék-nagykereskedő ajándékot,

¹²² http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 22.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹²³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 22.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹²⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 23.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

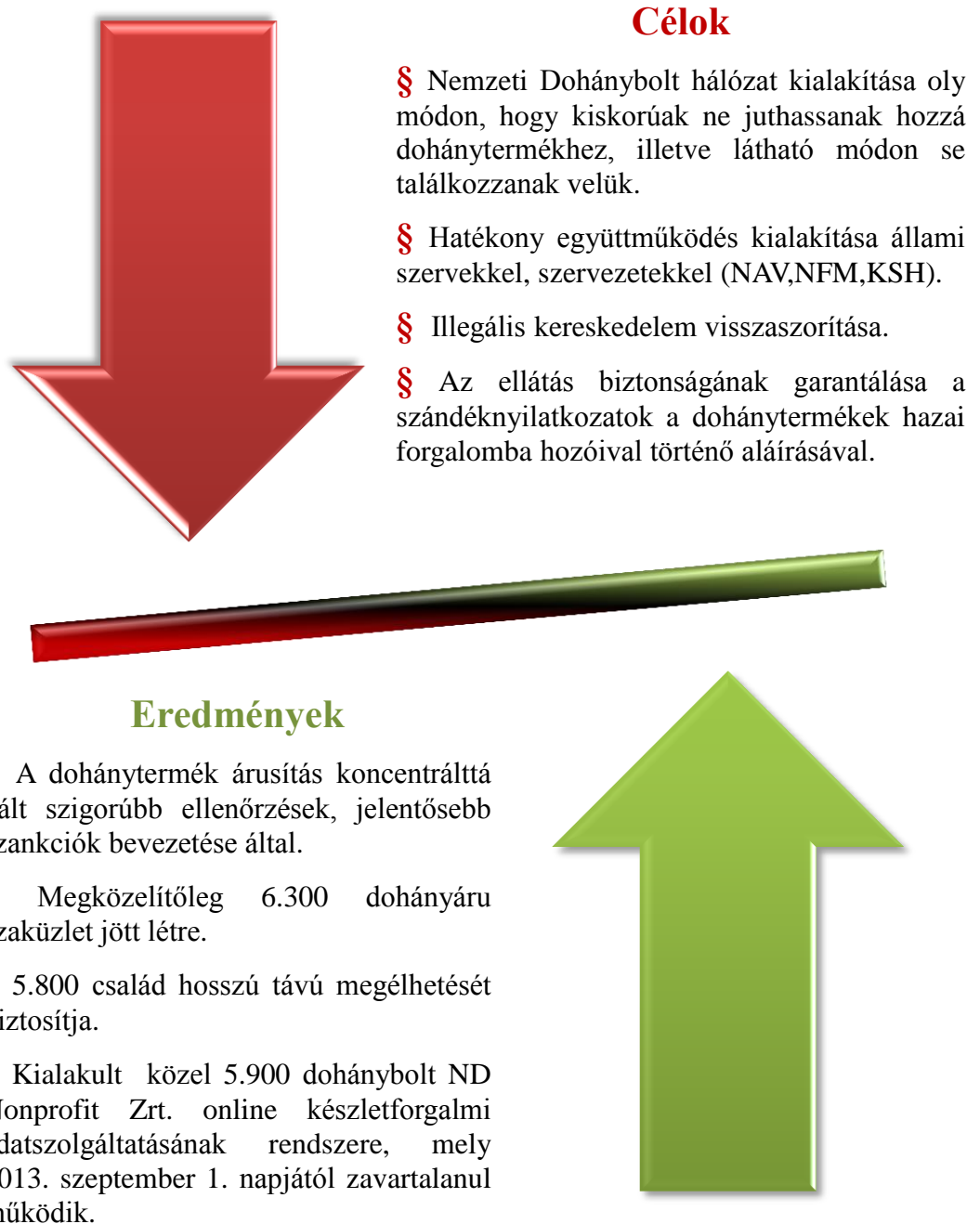
árengedményt ad a dohánytermék-kiskereskedő részére, akkor őt a vámhatóság a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) szerint meghatározott mértékű bírsággal sújthatja.¹²⁵

¹²⁵ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 23.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

7. A DOHÁNYKONCESSZIÓS ELJÁRÁS EREDMÉNYEI

7.1. A dohánytermék kereskedelmi rendszer koncesszióval történő ellátása során napjainkig elért legfontosabb célok, eredmények

17. ábra A trafikokkal szemben kitűzött célok és elért eredmények

Forrás: saját szerkesztés a http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf alapján. (letöltés dátuma: 2015.04.07.)

7.2. Külső jogi környezet

A következő törvények szabályozzák a Nemzeti Dohányboltok működését Magyarországon.

18. ábra A trafikok életét szabályozó törvények

Forrás: saját szerkesztés a Nemzeti Jogszabálytárban tett kutatás és a <http://www.bgh.hu/trafik-veacutedelmi-rendszer.html> alapján. (letöltés dátuma: 2015.04.07.)

7.3. Dohányboltokkal történő ellátási kötelezettség biztosítása

A kormányzati szándéknak és a törvényi előírásoknak megfelelően az ND Nonprofit Zrt., az olyan területeken, amelyek nincsenek ellátva koncessziós szerződéssel, ott kijelöléssel biztosítja a dohánytermékkel történő ellátottságot. A helyi önkormányzatoktól érkező javaslatok alapján az ND Nonprofit Zrt. lehetőséget adott a korábbi trafikosok számára, hogy adott feltételrendszer alapján adott területen az újabb

pályázatással elnyert koncessziós szerződés megkötéséig folytathassák értékesítési tevékenységüket.¹²⁶

7.4. Dohányboltok országos ellátottságának helyzete

Több mint 9,7 millió ember, tehát Magyarország teljes népességének jelenleg 98%-a saját településén jut hozzá a dohánytermékhez és csupán a lakosság 2%-ának kell más településre utaznia e célból.¹²⁷

Az országban vannak olyan települések, amelyek nincsenek ellátva dohányboltokkal. A 133 darab ellátatlan település 100 fő alatti lakosú helység, melyből a legkisebb 9 fő állandó lakossal rendelkezik.¹²⁸

Az ellátatlan települések átlagos lélekszáma 310 fő, de ezeken a mikrotelepüléseken a rendszer bevezetése előtt sem volt helyben elérhető a dohánytermék. Az ND Nonprofit Zrt. által végzett felmérések szerint a fővárosban és Csongrád megyében teljes körű az ellátottság. Bács-Kiskun, Békés, Fejér, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Komárom-Esztergom és Pest megyében 10-nél kevesebb ellátatlan település található. Zala és Baranya megye van a legrosszabb helyzetben, ugyanis itt kiemelkedő az aprófalvak, törpefalvak, valamint a zsáktelepülések száma. Zala megyében az ellátatlan települések átlagos lélekszáma 229 fő, Baranya megyében az ellátatlan települések átlagos lélekszáma 237 fő.¹²⁹

A következő diagram a települések darabszáma szerinti elemzést mutatja (1. diagram), valamint a 19. ábra pedig a Nemzeti Dohányboltok számát Magyarország megyeszékhely városaiban.

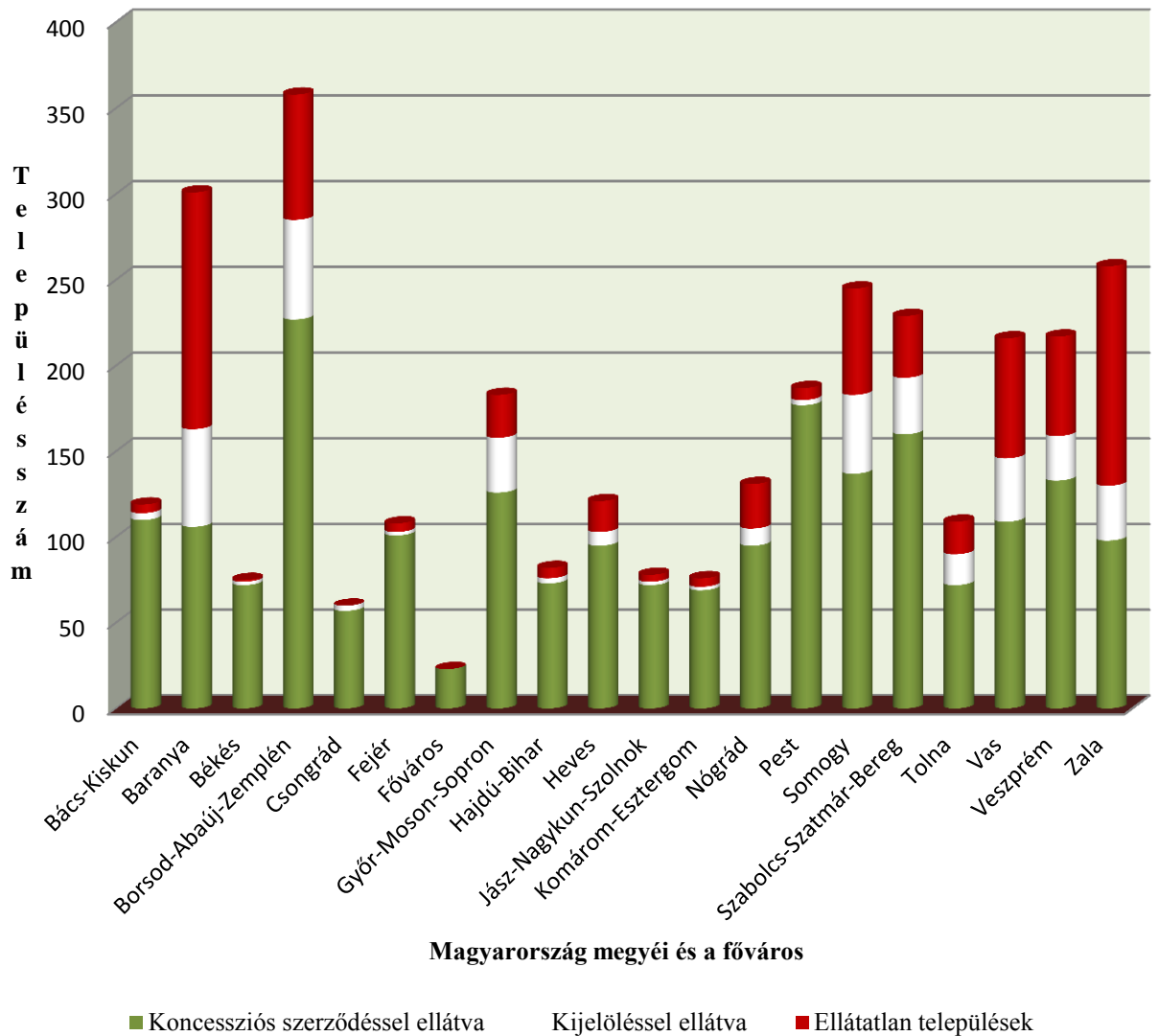
¹²⁶ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.04.07.)

¹²⁷ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.04.07.)

¹²⁸ http://www.inforabakoz.hu/hir_olvas/permalink:trafik-csak-a-fovarosban-es-csongrad-megyeben-teljes-az-ellatottsag-2014-05-06-050000/ (letöltés dátuma: 2015.04.07.)

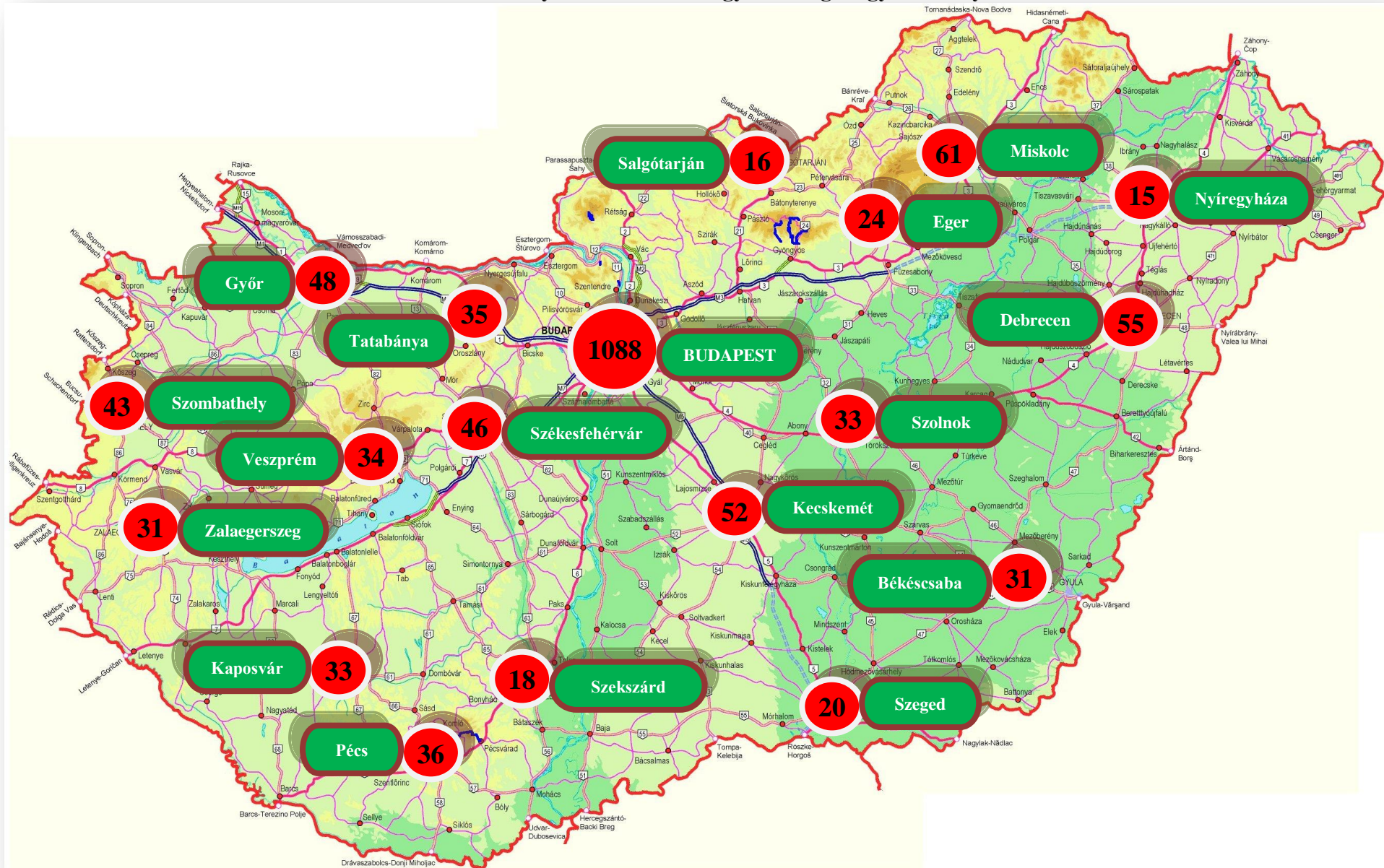
¹²⁹ <http://www.vg.hu/vallalatok/megirtak-a-koncessziok-tortenetet-426496> (letöltés dátuma: 2015.04.07.)

1. diagram
A települések darabszámának elemzése megyénkénti bontásban a legfrissebb adatok alapján (2014.02.17.)

Forrás: saját szerkesztés a http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf alapján. (letöltés dátuma: 2015.04.07.)

19. ábra Nemzeti dohányboltok száma Magyarország megyeszékhely városaiban

Forrás: saját szerkesztés a <http://hun.zoom-maps.com/other.php> és a dohánybolt kereső (<http://nemzetidohany.hu/dohanyboltkereso/>) 2015.04.07-ei állapota alapján.

7.5. A koncessziós díjak összege és behajtása

A nyilvános Pályázati Kiírásban a Magyar Állam a következőképpen határozta meg a koncessziós díjakat:

1. táblázat A koncessziós díj összege

Lakosságszám	Koncessziós díj (nettó) Ft/db/Év
2.000 fő lélekszámot meg nem haladó település	100.000
2.000-10.000 fő lélekszámú település	160.000
10.000 fő lélekszámot meghaladó település	200.000
Budapest, Megyei jogú város, Megyeszékhely	240.000

Forrás: saját szerkesztés a <http://nemzetidohany.hu/nyilvanos-koncesszios-palyazati-kiiras-dohanytermek-kiskereskedelmi-jogosultsag-atengedesere/> alapján. (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

A nyertes pályázó köteles viselni a koncessziós díjat terhelő ÁFA mértékének és az adójogszabályok változásának esetleges pénzügyi következményeit.¹³⁰

Előre kell megfizetni a koncessziós díjat. A koncesszióba vevő a koncessziós szerződésben megállapított koncessziós díjat az első évre a koncessziós szerződésben szereplő tevékenységre vonatkozóan megkapott vámhatósági engedély kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles befizetni a szerződésben szereplő számlára. A következő években pedig a szerződés hatálybalépésének napját kell figyelembe venni, a fordulónap naptári napját megelőző hónap első napjáig kell megfizetni. A koncessziós szerződés felmondását vonhatja maga után az az eset, ha a koncesszióba vevő személy határidőre nem fizeti meg a koncessziós díjat.¹³¹

A Pályázati Kiírás felhívja a figyelmet arra, hogy ezek a koncessziós díjak a szerződés megkötését követő években felülvizsgálatra kerülnek és módosulhatnak. Erről a Magyar Állam jogosult dönteni, de maximum az adott évben meghatározott összeg a KSH által közzétett fogyasztói árindex kétszeresének megfelelő %-ban növekedhet a szerződés fordulónapján. Eltérő mértékű díj megajánlására nincs lehetőség és ez a pályázat érvénytelenségét vonhatja maga után.¹³²

¹³⁰ <http://nemzetidohany.hu/nyilvanos-koncesszios-palyazati-kiiras-dohanytermek-kiskereskedelmi-jogosultsag-atengedesere/> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

¹³¹ <http://nemzetidohany.hu/nyilvanos-koncesszios-palyazati-kiiras-dohanytermek-kiskereskedelmi-jogosultsag-atengedesere/> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

¹³² <http://nemzetidohany.hu/nyilvanos-koncesszios-palyazati-kiiras-dohanytermek-kiskereskedelmi-jogosultsag-atengedesere/> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

8. ND NEMZETI DOHÁNYKERESKEDELMI NONPROFIT ZRT. MŰKÖDÉSE, SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

20. ábra A Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. logója

Forrás: <http://www.trafikmester.hu/> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

AZ ND Nonprofit Zrt. a Trafiktörvényben leírtaknak eleget téve jött létre, miszerint az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért felelős miniszternek 100%-os állami tulajdonban lévő zártkörűen működő részvénytársaságot kell létrehoznia a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos feladatok koordinálásra és ellenőrzésére. Az ND Nonprofit Zrt. felettes szerve a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium.¹³³

2. táblázat Szakterületi vezetők

Beosztás	Név
Vezérigazgató	Gyulay Zsolt
Operatív vezető	Andrásik Sándorné
Jogi vezető	Dr. Fekete István
Koncessziókezelési vezető	Gherman-Apponyi Krisztina
Titkárságvezető	Hanzély Zsolt
Gazdasági vezető	Polacsek Eszter

Forrás: saját szerkesztés a <http://nemzetidohany.hu/assets/vezetok-elerhetosegi-20140701.pdf> alapján.
(letöltés dátuma: 2015.04.08.)

A szervezet egyes szakterületeinek vezetői felelősek a körükbe tartozó területek feletti vezetési feladatok ellátásában, melyek a következők:

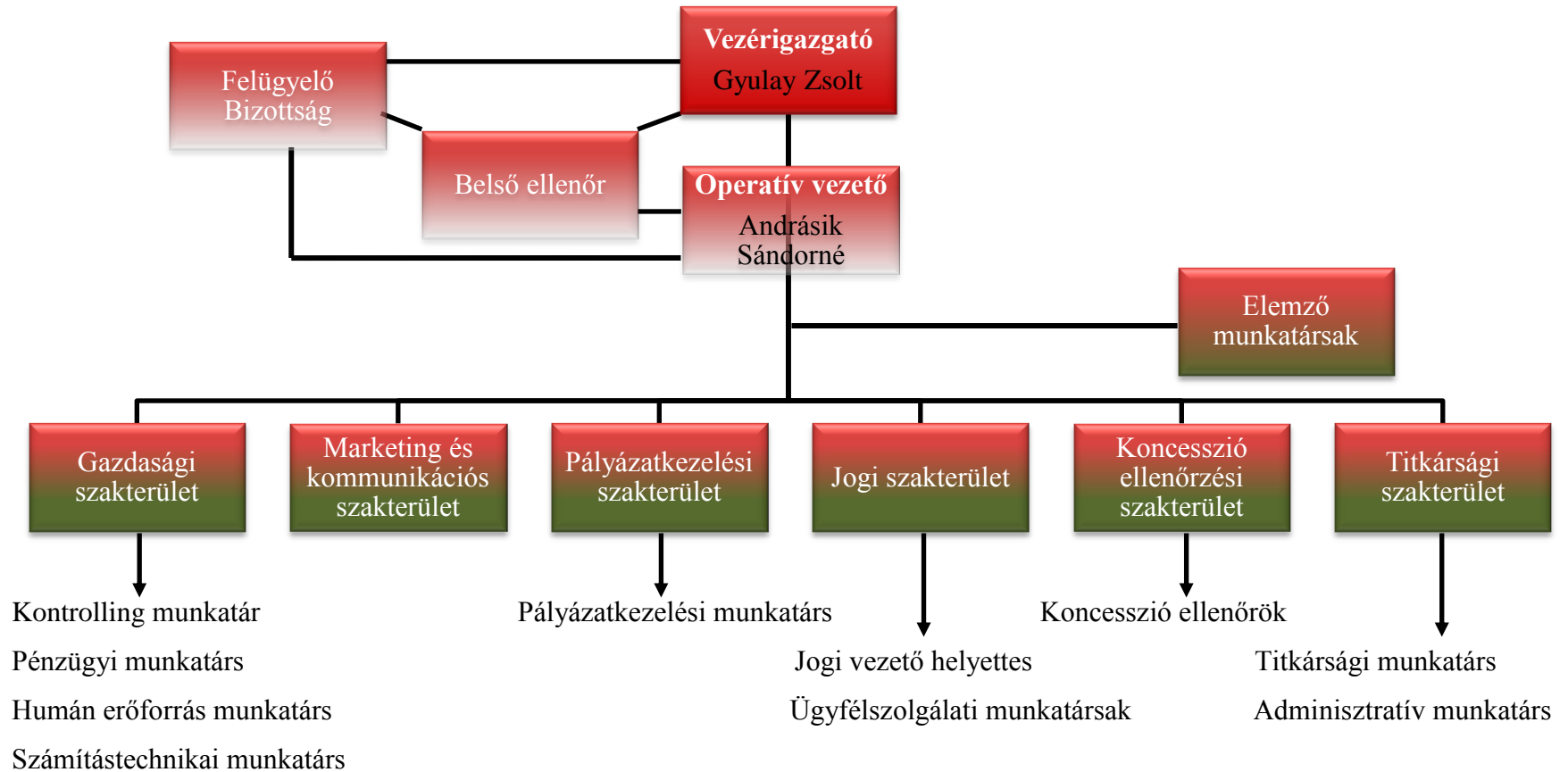
¹³³ <http://nemzetidohany.hu/wp-content/uploads/Szervezeti-%C3%A9s-M%C5%B1k%C3%B6d%C3%A9si-Szab%C3%A1lyzat.pdf> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

- § **Koncessziókezelési szakterület:** pályázatok kezelése, azok feldolgozása; a koncessziós szerződések megkötése és a szerződésben vállalt kötelezettségek ellenőrzése.
- § **Üzleti elemzés:** a hatóságok részére történő adatszolgáltatás a Nemzeti Dohányboltok napi forgalmi adatairól. A minősített szoftver gyártókkal való kapcsolattartás.
- § **Jogi szakterület:** a pályázatok jogi felügyelete és az ügyfélszolgálati tevékenységek ellátása, valamint koordinálása.
- § **Marketing és kommunikációs szakterület:** a társaság megjelenésének tervezése, szervezése; kommunikáció gazdasági lapokkal és a sajtó képviselőivel.
- § **Gazdasági szakterület:** gazdasági, pénzügyi, humán feladatok ellátása; a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium által kiszámlázott koncessziós díjak és kötbérek behajtása.¹³⁴

A 21. ábrán az ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt. szervezeti felépítése látható.

¹³⁴ <http://nemzetidohany.hu/assets/Szervezeti-fel%C3%A9p%C3%ADt%C3%A9s-a-szervezeti-egys%C3%A9gek-feladataival1.pdf> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

21. ábra Az ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt. szervezeti felépítése

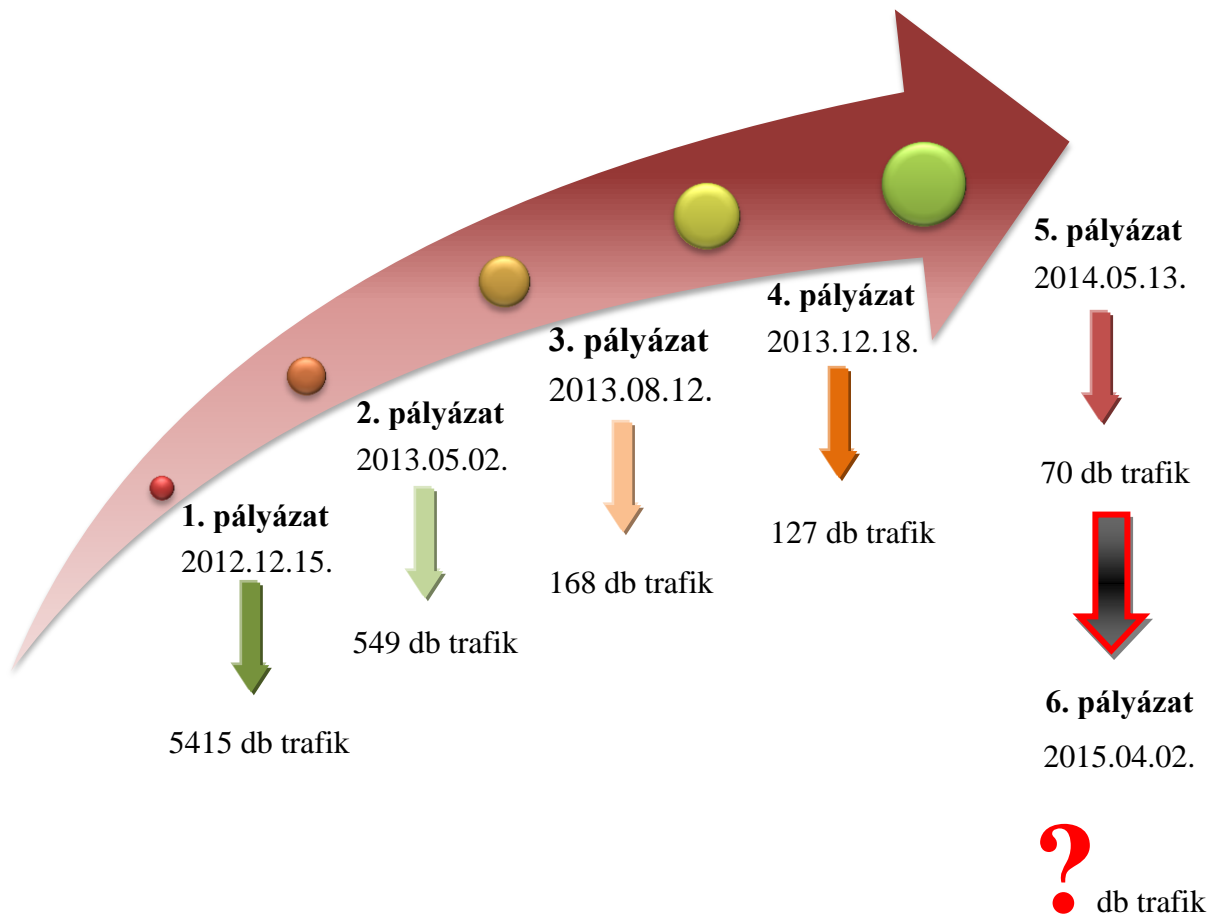
Forrás: saját szerkesztés a <http://nemzetidohany.hu/assets/Szervezeti-fel%C3%A9p%C3%ADt%C3%A9s-a-szervezeti-egys%C3%A9gek-feladataival1.pdf> alapján. (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

9. SPECIÁLIS KÉRDÉSKÖRÖK

9.1. Már megvalósult és kiírás alatt álló pályázatok által felvetett kérdések

Trafikmutyi, trafikbotrány - már nem telik el egy nap úgy, hogy ne hallanánk ezeket a szavakat valamelyik médium szócsovéén keresztül. De mi is ez pontosan? Miért ezekkel a jelzőkkel illetik a trafiktörvényt, amikor az- a Trafiktörvényben leírtak szerint - a fiatalkorúak dohányzásának a visszaszorítására jött létre? Kezdjük is az eddig megvalósult és megvalósulóban lévő pályázatokkal.

22. ábra A már megvalósult, megvalósulóban lévő pályázatok és az így létrejövő trafikok száma

Forrás: saját szerkesztés a <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/> alapján. (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

9.1.1. Pályázati kiírás

Szükséges volt a pályázati kiírásnak megfelelnie ahhoz, hogy valaki 2013 júliusától dohányterméket árulhasson. A pályázatban felsorolásra kerültek azok a feltételek, amelyek már korábban említésre kerültek és szükségesek a sikeres koncesszió

megszerzéséhez. A koncessziós jogok napjainkig 5 körben kerültek kiosztásra, de 2015. április 2-án sor került a legújabb pályázat kiírására is. Az első körben minden koncesszióra, a későbbiekben a fennmaradó trafikokra lehetett pályázatot benyújtani.¹³⁵

9.1.2. Az első kör

Az első nyilvános koncessziós pályázat 2012. december 15-én került kihirdetésre.¹³⁶ Az ND Nonprofit Zrt. adatai alapján az első kör alkalmával 5415 trafik kezdhetette meg a működését 2013. július 1-jén. Gyulay Zsolt, az ND Nonprofit Zrt. vezérigazgatója elmondta, hogy az első fordulóban az összes kihirdetett koncesszió közül 1417 koncesszió nem kelt el.¹³⁷

9.1.3. A második kör

A második nyilvános koncessziós pályázat kiírására 2013. május 2-án került sor.¹³⁸ Ezáltal az első pályázat veszteseinek lehetőségük nyílt a fennmaradó 1417 koncesszió egyikére pályázni. A második körben 549 koncesszió került kiosztásra.¹³⁹

9.1.4. A harmadik kör

Mivel a második körben sem kelt el az összes koncesszió, ezért harmadik körös pályázatokra volt szükség. A harmadik nyilvános pályázat 2013. augusztus 12-én kerül kihirdetésre.¹⁴⁰ 162 településen meghirdetett 180 koncesszióra lehetett pályázni. a 162 település legtöbbször 2000 fő lélekszám alatti falu.¹⁴¹ A harmadik körben 168 koncesszió talált gazdára.¹⁴²

9.1.5. A negyedik kör

A negyedik pályázati kiírásra 2013. december 18-án került sor, viszonylag korán következett be a harmadik pályázat kihirdetése után.¹⁴³ A negyedik pályázat alkalmával

¹³⁵ <http://nemzetidohany.hu/nyilvanos-koncesszios-palyazati-kiiras-dohanytermek-kiskereskedelmi-jogosultsag-atengedesere/> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹³⁶ http://nemzetidohany.hu/assets/P%C3%A1ly%C3%A1zati-ki%C3%ADr%C3%A1s_2012.12.15..pdf (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹³⁷ http://www.piecesprofit.hu/kkv_cegblog/itt-a-lista-ahol-nyilhatnak-a-nemzeti-trafikok/ (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹³⁸ <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/2013-05-02-en-kiirt-palyazat/> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹³⁹ http://nemzetidohany.hu/assets/Eredm%C3%A9nyhirdet%C3%A9s_web-oldal-t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%A1s.pdf (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁴⁰ <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/2013-08-12-en-kiirt-palyazat/> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁴¹ http://index.hu/gazdasag/2013/09/27/180_trafik_3902_palyazo/ (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁴² http://nemzetidohany.hu/assets/NyertesPalyazatok_2013.10.31..pdf (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁴³ <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/2013-12-18-an-kiirt-palyazat/> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

127 koncesszió került kiosztásra.¹⁴⁴ Előző pályázatokat is figyelembe véve mintegy 5800 koncessziós joggal rendelkező trafikos végez dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet az országban és az ideiglenesen kijelöltekkel együtt mintegy 6300 trafikban árulnak dohányterméket. Azonban még mindig van több mint 800 szabad koncesszió.¹⁴⁵

9.1.6. Az ötödik kör

2014. május 13-án történt meg az ötödik körös pályázati felhívás.¹⁴⁶ Az ötödik körben 66 település és 11 budapesti kerület koncessziójára lehetett pályázni.¹⁴⁷ Jelenleg az utolsó lezárult pályázat alkalmával 70 koncesszió talált gazdára.¹⁴⁸

9.1.7. Az újabb kör a koncesszióért

A legújabb pályázati kiírást 2015. április 2-án tették közzé az ND Nonprofit Zrt. honlapján.¹⁴⁹ Az előző pályázatokkal ellentétben most csak azokra a településekre lehet majd pályázni, ahol korábban eredménytelenül zárult az eljárás.¹⁵⁰ A hatodik körös pályázat eredménye pedig még a jövő titka.

A 2. diagram a koncessziós jogok számát mutatja a pályázatok megoszlásában.

¹⁴⁴ http://nemzetidohany.hu/assets/Eredmenyhirdetes_2014.03.14..pdf (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁴⁵ http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/trafikot-nyitna-meg-van-nyolcszaz-hely/ (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁴⁶ <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/2014-05-13-an-kiirt-palyazat/> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁴⁷ <http://www.vg.hu/vallalatok/kereskedelem/ki-akar-trafikot-finisben-az-otodik-trafikpalyazat-429034> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁴⁸ http://nemzetidohany.hu/assets/Eredm%C3%A9nyhirdet%C3%A9s_web-oldal-t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%A1s_2014-08-08.pdf (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁴⁹ <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/2015-04-02-an-kiirt-palyazat/> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁵⁰ http://index.hu/gazdasag/2015/03/09/jon_az_ujabb_trafikpalyazat/ (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

2. diagram Koncessziós jogok száma a pályázatok megoszlásában

*Forrás: saját szerkesztés a <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/> és <http://elektronikuscigaretta.hu/blog/elektromos-cigaretta-tenyek-es-hiresztelesek/> alapján.
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)*

9.2. Vasárnapi nyitva tartás lehetősége, megvalósulási aspektusa

23. ábra Trafik nyitvatartási tábla

NYITVA TARTÁS	
HÉTFŐ	88:88-88:88
KEDD	88:88-88:88
SZERDA	88:88-88:88
CSÜTÖRTÖK	88:88-88:88
PÉNTEK	88:88-88:88
SZOMBAT	88:88-88:88
VASÁRNAP	88:88-88:88
ÜZEMELTETŐ	

Forrás: saját szerkesztés a <http://tabla24.hu/spd/nd3/Nemzeti-Dohanybolt-nyitva-tartas> alapján. (letöltés dátuma: 2015.03.30.)

2014. december 30-án megjelent Magyar Közlöny 2014. évi 186. számában közzétették a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló 2014. évi CII. törvényt. A törvény 2015. március 15. napján lépett hatályba, tehát ennek értelmében az üzleteket ettől a naptól kezdve az alábbi jogszabályi rendelkezések figyelembevételével mellett szükséges nyitva tartaniuk a kereskedőknek.¹⁵¹

Vajon mi célból, milyen indítással alkotta meg az Országgyűlés ezt a törvényt?

Abból indultak ki, hogy

- § a nemzetgazdaság egyik legfontosabb ágának a kereskedelemnek, mindig ésszerűen kell működnie,
- § az egyensúlyt kell teremteni a kereskedelmi tevékenység gyakorlásának a szabadsága és a vasárnapi, valamint a munkaszüneti napokon dolgozók érdekei között,
- § megőrizték a munkavállalók testi és lelki egészségét, valamint megfelelő mennyiségű pihenőidőt kapjanak,
- § a családok védelmét, illetve a családi közösségek megtartóerejét kell előtérbe helyezni és erősíteni.¹⁵²

9.2.1. A vasárnapi munkavégzés tilalmának alanyai

A törvény hatálya a kiskereskedelmi tevékenység gyakorlására terjed ki. A hatály független attól, hogy azt a tevékenységet állandó jelleggel vagy esetenként, valamint állandó vagy időszakonként változó telephelyen gyakorolják. A törvény hatálya nem terjed ki minden kereskedelmi egységre, többek között ilyen például

- § gyógyszertár;
- § vasúti és autóbusz pályaudvar területén kialakított üzlet;
- § nemzetközi repülőtéren kialakított üzlet;
- § egészségügyi intézmények területén folytatott kereskedelmi tevékenység;

¹⁵¹ <http://nemzetidohany.hu/tisztelt-koncesszio-jogosult-es-gyakorlo-2/> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)

¹⁵² <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14186.pdf> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)
Magyar Közlöny 2014. évi 186. szám, 26030.o., 2014. évi CII. törvény a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról

- § piac, vásár;
- § üzemanyag-töltő állomás;
- § vendéglátás, illetve az azzal összefüggő tevékenység;
- § szálláshelyen végzett kereskedelmi tevékenység gyakorlása.¹⁵³

Ezen kivételektől eltekintve minden kereskedelmi tevékenységre kiterjed a törvény hatálya, így a dohánytermék-kiskereskedelem gyakorlására is.

9.2.2. A trafikok nyitvatartási ideje

Az üzletek kiskereskedelmi tevékenységet folytató napokon (hétfőtől-szombatig) 4 óra 30 perc és 22 óra között tarthatnak nyitva. A fenti időszakon kívül, tehát vasárnap és munkaszüneti napokon főszabály szerint az üzletek kötelesek zárva tartani.¹⁵⁴

Az üzletek nyitva tarthatnak

- § adventi vasárnapokon 6 óra és 22 óra között,
- § december 24-én és december 31-én 6 óra és 12 óra között,
- § valamint minden naptári évben egy tetszőlegesen megjelölt vasárnapon 6 óra és 22 óra között nyitva tarthatnak.¹⁵⁵

Amennyiben a kereskedő él azzal a lehetőséggel, hogy az évben egy vasárnapon nyitva lehet, akkor ezen szándékát közölnie kell a kereskedelmi hatóságnál legalább 15 nappal az érintett időpont előtt. Abban az esetben, ha december 24-e vasárnapra esik, akkor 6 óra és 12 óra között nyitva lehetne a kereskedelmi egységek.¹⁵⁶

¹⁵³ <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14186.pdf> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)
Hatályos: 2015.03.30. Magyar Közlöny 2014. évi 186. szám, 26030.o., 2014. évi CII. törvény a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról 1.§

¹⁵⁴ <http://www.nfh.hu/node/7980#1> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)

¹⁵⁵ <http://nemzetidohany.hu/tisztelt-koncesszio-jogosult-es-gyakorlo-2/> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)

¹⁵⁶ <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14186.pdf> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)
Hatályos: 2015.03.30. Magyar Közlöny 2014. évi 186. szám, 26030.o., 2014. évi CII. törvény a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról 4.§

Üzletben kiskereskedelmi tevékenységet csak a törvény által előírt nyitvatartási időben gyakorolhatja. Azokat a vásárlókat, akik a nyitvatartási időn belül lépnek be az üzletbe ki kell szolgálni a nyitvatartási időn túl legfeljebb fél órán belül.¹⁵⁷

A dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység kapcsán a 2014. évi CII. törvény lehetőséget ad arra, hogy az, amelynek árusítótere nem haladja meg a 200 négyzetmétert, a zárva tartási időszakban is nyitva lehet, ha ebben az időszakban az üzletben kereskedelmi tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, egyéni cég tagja, vagy a gazdasági társaság olyan természetes személy tagja, akinek legalább 1/5 tulajdoni részesedése van, ő maga, vagy családtagja folytatja a kereskedelmi tevékenységet.¹⁵⁸

Felmerülhet a kérdés, hogy ki minősül segítő családtagnak. Családtag az a közeli hozzátartozó, aki lehet

§ a házastárs,

§ az egyeneságbeli rokon,

§ a testvér,

§ az örökbefogadott, a mostoha-és a nevelt gyermek,

§ az örökbefogadó-, a mostoha-és a nevelőszülő.¹⁵⁹

9.2.3. A vasárnapi munkavégzés tilalmának ellenőrzése

A jogszabályi rendelkezések betartását a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi. A 2014. évi CII. törvényben foglalt előírások a fogyasztóvédelemről szóló törvény szerint fogyasztóvédelmi rendelkezéseknek minősülnek.¹⁶⁰

A törvényben előírtak megszegése esetén a fogyasztóvédelmi hatóság a jogsértések számának figyelembevételével előre meghatározott időtartamra bezárhatja az üzletet.¹⁶¹

¹⁵⁷ <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14186.pdf> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)
Hatályos: 2015.03.30. Magyar Közlöny 2014. évi 186. szám, 26030.o., 2014. évi CII. törvény a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról 4.§

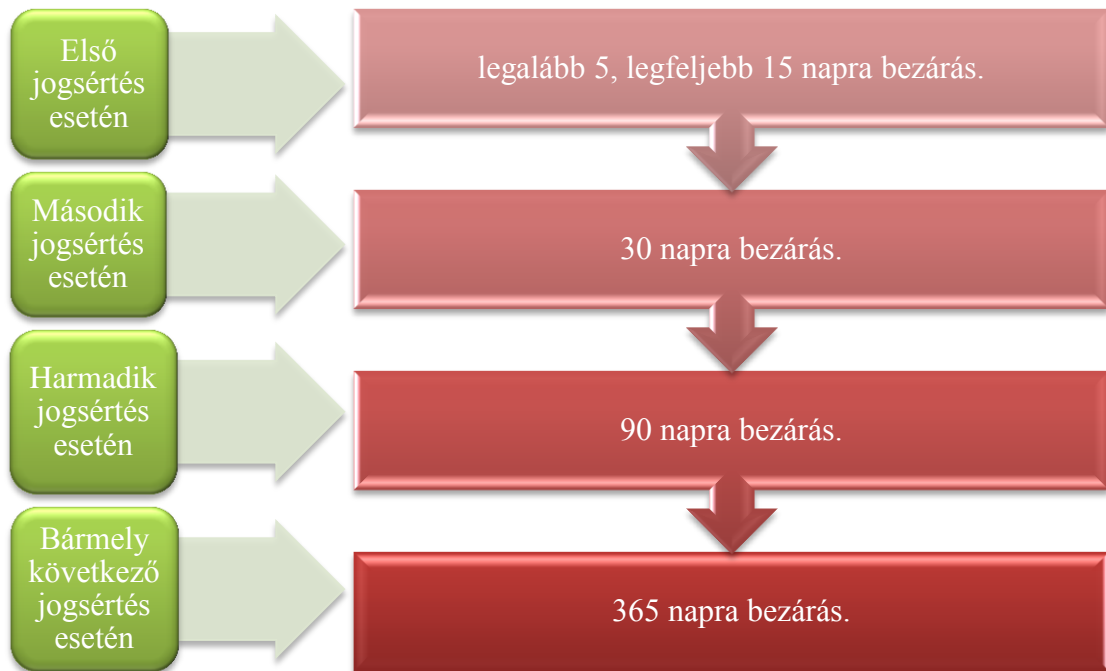
¹⁵⁸ <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14186.pdf> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)
Hatályos: 2015.03.30. Magyar Közlöny 2014. évi 186. szám, 26030.o., 2014. évi CII. törvény a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról 6.§

¹⁵⁹ <http://www.csaladesjog.hu/rokonsag> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)

¹⁶⁰ <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14186.pdf> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)
Hatályos: 2015.03.30. Magyar Közlöny 2014. évi 186. szám, 26030.o., 2014. évi CII. törvény a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról 7.§

¹⁶¹ <http://nemzetidohany.hu/tisztelt-koncesszio-jogosult-es-gyakorlo-2/> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)

24. ábra Fogyasztóvédelmi hatóság teendői jogsértés esetén

Forrás: saját szerkesztés a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló 2012. évi CII. törvény 7.§ - a alapján. (letöltés dátuma: 2015.03.30.)

10. LEVONHATÓ ÖNÁLLÓ KÖVETKEZTETÉSEK

10.1. Kvantitatív: Kérdőíves felmérés eredménye

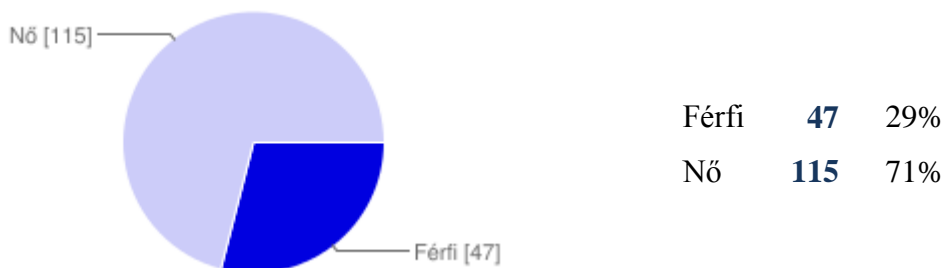
A dolgozat teljességgel való elkészítéséhez nélkülözhetetlennek tartottam megismerni a lakosság egy részének a dohányzáshoz, illetve a Nemzeti Dohányboltokhoz való viszonyával.

Kérdőívet készítettem, amelyet az érdeklődők 2015. április 22-től 2015. május 10-ig tölthettek ki online felületen (google spreadsheet) keresztül. A kérdőívet 162 fő töltötte ki, az alapsokaság mértéke: N= 162.

A főbb kérdéskörök, amiket érintettem: a dohányzással kapcsolatos általános kérdések, mi a lakosság véleménye a trafikokról, mit tudnak a koncesszióról, valamint mi a véleményük arról, hogy tényleg csökkent-e a fiatal dohányosok száma.

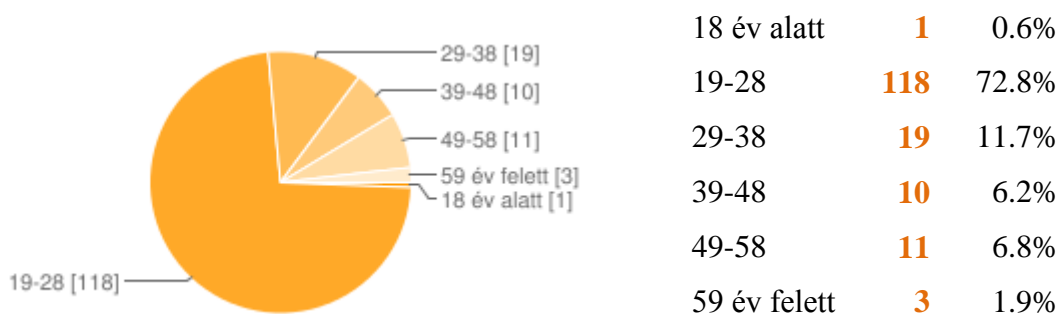
Mint minden kérdőív ez is a kitöltő alapadataival kezdődik, mint a nem, kor, lakóhely, iskolai végzettség, melyeket a dohányzással, trafikokkal kapcsolatos kérdések követték.

1. Az Ön neme:

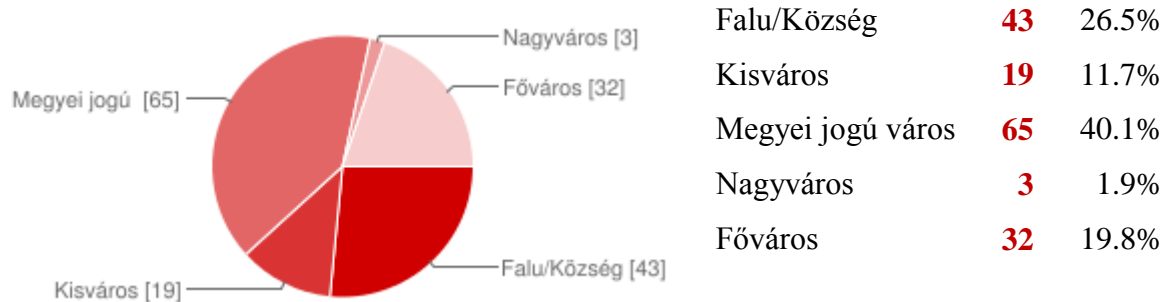
Az összes válaszadó tekintetében (162 fő) a kitöltők nem szerinti megoszlása 29%, illetve 71%. Ez azt jelenti, hogy a 162 kitöltő közül 47 férfi és 115 nő. Ez az adat is azt mutatja, hogy a kérdőíves megkeresésekre a női nem szívesebben ad választ, mint a férfiak.

2. Az Ön életkora:

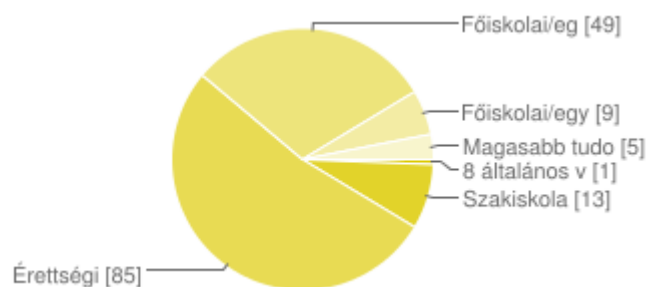
A leginkább kitöltést vállaló, így kutatásomat segítő csoport a 19-28 év közötti korosztály, akik az összes kitöltő 72.8%-át tették ki, azaz 118 fő esik ebbe a csoportba.

3. Hol él Ön?

A legtöbb kitöltő, az összes kitöltő 40.1%-a volt, azaz 65 fő megyei jogú városban él. Az alapsokaság 26.5%-a (43 fő) faluban vagy községben, 19.8%-a (32 fő) fővárosban, 11.7%-a (19 fő) kisvárosban és végül az összes kitöltő 1.9%-a, azaz 3 fő nagyvárosban él. Ez azzal is magyarázható, hogy korosztályomban online felületen az ismerőseim között hólabda módszerrel küldtem át a dolgozatot, így az általam ismert ismerősök ismerősei adtak választ, amely meghatározza a kitöltési hajlandóságot.

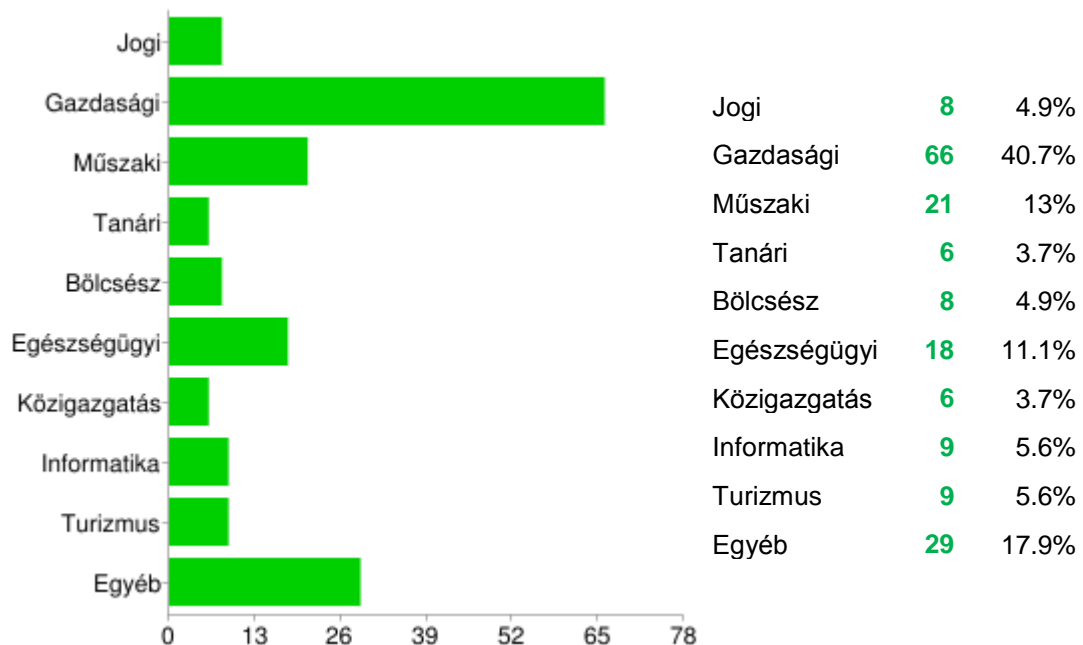
4. Mi az Ön legmagasabb iskolai végzettsége?

8 általános vagy annál alacsonyabb iskolai végzettség	1	0.6%
Szakiskola	13	8%
Érettségi	85	52.5%
Főiskolai/egyetemi BA/BSc szintű diploma	49	30.2%
Főiskolai/egyetemi MA/MSc szintű diploma	9	5.6%
Magasabb tudományos fokozat	5	3.1%

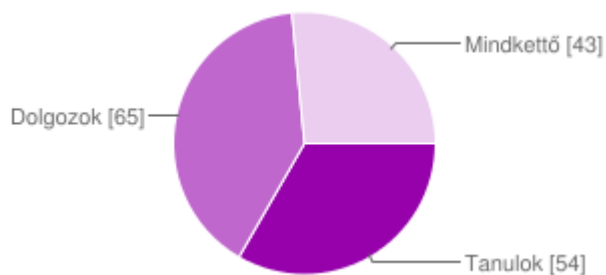
A kitöltők 52.5%-a (85 fő) érettségivel, 30.2%-a (49 fő) főiskolai/egyetemi BA/BSc. szintű diplomával, 8%-a (13 fő) szakiskolai végzettséggel, 5.6%-a (9 fő) főiskolai/egyetemi MA/MSc. szintű diplomával, a megkérdezettek 3.1%-a (5 fő) magasabb tudományos fokozattal rendelkezik, valamint 1 fő (0.6%) 8 általános vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezik. Ezen adatok ismerete segítségével elmondható, hogy a kérdőívet különböző végzettséggel rendelkező emberek töltötték ki, amely alapján különböző vélemények születtek a szokásokkal egyetemben.

5. Milyen típusú végzettséggel rendelkezik?

A megkérdezettek többsége, azaz 40.7% (66 fő) gazdasági végzettséggel rendelkezik, a második helyen a felsorolt végzettségeken kívül egyéb végzettséggel rendelkeznek, akiknek száma 29 fő (17.9%), harmadik helyen pedig 13%-al (21 fő) a műszaki végzettségük állnak. Legkevesebben tanári és közigazgatási végzettséggel rendelkeznek a kitöltők közül, akiknek száma 6 fő (3.7%).

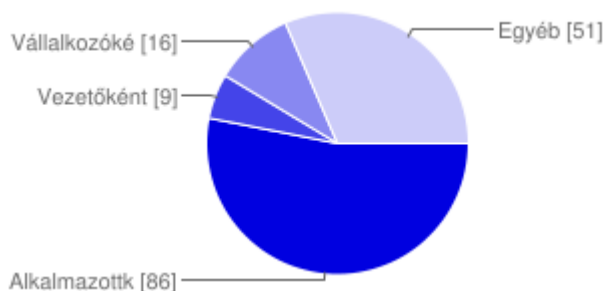
6. Jelenleg tanul vagy dolgozik?

Tanulok	54	33.3%
Dolgozók	65	40.1%
Mindkettő	43	26.5%

A kitöltők 40.1%-a (65 fő) dolgozik, 33.3%-a (54 fő) tanul, valamint 26.5% (43 fő) egyszerre mindkettőt (munkavégzés és képzés is) végzi.

7. Amennyiben dolgozik, milyen beosztásban teszi ezt?

Alkalmazottként	86	53.1%
Vezetőként	9	5.6%
Vállalkozóként	16	9.9%
Egyéb	51	31.5%

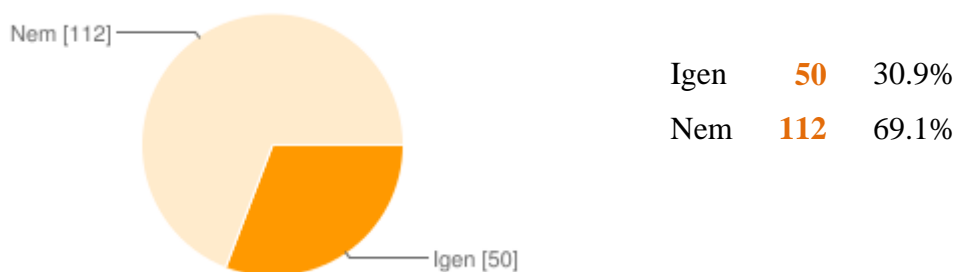
Az alapsokaság 53.1%-a (86 fő) alkalmazottként dolgozik, míg 31.5%-a (51 fő) egyéb beosztásban végzi a tevékenységet és a vállalkozók száma 16 fő (9.9%). Legkevesebben a vezetők vannak, kiknek száma 9 fő (5.6%), ez szimbolizálhatja napjaink magyar társadalmát is.

8. Mi az első szó, ami Önnek a cigarettáról eszébe jut?

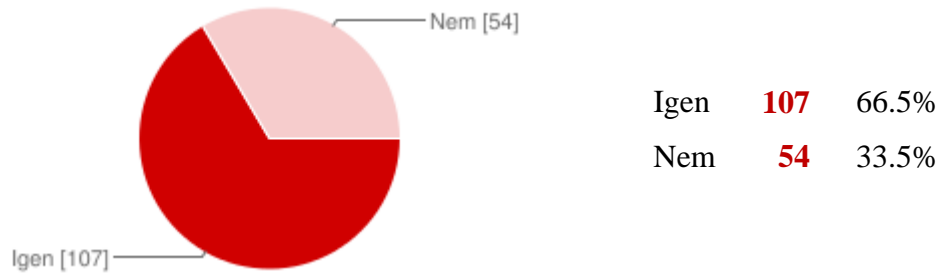
Ennél a kérdésnél egyetlen szóval kellett leírni, hogy mit gondolnak a kitöltők a cigarettáról. A legtöbbször a káros, bűdös, füst, rossz, szag és a szenvedély szavak jutottak eszébe a kitöltőknek. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a legtöbb ember számára negatív, valamilyen taszító dolog jut eszébe a cigarettáról.

9. Ön dohányzik?

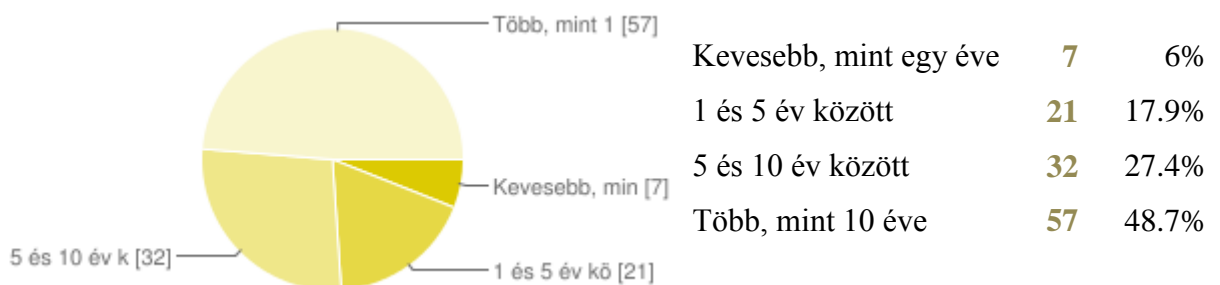
A kitöltők 69.1%-a, azaz 112 fő nem dohányzik, míg csak 30.9%, azaz 50 fő dohányzik. Ez eléggé kecsegtető eredménynek számít, amit abszolút pozitívumként könyvelhetünk el.

10. Az Ön családjában van dohányzó?

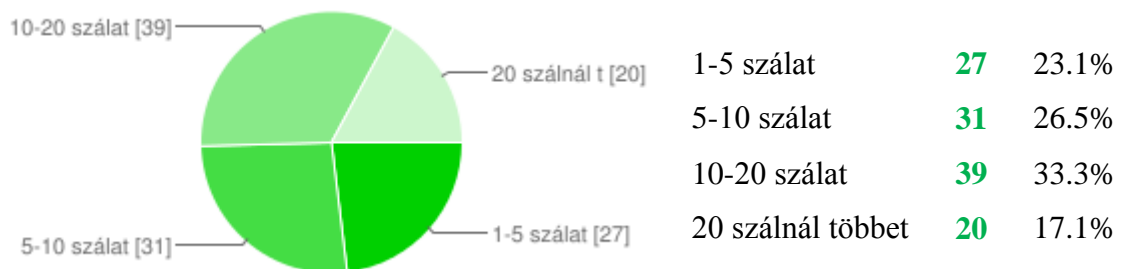
107 személy családjában van dohányzó, ez a megkérdezettek 66.5%-át teszi ki, míg 54 személy családjában nem dohányzik senki (33.5%). Ez a tény a passzív dohányosok számára elég rossz hír.

11. Mióta dohányzik?

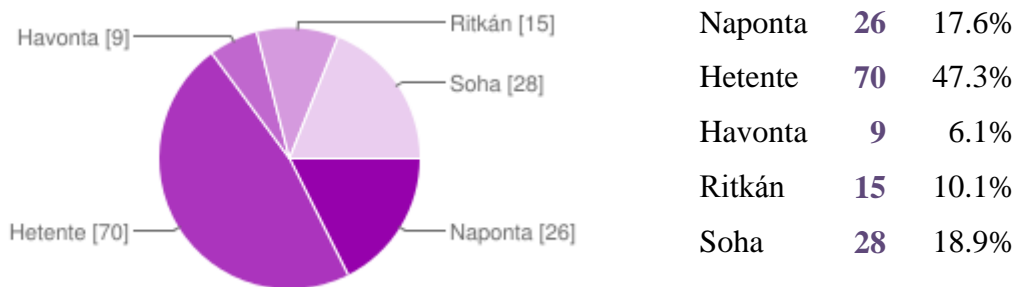
Elég ijesztő adatnak tűnik, hogy a dohányzó kitöltők közül 57 fő, amely az alapsokaság 48.7%-át jelenti, több mint tíz éve dohányzik és mindössze 7 fő (6%) az, aki kevesebb, mint egy éve dohányzik.

12. Átlagosan hány szál cigarettát szív el naponta?

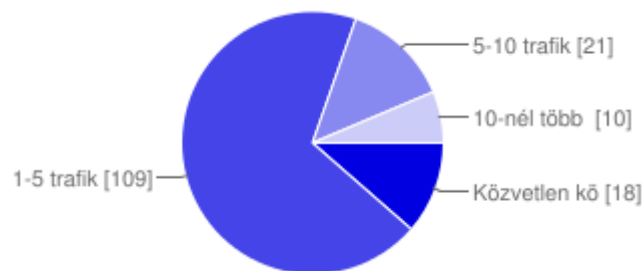
Az elszívott cigaretták számában eléggé megoszlik a kitöltők száma. A legtöbben, azaz 39 fő (33.3%) 10 és 20 szál között szív el naponta. A második legnagyobb csoport, azaz 31 fő (26.5%), aki 5 és 10 szál cigarettát szív el egy nap. A kitöltők 23.1%-a (27 fő) 1-5 szálát szív, míg csupán 20 fő (17,1%) az, aki 20 szál cigarettánál többet szív el naponta.

13. Milyen gyakran jár trafikba?

A legtöbben, azaz 70-en (47.3%) hetente jár trafikba, ez nyilván a dohányzók közére vonatkozik. 28 fő (18.9%), aki soha nem jár trafikba. 26 fő (17.6%) naponta, 15 fő (10.1%) ritkán, valamint 9 fő (6.1%) az, aki havonta jár trafikba.

14. Hozzávetőlegesen hány trafik van a lakóhelye környezetében?

Közvetlen környezetemben nincs.	18	11.4%
1-5 trafik	109	69%
5-10 trafik	21	13.3%
10-nél több trafik	10	6.3%

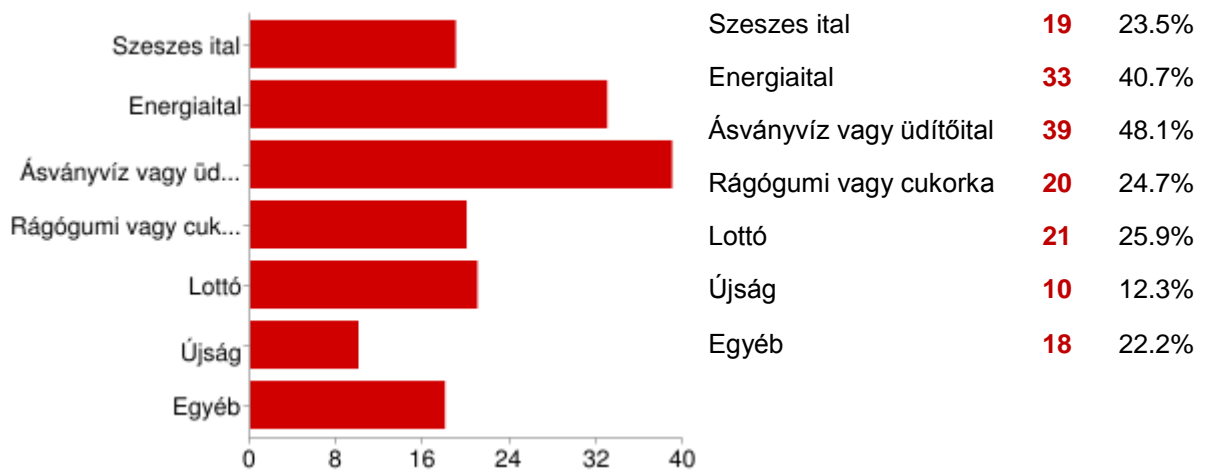
Ezt a kérdést azon célból tettem fel, hogy megtudjam, milyen sűrűen helyezkednek el a trafikok az egyes településeken. Az emberek lakóhelyének környezetében általában 1-5 trafik található, ami a válaszadók 69%-át adja ki (109 fő). Meglepő adat azonban, hogy 18 fő (11.4%) közvetlen környezetében, tudomása szerint nincs trafik, ez többnyire a falvakat jellemezheti.

15. Ön hogyan írna le külső jegyek alapján egy trafikot?

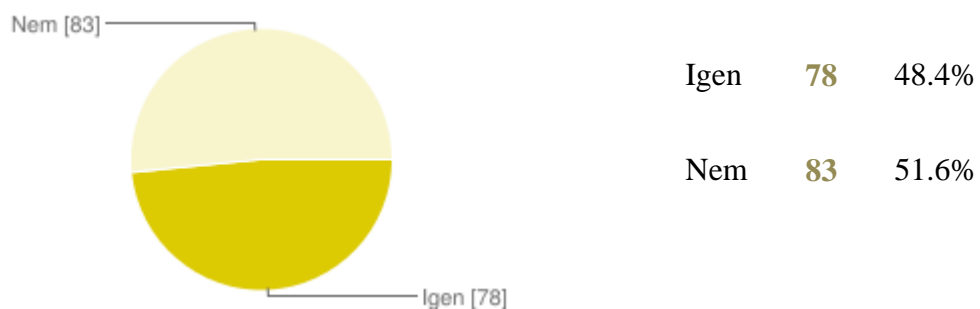
A trafikok külső megjelenésével kapcsolatban elég sok vita alakult ki a jogalkotók és a társadalom tagjai között. Felkeltette az érdeklődésem, hogy a kérdőívem kitöltői vajon hogyan vélekednek ebben a témában. A legtöbb kitöltő a következő szavakkal jellemezte a trafikok kinézetét: barna, sötét, kicsi, "18-as", egyforma, visszataszító, sötétített, zárt és nemzeti jelleget mutató.

18. Amennyiben vásárolt dohányterméken kívül más terméket trafikban, mi volt az?

Az egyéb termékek esetében nagyon megoszlanak a válaszok. A legtöbben, azaz 39 fő (48.1%) ásványvizet vagy üdítőt vásárolnak, de 33 fő (40.7%) energiaitalt, 21 fő (25.9%) lottót, valamint a rágógumi és a cukorka is kelendő, mert a válaszadók közül 20 fő (24,7%) azt is vásárol. Összességében elmondható, hogy a legtöbb ember, ha nem dohányterméket vásárol, akkor ásványvizet vagy üdítőt vesz.

19. Koncesszióköteles tevékenység a dohánytermék-kiskereskedelem. Hallott-e Ön már erről?

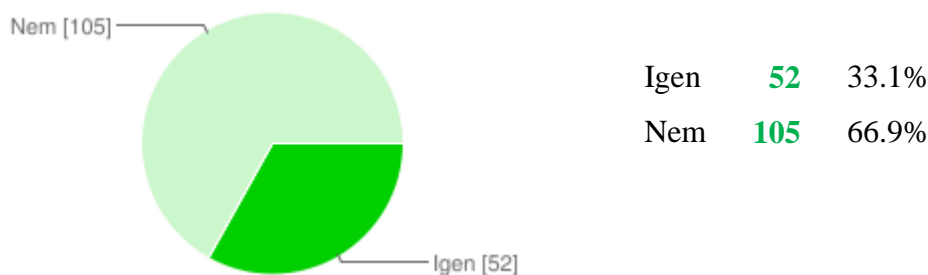
Számomra meglepő eredmény alakult ki azzal kapcsolatban, hogy az emberek hallottak-e már a koncesszióról. A válaszadók 51.6%-a (83 fő) nem hallott még a koncesszióról, viszont 78 fő (48.4%) már igen.

20. Mit gondol, kik tudtak/tudnak trafikot nyitni?

Ezen kérdés feltevése során arra szerettem volna választ kapni, hogy mit gondolnak az emberek arról, hogy kik voltak azok, akik trafikot tudtak vagy tudnak nyitni. A legtöbb kitöltő úgy vélekedett ebben a témában, hogy azok nyithattak trafikot, akik pályáztak, ugyanakkor megfelelő kapcsolatokkal rendelkeztek. Sok ember szerint azok is nyithattak trafikot, akik a jelenleg kormányon lévő párttal jó kapcsolatot ápolnak.

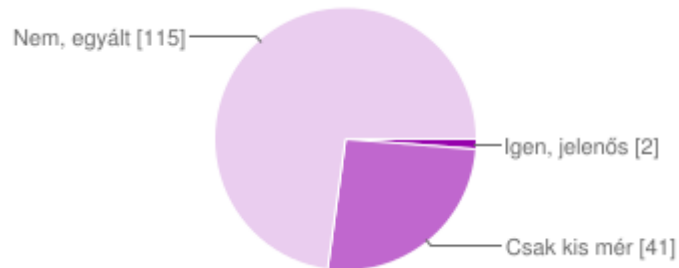
21. Tapasztalta-e már, hogy fiatalok is kiszolgáltak dohánytermékkel?

Ezzel a kérdés feltevésével arra voltam kíváncsi, hogy valóban teljesül-e az Országgyűlés által kitűzött cél, miszerint dohánytermékkel kiskorúak ne szolgáljanak ki. A válaszadók 33.1%-a (52 fő) tapasztalta már, hogy fiatalok is kiszolgáltak

dohánytermékkel, míg 105 fő (66.9%) nem találkozott még vele. Ez alapján megvalósulni látszik a célkitűzés.

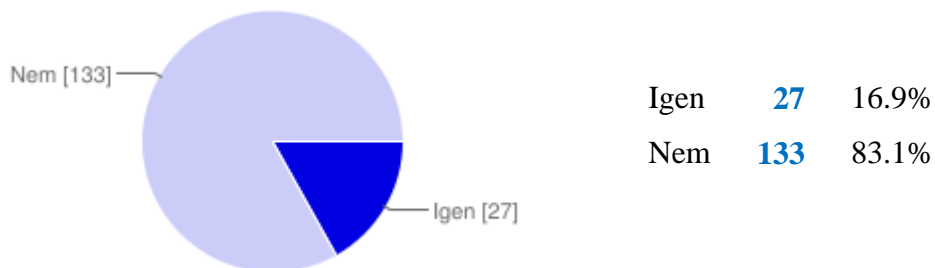
22. Ön szerint csökkent a dohányzó fiatalok száma a trafikok bevezetése által?

Igen, jelenősen csökkent.	2	1.3%
Csak kis mértékben csökkent.	41	25.9%
Nem, egyáltalán nem csökkent.	115	72.8%

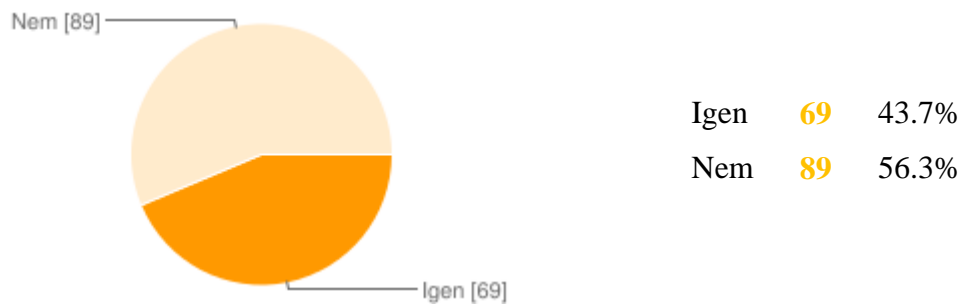
A lakosság egy részének a véleményét is kikértem arról, hogy ő szerintük csökkent-e a fiatalkorú dohányosok száma. A válaszadók többsége szerint, vagyis 115 fő (72.8%) úgy gondolja, hogy egyáltalán nem csökkent a dohányzó fiatalok száma. 41 fő (25.9%) szerint csak kis mértékben csökkent és mindössze 2 fő (1.3%) gondolja úgy, hogy jelentősen csökkent a dohányzó fiatalok száma.

23. Mit gondol kevesebben dohányoznak azon ténynél fogva, hogy trafikok jöttek létre?

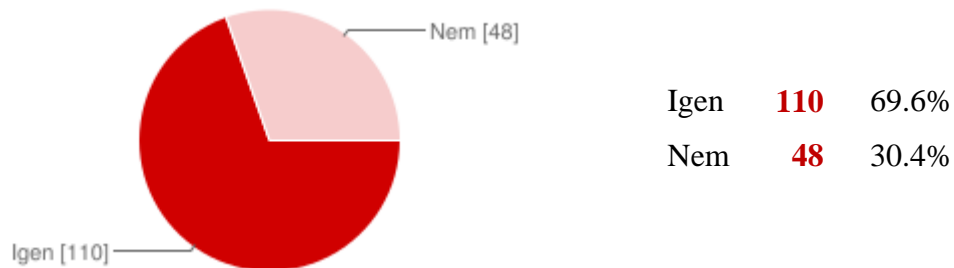
133 fő, azaz 83.1% gondolja úgy, hogy nem dohányoznak kevesebben a trafikok létrejötténél fogva, míg 27 fő (16.9%) szerint igen. A kitöltők véleményét tekinthetjük egyhangúnak, miszerint nem csökkent a dohányzók száma.

24. Ön szerint több a forgalma egy trafikosnak, mint régen a boltosnak?

A válaszadók 43.7%-a (69 fő) szerint több most a trafikosok forgalma, mint régen a boltosoké, de 89 fő (56.3%) szerint nem több.

25. Ön jobbnak tartotta a "mindenhol/bárhol megvásárolható dohánytermék világot"?

A kérdőív kitöltők 69.6%-a (110 fő) jobbnak tartotta azt, amikor a dohányterméket bármely boltban meg tudta vásárolni, viszont 48 fő (30.4%) a trafikrendszer kialakulását tartja jobbnak.

Összességében elmondhatjuk, hogy a kérdőívem kitöltői között több a nemdohányzó, mint a dohányzó, így ez pozitívumként fogható fel. Azonban az emberek véleménye a trafikok kialakításával kapcsolatban eléggé negatív képet mutat. A kitöltők legtöbbször szerint nem fog megvalósulni az állam célja a trafikokkal, mert úgy gondolják, hogy nem csökkent a fiatalok dohányzóinak száma, valamint alapjába véve a dohányzóinak száma sem. A kérdőív megjelenése a 2. számú mellékletben található.

10.2. Kvalitatív: Mélyinterjú által levonható következtetések

Az általam megkérdezett trafiktulajdonos főtevékenysége a pályázatírás. Az általa írt 10 pályázatból az összes nyertes lett. Ennek következtében rendkívül jártassá vált a témában, így a következő pályázatot saját magának írta meg. A legnagyobb motivációja a magas árrés volt, amely az egyes termékek esetében a 10%-ot is meghaladja. Motivációja részét képezte az is, hogy a nyugdíjas éveire jó jövedelem kiegészítésként fog szolgálni. A médiából értesült a nyilvános pályázati kiírásról. A dohánytermék-kiskereskedelmét betéti társasági formában végzi és az elsők között, 2013. júliusában nyithatta meg a trafikját.

A trafiknyitás feltételeivel kapcsolatos kérdéseimre adott válaszában segítségével megtudhattam, hogy előzetesen a 25.000 Ft eljárási díjat és Zalaegerszeg megyei jogú város révén a 240.000 Ft-os koncessziós díj felét kellett megfizetni, valamint el kellett készíteni a pályázatot és a hozzá tartozó üzleti tervet. A pályázat során nem találkozott semmi nehézséggel, ezáltal egyértelműen kijelenthetjük, hogy az eljárás egyszerű lefolyású volt.

A trafik megjelenésével kapcsolatban előírás volt a cégér és a felirat, valamint a lesötétített üzlet. Berendezésre vonatkozóan csak ajánlás volt, tehát a trafikok kinézetével kapcsolatban a kötelező elemektől eltekintve nem volt szigorú a törvényi szabályozás.

Az interjú segítségével megtudhattam, hogy rendszeresen ellenőrzik a trafikok működését. Az interjúalanyom üzletében a Vám-és Pénzügyőrség az engedélyezett termékek forgalmazását vizsgálta. Közegészségügyi és fogyasztóvédelmi ellenőrzés is volt. Büntetést nem kapott, de figyelemfelhívással rámutattak az esetleges problémákra.

Az interjú elkészítése során leginkább az árrés kérdése foglalkoztatott, hogy megéri-e és ha igen, akkor miért éri meg trafikot nyitni. A legtöbb trafikos motivációja egyértelműen a profitszerzés és ezt az árrés mértéke alá is támasztja. 6 szállítótól minimum 10 terméket meg kell jeleníteni a polcokon, amennyiben a trafikos ezt megteszi, akkor 10%-nál magasabb árrést kap. Az általam megkérdezett trafikosnál a Philip Morris nevű cigarettából adnak el a legtöbbet, így ez a szállító 11,3%-os árrét kínál. A másik és a harmadik helyen az Imperial és a BAT dohánytermékei állnak. A szállítók versengenek a termékeik jól látható helyen való megjelenítéséért, így gyakran ők rendezik be a polcokat. Mivel sokkal kevesebb helyen árulnak cigarettát, mint

korábban, így a trafikosok bevétele is jelentősen nagyobb, mint régen azoknak a boltosoknak, akik dohányterméket árultak. Ezen adatokat ismerve kérdés nélkül kijelenthetjük, hogy egyértelműen megéri trafikot nyitni a magas árrés miatt.

A trafikok alapfunkciójukat betöltik, ugyanis leginkább a dohánytermékek a keresettek, de árulnak rágót, cukorkát, sorsjegyet is az interjúalany trafikjában. Az egyéb termék az összforgalmuk 10%-át teszi ki. Érdekességként meg lehet említeni, hogy lottót nem árulhatnak, mert a Szerencsejáték Zrt. két egymáshoz közel eső helyen több engedélyt nem ad ki, ugyanis a trafikja közelében lévő presszóban engedélyezett lottó értékesítése. Más trafikok esetében azonban ez egy jövőbeni lehetőséget is nyújthat.

Az utolsó kérdéssel kapcsolatban - mely a fiatalok dohányzástól való megvédéséről szólt - rendkívül megoszlanak a vélemények. Vannak vélemények, melyek egyértelműen a lesötétítés mellett szólnak, valamint akadnak olyanok is, amik ezen intézkedés ellen szólnak. Interjúalanyom véleménye szerint megfelelő az, hogy a külvilágtól el van zárva a dohánytermék és annak átadási helye, így a fiatalok minden nap nem kerül közvetlen kapcsolatba a cigarettával.

11. JAVASLATTÉTEL

Véleményem szerint az egyik legnagyobb előny a Nemzeti Dohánybolt kialakítása során, hogy az eljárás és a pályázat roppant egyszerű folyamat. Mindösszesen egy pályázatot és egy üzleti tervet kell elkészíteni a szükséges pénzügyi teendők mellett. Nincsenek szigorú előírások arra vonatkozóan, hogy ki nyithat trafikot. 18 éven felüliek pályázhatnak, akik vagy egyéni vállalkozóként vagy betéti társasági formában végeznék a dohánytermék-kiskereskedelmét.

Kiemelkedően jó kezdeményezésnek tartom, hogy a jelenlegi trafikosok számára az ND Nonprofit Zrt. szakmai továbbképzéseket tart, ahol tájékoztatják őket a törvényi és jogszabályi változásokról, ezáltal elkerülhető az információhiány és a törvény nem megfelelő értelmezése miatt kialakuló szabályszegések, bírságolások.

A hatóságok rendszeres ellenőrzik a trafikok működését, amit személy szerint fontosnak tartok. Az interjúm készítése során megtudhattam, hogy általában a VPOP azt vizsgálja, hogy engedélyezett termékeket árulnak-e. Gyakoriak a közegészségügyi és fogyasztóvédelmi ellenőrzések is.

Elfogadhatónak és példaértékűnek tartom az Országgyűlés kezdeményezését, miszerint a fiatalokat meg kell védeni a dohányzástól, ám mindezek ellenére az én személyes véleményem is egyezik a legtöbb trafikoséval, ugyanis a lesötétítés nem fogja megvédeni a fiatalokat a dohányzástól. Amennyiben rá szeretne gyűjtani, akkor annak módját úgyis meg fogja találni, amennyiben meg nem szeretne dohányozni, akkor a dohánytermék látványa nem fogja megváltoztatni a véleményét.

Rendszer hibájának tartom azt, hogy nemzeti dohánybolt révén miért lehet vásárolni dohányterméken kívül más terméket. A Trafiktörvény hatályossá válása idején nem lehetett más terméket vásárolni dohányterméken kívül, azonban a többszöri törvénymódosítás már ezt is lehetővé tette. Véleményem szerint e változásoknál fogva saját nevét is meghazudtolja a nemzeti dohánybolt, annak ellenére, hogy kizárólag "trafik"-ként működőképes.

12. ÖSSZEGZÉS, JÖVŐKÉP

Magyarország politikai, gazdasági és kereskedelmi életében egyaránt felkavarta az állóvizet a 3 évvel ezelőtt hatályossá emelkedő Trafiktörvény. Már kezdetekben is nagy volt a társadalom tiltakozása a trafikokkal szemben, ennek ellenére mára már a hatodik trafikpályázatot írják ki és a kedélyek még így sem csillapodnak, sőt egyre rosszabbá alakította a helyzetet a heti rendszerességű trafikrablás és a Kaposváron meggyilkolt eladólány tragikus esete.

Manapság már nincs olyan médium, amely ne szólna valamilyen formában a trafikok kritikus helyzetéről. A legnagyobb problémát az üzletek külső felületének lefóliázása jelenti, amellyel a törvény azt szeretné megakadályozni, hogy a dohányáru és annak átadási helye ne legyen látható az utcáról, ezáltal szeretné megvédeni a fiatalkorúakat a dohányzástól. Kutatásom során megbizonyosodtam arról, hogy a törvény valóban nem írja elő konkrétan a trafikok lefóliázását, de mivel a trafikok legtöbbször kicsi, ezért a kirakat eltakarását máshogy nem tudták megoldani.

A legtöbb trafikos elengedhetetlennek tartja a törvény módosítását, miszerint az üzletbe történő szabad be-és kilátást lehetővé kell tenni. A trafikrendszer legnagyobb kritikusaivá maga a trafikosok váltak, ugyanis szerintük idővel nyilvánvalóvá vált, hogy a fiatalok megvédelem csak ürügy volt a cél szentesítése érdekében, hogy kiszorítsák a multikat és saját érdekeiket helyezték előtérbe.¹⁶² Koncessziós szerződések módosításainak sora róható a kormányra.

A KSH legfrissebb (2015.04.30-án nyilvánosságra hozott) európai lakossági egészségfelméréséből kiderül, hogy a felnőtt lakosság 29 %-a dohányzott 2014-ben, ez 2009-ben 31 % volt, ami lássuk be elég elenyésző csökkenést jelent. Alkalmanként rágyújtók aránya 2014-ben 1,6% volt. 2014-ben a nőknek kevesebb, mint negyede, viszont a férfiak egyharmada rendszeresen dohányzott. Aggasztó tény az is, hogy 18-34 éves korosztályban az elmúlt 5 éve alatt jelentősen nőtt a rendszeresen dohányzók száma, ez a nőkre és a férfiakra is egyaránt jellemző.¹⁶³ Ezen tényeket ismerve joggal könyvelhetjük el magunkban, hogy mégsem váltotta be a hozzá fűzött reményeket a trafik törvény és a nemdohányzók védelméért született jogszabály. (Dohányzási szokásokkal kapcsolatos további KSH adatokat a 3. számú mellékletben részletezem.)

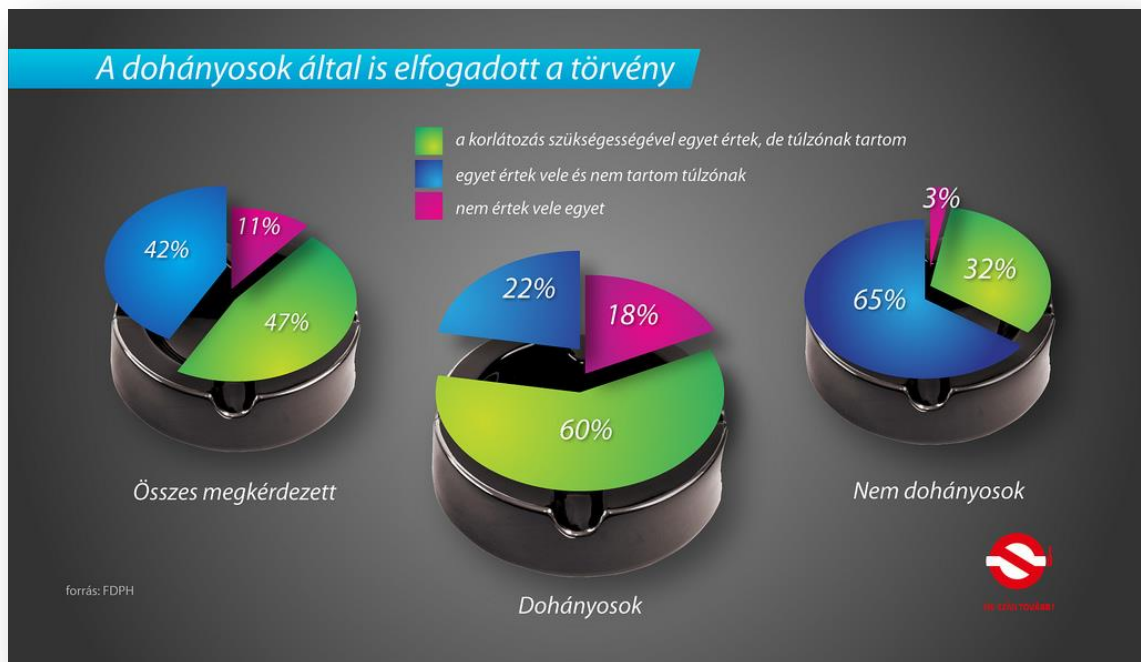
¹⁶² <http://nol.hu/gazdasag/kirakatban-a-fofia-1531539?frommobile=1> (letöltés dátuma: 2015.05.04.)

¹⁶³ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/elef14.pdf> (letöltés dátuma: 2015.05.04.)

Ezt a tényt a kérdőíves felmérésem is alátámasztja, ugyanis a kitöltők szerint sem csökkent a dohányzók száma a trafikok bevezetése által.

A következő kérdés, ami felmerülhet bennünk, hogy a társadalom az idő múlásával mennyire fogadta el a Nemzeti Dohányboltok kialakulását. A kérdés megválaszolására a "Ne szívj tovább!" című kampány által készített felmérés adta meg a lehetőséget.

25. ábra Elfogadott-e a törvény a lakosság által?

Forrás: http://farm8.staticflickr.com/7007/6825366465_48fc21942b_b.jpg (letöltés dátuma: 2015.05.12.)

Összességében kijelenthetjük, hogy az emberek többsége egyet ért a törvénnyel, ezáltal a trafikok bevezetésével, azonban az előírásokat kissé túlzónak tartják. A nemdohányzók esetében érthető a felmérés eredménye, ugyanis szerintük fontos ez az intézkedés és egyet is értenek vele. Az én álláspontom szerint is szükségessé vált a korlátozás bevezetése, azonban a szigorú törvényi előírásokat én sem tartom célravezetőnek.

A trafikosok többségének célja a profitszerzés és ezt a közel több mint 10%-os árrés alá is támasztja, valamint sokkal kevesebb helyen lehet dohányterméket vásárolni, így több a trafikos forgalma, mint régen a boltosoknak. Ebből azt a következtetést tudjuk levonni, hogy trafikot nyitni abszolút megéri.

Napjainkig öt trafikpályázatot írtak ki és ennek az eredménye több mint 6.300 Nemzeti Dohánybolt kialakulását jelentette országszerte. Még mindig van olyan szabad koncesszió, amit nem osztottak ki. A fennálló koncessziók kiosztása érdekében 2015. április 2-án újabb Pályázati Kiírásra került sor. Az immáron hatodik körös pályázat eredményét még nem ismerjük, de a közeljövőben ki fog derülni.

A kormány által rebesgetett információk alapján a Nemzeti Dohányboltok után a követő lépés a Nemzeti Italboltok kialakítása lehet, de ennek a története még a jövő titka.

13. IRODALOMJEGYZÉK

13.1. Szakirodalom és jogszabályjegyzék

1. DR. MAJOROS Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak, PERFEKT, 2011
2. 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról
3. 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről
4. 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól
5. 2009. évi CXV. törvény az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről
6. 2013. évi V. törvény a Polgári törvénykönyvről
7. 1991. évi XXXIV. törvény a szerencsejáték szervezéséről
8. 2005. évi CLXIV. törvény a kereskedelemről
9. 2011. évi CIII. törvény a népegészségügyi termékadóról
10. 1987. július 23-i tanácsi rendelet a Közös Vámtarifáról
11. 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
12. 1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről
13. 2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról
14. 1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről
15. 2003. évi CXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól
16. 2014. évi CII. törvény a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról
17. 244/2013 (VI.30.) Kormányrendelet
18. 181/2013 (VI.7.) Kormányrendelet

13.2. URL hivatkozások jegyzéke

1. <http://www.citatum.hu/szo/b%E1rmi?r=6> (letöltés dátuma: 2015.04.01.)
2. <http://nemzetidohany.hu/home/> (letöltés dátuma:2015.04.01.)
3. <http://2010-2014.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/egeszsegugyert-felelos-allamtitkarsag/hirek/ne-szivj-tovabb-nepegeszsegugyi-kampany-a-dohanyzas-visszaszoritasa-erdekeben> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)
4. <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
5. http://index.hu/kulfold/2013/02/24/te_csak_dohanyozz_boldog_ausztria/ (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
6. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99900042.TV (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
7. http://index.hu/kulfold/2013/02/24/te_csak_dohanyozz_boldog_ausztria/ (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
8. http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
9. <http://meszotar.hu/keres-koncesszi%C3%B3> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)
10. <http://www.huszdikszazad.hu/index.php?apps=pedia&id=574> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)
11. <http://www.asz.hu/jelentes/0114/jelentes-a-koncesszioba-adott-allami-tevekenysegek-vizsgalatarol/0114j000.pdf> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)
12. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam (letöltés dátuma: 2015.03.18.)
13. <http://reklamipar.hu/marketing/politika---tarsadalom/2013/07/19/megteveszto-arculat-csak-18-even-felulieknek/> (letöltés dátuma: 2015.03.18.)
14. <http://www.dreamstime.com/royalty-free-stock-photos-3d-small-people-demonstrator-image13354908> (letöltés dátuma: 2015.03.18.)
15. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV (letöltés dátuma: 2015.03.12.)
16. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=125865.215575 (letöltés dátuma: 2015.04.09.)
17. http://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=259&Itemid=85 (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

18. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=159096.239298
(letöltés dátuma: 2015.04.09)
19. <http://www.egyenivallalkozok.hu/tanacsadas/bt-kft-zrt-alapitasa>
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)
20. http://vallalkozas.munka.hu/tarsas-vallalkozasi-formak/-/asset_publisher/9AnI/content/beteti-tarsasag?redirect=%2Fweb%2Fvallalkozasok%2F21
(letöltés dátuma: 2015.03.12.)
21. <http://www.asz.hu/jelentes/0114/jelentes-a-koncesszioba-adott-allami-tevekenysegek-vizsgalatarol/0114j000.pdf> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)
22. http://www.inforabakoz.hu/hir_olvas/permalink:trafik-csak-a-fovarosban-es-csongrad-megyeben-teljes-az-ellatottsag-2014-05-06-050000/
(letöltés dátuma: 2015.04.07.)
23. http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.04.07.)
24. <http://www.vg.hu/vallalatok/megirtak-a-koncessziok-tortenetet-426496>
(letöltés dátuma: 2015.04.07.)
25. <http://nemzetidohany.hu/nyilvanos-koncesszios-palyazati-kiiras-dohanytermek-kiskereskedelmi-jogosultsag-atengedesere/> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)
26. <http://nemzetidohany.hu/wp-content/uploads/Szervezeti-%C3%A9s-M%C5%B1k%C3%B6d%C3%A9si-Szab%C3%A1lyzat.pdf>
(letöltés dátuma: 2015.04.08.)
27. <http://nemzetidohany.hu/assets/Szervezeti-fel%C3%A9p%C3%ADt%C3%A9s-a-szervezeti-egys%C3%A9gek-feladataival1.pdf> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)
28. http://nemzetidohany.hu/assets/P%C3%A1ly%C3%A1zati-ki%C3%ADr%C3%A1s_2012.12.15..pdf (letöltés dátuma: 2015.04.09.)
29. http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/itt-a-lista-ahol-nyilhatnak-a-nemzeti-trafikok/ (letöltés dátuma: 2015.04.09.)
30. <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/2013-05-02-en-kiirt-palyazat/>
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)
31. http://nemzetidohany.hu/assets/Eredm%C3%A9nyhirdet%C3%A9s_web-oldalt%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%A1s.pdf (letöltés dátuma: 2015.04.09.)
32. <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/2013-08-12-en-kiirt-palyazat/>
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)

33. http://index.hu/gazdasag/2013/09/27/180_trafik_3902_palyazo/
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)
34. http://nemzetidohany.hu/assets/NyertesPalyazatok_2013.10.31..pdf
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)
35. <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/2013-12-18-an-kiirt-palyazat/>
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)
36. http://nemzetidohany.hu/assets/Eredmenyhirdetes_2014.03.14..pdf
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)
37. http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/trafikot-nyitna-meg-van-nyolcszaz-hely/ (letöltés dátuma: 2015.04.09.)
38. <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/2014-05-13-an-kiirt-palyazat/>
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)
39. <http://www.vg.hu/vallalatok/kereskedelem/ki-akar-trafikot-finisben-az-otodik-trafikpalyazat-429034> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)
40. http://nemzetidohany.hu/assets/Eredm%C3%A9nyhirdet%C3%A9s_web-oldalt%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%A1s_2014-08-08.pdf
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)
41. <http://nemzetidohany.hu/palyazatok-2/2015-04-02-an-kiirt-palyazat/>
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)
42. http://index.hu/gazdasag/2015/03/09/jon_az_ujabb_trafikpalyazat/
(letöltés dátuma: 2015.04.09.)
43. <http://nemzetidohany.hu/tisztelt-koncesszio-jogosult-es-gyakorlo-2/>
(letöltés dátuma: 2015.03.30.)
44. <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14186.pdf>
(letöltés dátuma: 2015.03.30.)
45. <http://www.nfh.hu/node/7980#1> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)
46. <http://nemzetidohany.hu/tisztelt-koncesszio-jogosult-es-gyakorlo-2/>
(letöltés dátuma: 2015.03.30.)
47. <http://www.csaladesjog.hu/rokonsag> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)
48. <http://neszivj.reblog.hu/> (letöltés dátuma: 2014.04.01.)
49. <http://fellelegezhetunk.hu/web/> (letöltés dátuma: 2015.04.01.)
50. <http://www.huszadikszazad.hu/index.php?apps=pedia&id=574>
(letöltés dátuma: 2015.03.12.)

51. <http://www.molino.hu/nemzeti-dohanybolt-reklameszkozok-teljes-korukivitelezese> (letöltés dátuma: 2015.03.20.)
52. <http://tabla24.hu/spd/nd3/Nemzeti-Dohanybolt-nyitva-tartas> (letöltés dátuma: 2015.03.20.)
53. <http://www.bgh.hu/trafik-veacutedelmi-rendszer.html> (letöltés dátuma: 2015.04.07.)
54. <http://hun.zoom-maps.com/other.php> (letöltés dátuma: 2015.04.07.)
55. <http://nemzetidohany.hu/dohanyboltkereso/> (letöltés dátuma: 2015.04.07)
56. <http://www.palyazat-tanacsadas.hu/palyazatok/egyebpalyazatok/dohany.html> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)
57. <http://www.trafikmester.hu/> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)
58. <http://nemzetidohany.hu/assets/vezetok-elerhetosegei-20140701.pdf> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)
59. <http://nemzetidohany.hu/assets/Szervezeti-fel%C3%A9p%C3%ADt%C3%A9s-a-szervezeti-egys%C3%A9gek-feladataival1.pdf> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)
60. <http://elektronikuscigaretta.hu/blog/elektromos-cigaretta-tenyek-es-hiresztelesek/> (letöltés dátuma: 2015.04.09.)
61. <http://moly.hu/polcok/ausztria> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
62. http://hu.wikipedia.org/wiki/Bad_Ischl (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
63. http://vilagzaszlostudio.shoprenter.hu/ukrajna_zaszlaja_40x60cm_622 (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
64. <http://hu.wikipedia.org/wiki/Munk%C3%A1cs> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
65. <http://tortenelemportal.hu/2010/03/a-szlovak-zaszlorol/> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
66. http://blog.xfree.hu/myblog.tvn?n=nagyuska&pid=78335&blog_cim=III%E9sh%E1zy%20Istv%E1n%20%20besz%E9lget%F5s (letöltés dátuma: 2015.03.02.)
67. <http://tabla24.hu/spd/nd3/Nemzeti-Dohanybolt-nyitva-tartas> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)
68. <http://www.origo.hu/itthon/20150430-megbukott-orban-haboruja-a-cigi-ellen.html> (letöltés dátuma: 2015.05.04.)
69. <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/elef14.pdf> (letöltés dátuma: 2015.05.04.)

70. http://farm8.staticflickr.com/7007/6825366465_48fc21942b_b.jpg

(letöltés dátuma: 2015.05.12.)

71. <http://nol.hu/gazdasag/kirakatban-a-fofia-1531539?frommobile=1>

(letöltés dátuma. 2015.05.04.)

14. ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra	A "Ne szívj tovább!" és a "Fellélegezhetünk!" című kampányok plakátjai.....	5
2. ábra	A szakdolgozat elkészítésének folyamata.....	7
3. ábra	Primer vs. Szekunder kutatás.....	8
4. ábra	Ausztria térképe és az ország zászlaja.....	13
5. ábra	Ukrajna térképe és az ország zászlaja.....	15
6. ábra	Szlovákia térképe és az ország zászlaja.....	16
7. ábra	A következő törvények és módosításaik vezettek a trafikok jelenlegi helyzetéhez.....	20
8. ábra	A szerződés tartalma.....	21
9. ábra	A pályázat tartalma.....	26
10. ábra	Az Országgyűlés által megfogalmazott célok.....	32
11. ábra	Fogalmi meghatározás.....	33
12. ábra	Dohánytermék-kiskereskedő vs. Dohánytermék-nagykereskedő.....	34
13. ábra	A törvény által megengedett maximálisan kiosztható koncessziók a lakosságszám alapján.....	37
14. ábra	A részvénytársaság közreműködése.....	41
15. ábra	A dohánybolt külső felületén megjelenítendő elemek.....	42
16. ábra	Figyelemfelhívó tábla.....	46
17. ábra	A trafikokkal szemben kitűzött célok és elért eredmények.....	50
18. ábra	A trafikok életét szabályozó törvények.....	51
19. ábra	Nemzeti Dohányboltok száma Magyarország megyeszékhely városaiban.....	54
20. ábra	A Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. logója.....	56
21. ábra	Az ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt. szervezeti felépítése.....	58
22. ábra	A már megvalósult, megvalósulóban lévő pályázatok és az így létrejövő trafikok száma.....	59
23. ábra	Trafik nyitvatartási tábla.....	62
24. ábra	Fogyasztóvédelmi hatóság teendői jogsértés esetén.....	66
25. ábra	Elfogadott-e a törvény a lakosság által?.....	84

15. TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat A Koncessziós díj összege.....	55
2. táblázat Szakterületi vezetők.....	56

16. DIAGRAMJEGYZÉK

1. diagram A települések darabszámának elemzése megyénkénti bontásban a legfrissebb adatok alapján (2014.02.17.).....	53
2. diagram Koncessziós jogok száma a pályázatok megoszlásában.....	62

17. RÖVIDÍTÉSJEJYZÉK

1. **ND Nonprofit Zrt.** : ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság¹⁶⁴
2. **Trafiktörvény:** a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény¹⁶⁵
3. **Ktv.:** a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény¹⁶⁶
4. **Dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság:** dohánytermék kiskereskedelmére csak az jogosult, aki koncessziós szerződés általi jogosultsággal rendelkezik¹⁶⁷
5. **Engedély:** dohánytermék-kiskereskedelmi engedély¹⁶⁸
6. **Dohánytermék-kiskereskedelem:** a dohánytermékek kiskereskedelme¹⁶⁹
7. **Miniszter:** az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért felelős miniszter¹⁷⁰
8. **Ket.:** a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályiról szóló 2004. évi CXL. törvény¹⁷¹
9. **Fgytv.:** a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény¹⁷²
10. **ÁFA:** általános forgalmi adó¹⁷³
11. **KSH:** Központi Statisztikai Hivatal¹⁷⁴

¹⁶⁴ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

¹⁶⁵ <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360> (letöltés dátuma: 2015.03.02.)

¹⁶⁶ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról Hatályos: 2015.03.12. (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

¹⁶⁷ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 1,2.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁶⁸ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 1,2.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁶⁹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek

¹⁷⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 4.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁷¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 18.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹⁷² http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 23.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

¹⁷³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 10/B.§ Hatályos: 2015.03.20. (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

12. NAV: Nemzeti Adó-és Vámhivatal¹⁷⁵

13. NFM: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium¹⁷⁶

¹⁷⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 6.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁷⁵ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.04.07.)

¹⁷⁶ http://nemzetidohany.hu/assets/ND-Nonprofit-Zrt-feladata-tev%C3%A9kenys%C3%A9ge_HUN.pdf (letöltés dátuma: 2015.04.07.)

18. FOGALOMTÁR

Beltag: vállalja, hogy az olyan kötelezettségekért, amik a társasági vagyontól nincsenek fedezve, a többi beltaggal együtt helytáll.¹⁷⁷

Betéti társaság: a társasági szerződés megkötésével jön létre. A társaság tagjai kötelezettséget vállalnak arra, hogy vagyontól hozzájárulást teljesítenek a társaság részére a gazdasági tevékenység céljára.¹⁷⁸

Családtag: az a közeli hozzátartozó, aki lehet a házastárs, az egyeneságbeli rokon, a testvér, az örökbefogadott, a mostoha-és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha-és a nevelőszülő.¹⁷⁹

Dohánybolt: az a nem mozgó és részekre bontás nélkül nem is mozgatható, más üzlettől elkülönült, önálló üzlethelyiség, amelynek külső felületén a vásárló nem lát dohányterméket, csak akkor, amikor belép az üzlethelyiségbe.¹⁸⁰

Dohánykereskedelem-ellátás: a dohánykereskedelmi ellátó által végzett gazdasági tevékenység, melynek keretében a dohánytermékeket a dohánytermék-nagykereskedőtől megvásárolja, raktározza, majd a dohánytermék-kiskereskedőnek értékesíti megrendelés alapján és kiszállítja.¹⁸¹

Dohány-kiskereskedelmi ellátó: személy két fajta lehet. Amennyiben a dohánykereskedelem-ellátási tevékenységet maga látja el, akkor a feladatok elvégzése érdekében gazdasági társaságot hozott létre és koncessziós szerződést kötött. A másik eset, ha nem maga látja el és e feladat elvégzésére koncessziós szerződést kötött.¹⁸²

¹⁷⁷ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=159096.239298 2013. évi V. törvény a Polgári törvénykönyvről 3:154. § Hatályos: 2015.04.09 (letöltés dátuma: 2015.04.09)

¹⁷⁸ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=159096.239298 2013. évi V. törvény a Polgári törvénykönyvről 3:154. § Hatályos: 2015.04.09 (letöltés dátuma: 2015.04.09)

¹⁷⁹ <http://www.csaladesjog.hu/rokonsag> (letöltés dátuma: 2015.03.30.)

¹⁸⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁸¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁸² http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

Dohánytermék: cigaretta, szivar, szivarka, pipadohány és más fogyasztási dohány.¹⁸³

Dohánytermékek kiskereskedelme: a dohánytermék forgalmazását, valamint értékesítését és az ezzel összefüggő szolgáltatások nyújtását jelenti a fogyasztók részére, üzletszerű gazdasági tevékenység keretében.¹⁸⁴

Dohányterméket kiegészítő termék: cigarettahüvely, cigarettapapír, gyújtóeszköz, pipa, dohánylevél-töltő, öngyújtó újratöltő, tűzkő, szivar-és cigarettapiszka.¹⁸⁵

Dohánytermék-kiskereskedő: az a jogosult, aki a Trafiktörvény rendelkezéseinek megfelelően dohánytermék kiskereskedelmét végezheti koncessziós szerződés alapján.¹⁸⁶

Dohánytermék-nagykereskedő: a jövedéki adóról szóló 2003. évi CXXVII. törvényben meghatározott dohánytermék gyártója, importálója, bejegyzett kereskedő.¹⁸⁷

Egyéni vállalkozás: az a Magyarország területén természetes személy által végzett üzletszerű gazdasági tevékenység, melyet saját nevében és kockázatára, rendszeresen, haszonszerzés céljából folytat. Teljes vagyonával korlátlanul felel a tevékenységéért.¹⁸⁸

Elkülönített hely: az üzletben fenntartott, térben elválasztott olyan helyiségrész, mely a dohánytermékek értékesítését teszi lehetővé oly módon, hogy az üzletbe belépő fiatalok számára ne legyen látható a dohánytermék, valamint más fogyasztó számára történő értékesítés esetén sem.¹⁸⁹

¹⁸³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁸⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁸⁵ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁸⁶ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁸⁷ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁸⁸ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=125865.215575 2009.évi CXV. törvény 2.§ Hatályos: 2015.04.09. (letöltés dátuma: 2015.04.09.)

¹⁸⁹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

Fiatalkorú: a 18. életévét be nem töltött minden természetes személy.¹⁹⁰

Fogyasztó: minden természetes személy, függetlenül attól, hogy saját, vagy más nevében jár el és más természetes, vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.¹⁹¹

Koncesszió: Az Országgyűlés által megalkotott törvény szerint a koncesszió az egyik lehetséges útja az állami, önkormányzati vagy önkormányzati társulási tulajdon hatékony működtetésének, valamint az állam vagy a önkormányzat hatáskörébe utalt tevékenységek gyakorlásának koncessziós szerződés alapján való átengedése.¹⁹²

Koncessziós díj: a koncesszióba vevő a koncessziós szerződésben megállapított koncessziós díjat köteles viselnie, melyet előre meg kell fizetnie.¹⁹³

Koncessziós pályázat: koncessziós szerződés megkötésére az állam vagy a helyi önkormányzat pályázatot köteles kiírni. A pályázatot ki kell hirdetni, így nyilvános.¹⁹⁴

Koncessziós szerződés: az állam, illetve önkormányzat nevében eljáró személy, szerv csak a pályázatot megnyerő pályázóval köthet szerződést. A pályázat nyertese az, aki a legkedvezőbb ajánlatot tette az államnak vagy az önkormányzatnak a kiírásnak megfelelően.¹⁹⁵

Koncessziós társaság: a koncesszió-köteles tevékenység folytatására a koncessziós szerződést aláírónak saját részvételével belföldi székhelyű gazdasági társaságot kell alapítania az aláírástól számított kilencven napon belül.¹⁹⁶

Kültag: nem tartozik helytállási kötelezettséggel a társasági kötelezettségeikért.¹⁹⁷

¹⁹⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁹¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁹² http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról Hatályos: 2015.03.12. (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

¹⁹³ <http://nemzetidohany.hu/nyilvanos-koncesszios-palyazati-kiiras-dohanytermek-kiskereskedelmi-jogosultsag-atengedesere/> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

¹⁹⁴ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 4. § Hatályos: 2015.03.13. (letöltés dátuma: 2015.03.13.)

¹⁹⁵ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 11. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

¹⁹⁶ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100016.TV 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról 20. § Hatályos: 2015.03.17. (letöltés dátuma: 2015.03.17.)

Nyilvános pályázat: nyilvános pályázatot kell kiírni az államnak a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság átengedésére. Az állam célja, hogy minden magyarországi településen folytatható legyen a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység.¹⁹⁸

Üzlet: egy olyan kereskedelmi tevékenység folytatása céljából kialakított épület, mely egy önálló rendeltetési egységet képező épületrész vagy helyiség, illetve ide tartozik a raktározás, tárolás célját szolgáló épület vagy épületrész.¹⁹⁹

¹⁹⁷ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=159096.239298 2013. évi V. törvény a Polgári törvénykönyvről 3:154. § Hatályos: 2015.04.09 (letöltés dátuma: 2015.04.09)

¹⁹⁸ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 6.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

¹⁹⁹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV&celpara=#xcelparam 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről 3.§ Hatályos: 2015.03.18. (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

19. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet Interjú.....	102
2. számú melléklet Kérdőív megjelenése.....	105
3. számú melléklet Dohányzási szokásokat mutató KSH diagramok.....	109

1. számú melléklet Interjú

Miért döntött úgy, hogy trafikot nyit? Mi készítette rá?

"Cégem főtevékenysége a pályázatírás. Tíz leendő trafikosnak írtam meg a pályázatát, akik meg is nyerték és a tizenegyedik pályázatot magamnak írtam meg. Komolyabb kutatást végeztem a trafikokkal kapcsolatban. A magas árás miatt úgy gondoltam, hogy megérné ezzel a dologgal foglalkozni, valamint gondolva a nyugdíjas évekre, jó jövedelem kiegészítésként fog szolgálni."

Egyéni vállalkozás vagy Betéti társasági formában végzi a dohánytermék-kiskereskedelmet?

"Betéti társaságként végzem."

Nyilvános volt a pályázati kiírás? Hol értesült a pályázatról?

"Nyilvános pályázati kiírás volt. Különböző médiában találkoztam ezzel a témával, valamint a leendő pályázók kerestek fel az ügyben, hogy készítsem el nekik a pályázatot. Így sikerült még közelebb kerülnöm a témához."

Milyen feltételeknek kellett teljesülnie ahhoz, hogy valaki pályázhasson?

"Pénzügyi feltétel az volt, hogy be kellett fizetni 25.000 Ft eljárási díjat, valamint a koncessziós díj felét. Más feltétele nem nagyon volt."

Mi volt a pályázat menete?

"Először a pályázatot kellett elkészíteni, aztán el kellett készíteni az üzleti tervet, majd a pályázatot alá kellett írni. A tanuknak is alá kellett írni. A pénzt pedig be kellett fizetni, az eljárási díj összegét, valamint a koncessziós díj felét."

Több pályázati kiírás is megjelent az első pályázat óta. Ön melyik körben nyitotta meg a trafikját?

"Első körben nyertem és így az elsők között nyithattam meg a trafikot."

Volt-e valami nehézség a pályázat során?

"Nem találkoztam semmi nehézséggel a pályázat során."

Mit tud Ön a koncesszióról?

"Azt tudjuk, hogy 20 évre szól a koncesszió. A törvényben meghatározott feltételeknek való megfelelés esetén gyakorolható. Meghatározza, hogy milyen dolgozókat alkalmazhatunk. Mind a 6 dohánytermék szállítótól a teljes kínálatot kell megrendelni."

Hogyan és mikor kellett megkötni a koncessziós szerződést?

"2013 júliusában kezdtük a tevékenységet, így azt hiszem, hogy 2013 júniusában kellett megkötni a koncessziós szerződést."

Mekkora összegű koncessziós díjat fizet évente?

"Mivel Zalaegerszeg Megyei jogú város, ezért 240.000 Ft-ot. kell fizetnem évente koncessziós díj gyanánt."

Trafikok megjelenésével, kinézetével milyen előírásoknak kellett megfelelni?

"A Trafiktörvény előtt létrejövő, a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról szóló törvénynek való megfelelés miatt jöttek létre a trafikok. Lesötétített üzlet annak érdekében, hogy a fiatalok még véletlenül se láthassa a dohányterméket. Kötelező volt a cégér és a felirat. Maga a berendezésre csak ajánlás volt, mert a legtöbb trafikban sötét színű a bútor, de mivel a helységünk úgyis kicsi és sötét, ezért úgy gondoltuk, hogy a világos színű bútor jobb lenne."

Volt-e már hatósági ellenőrzés a trafikjában? Ha igen, akkor mit vizsgáltak?

"Igen volt már hatósági vizsgálat a trafikunkban. A VPOP azt vizsgálta, hogy engedélyezett termékeket forgalmazunk-e, vagyis az NDN Zrt. listáján szereplő termékeket árulunk-e. Aztán közegészségügyi, valamint fogyasztóvédelmi ellenőrzésünk is volt már. Büntetést nem kaptunk, csak egy-két dolgot érintve figyelmeztetést, figyelemfelhívást."

Mekkora árrés volt a kezdetekben egy doboz cigarettán és mekkora jelenleg?

"Úgy kell ezt elképzelni, hogy a polcok tele vannak dohánytermékkel, hat szállítótól kell dohányterméket rendelni. 10%-nál magasabb árrést kapunk abban az esetben, ha annak az adott szállító termékeiből minél többet megjelenítünk. Így gyakran a szállító rendezte be a polcokat, hogy hol legyen az általa szállított dohánytermék. Minden egyes szállítótól minimum tíz terméket mindenképpen meg kell jelenítenünk. A Philip Morris árrése 11,3%, az értékesítésünk több mint a felét ez a termék teszi ki. A Philip Morris, Imperial és a Bat dohánytermékeinek esetében a legnagyobb az árrésünk."

Ön szerint több a bevétele most egy trafiknak, mint régen a boltosnak, aki dohányterméket árult?

"Több, mivel sokkal kevesebb helyen árulnak cigarettát. 31 koncessziót osztottak ki eddig."

Dohányterméken kívül gyakran vásárolnak más termékeket? Ha igen, mik a leggyakoribb termékek?

"Szeszes italt nem tudunk árulni, mivel a trafikunk a Sparral közös épületben van és a Sparral kötött szerződés ezt nem teszi lehetővé, de egyébként keresnék a szeszes italt. Üdítőt gyakran vásárolnak, de nagyon változó. Értékesítünk még rágót, cukorkát, sorsjegyet. Lottót nem árulunk, mivel a közelben lévő presszóban árulnak, így a Szerencsejáték Zrt. több engedélyt ilyen közel nem ad ki. Nem meghatározó az egyén termék eladásunk, az összforgalmunk körülbelül 10%-át teszi ki."

Ön szerint az, hogy lefóliázzák a trafikokat, valóban megvédi a fiatalokat a dohányzástól? Vagy az elsötétítésre nincs is szükség?

"Valóban nincs a törvényben meghatározva, hogy hogyan kell megoldani azt, hogy a fiatalok ne láthassák a dohánytermékeket. Ezt meg lehetett volna oldani akár egy függönnyel is. Sokkal nagyobb problémát jelent a nagy médiafelhajtás a trafikok körül. A rablók is azt gondolják, hogy egy trafikban több milliós zsákmányra lel, holott általában maximum 100.000-200.000 Ft van a kasszában. A Kaposvári gyilkossággal kapcsolatban együttérzésünket fejeztük ki azzal, hogy a fekete szalagot kitettük egy héttig."

Ön szerint csökkent a fiatalok dohányosok száma a trafikok bevezetése óta?

"Eddig minden boltban látta a kiskorú a dohányterméket, most mégis jobb, hogy nem mindenhol látja. Nem kerül minden nap közvetlen kapcsolatba a cigarettával."

2. számú melléklet Kérdőív megjelenése

Nemzeti Dohányboltok kialakulásának jogi és gazdasági vetülete

Kedves Válaszadó!

Markó Krisztina vagyok, a Budapesti Gazdasági Főiskola Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg végzős, közszolgálati BA szakos hallgatója. Szakdolgozatom elkészítéséhez szeretném a segítségét kérni, melyben a Nemzeti Dohányboltok kialakulásának jogi és gazdasági vetületét vizsgálom. A kérdőív kitöltése anonim és önkéntes, mindösszesen 5 percet vesz igénybe. Válaszait kizárólag kutatómunkámhoz használom fel.

Köszönöm, hogy válaszaival Ön is hozzájárul szakdolgozatom sikeres elkészítéséhez!

*Kötelező

1. Az Ön neve: *

- Férfi
- Nő

2. Az Ön életkora: *

- 18 év alatt
- 19-28
- 29-38
- 39-48
- 49-58
- 59 év felett

3. Hol él Ön? *

- Falu/Község
- Kisváros
- Megyei jogú város
- Nagyváros
- Főváros

4. Mi az Ön legmagasabb iskolai végzettsége? *

- 8 általános vagy annál alacsonyabb iskolai végzettség
- Szakiskola
- Érettségi
- Főiskolai/egyetemi BA/BSc szintű diploma
- Főiskolai/egyetemi MA/MSc szintű diploma
- Magasabb tudományos fokozat

5. Milyen típusú végzettséggel rendelkezik? *

- Jogi
- Gazdasági
- Műszaki
- Tanári
- Bölcsész
- Egészségügyi
- Közigazgatás
- Informatika
- Turizmus
- Egyéb:

6. Jelenleg tanul vagy dolgozik? *

- Tanulok
- Dolgozok
- Mindkettő

7. Amennyiben dolgozik, milyen beosztásban teszi ezt? *

- Alkalmazottként
- Vezetőként
- Vállalkozóként
- Egyéb:

8. Mi az első szó, ami Önnek a cigarettáról eszébe jut?

9. Ön dohányzik?

- Igen
- Nem

10. Az Ön családjában van dohányzó?

Ha Ön nem is dohányzik, de családjában van dohányzó, kérem a következő kérdéseket a hozzátartozója tekintetében töltsse ki!

- Igen
- Nem

11. Mióta dohányzik?

- Kevesebb, mint egy éve
- 1 és 5 év között
- 5 és 10 év között
- Több, mint 10 éve

12. Átlagosan hány szál cigarettát szív el naponta?

- 1-5 szálát
- 5-10 szálát
- 10-20 szálát
- 20 szálnál többet

13. Milyen gyakran jár trafikba?

- Naponta
- Hetente
- Havonta
- Ritkán
- Soha

14. Hozzávetőlegesen hány trafik van a lakóhelye környezetében?

- Közvetlen környezetemben nincs.
- 1-5 trafik
- 5-10 trafik
- 10-nél több trafik

15. Ön hogyan írna le külső jegyek alapján egy trafikot?

16. Mi az első szó, ami Önnek egy trafikról eszébe jut?

17. Vásárolt-e már dohányterméken kívül más terméket trafikban?

- Igen
- Nem

18. Amennyiben vásárolt dohányterméken kívül más terméket trafikban, mi volt az?

- Szeszes ital
- Energiaital
- Ásványvíz vagy üdítőital
- Rágógumi vagy cukorka
- Lottó
- Újság
- Egyéb:

19. Koncesszióköteles tevékenység a dohánytermék-kiskereskedelem. Hallott-e Ön már erről?

- Igen
- Nem

20. Mit gondol, kik tudtak/tudnak trafikot nyitni?

21. Tapasztalta-e már, hogy fiatalkorút is kiszolgáltak dohánytermékkel?

- Igen
- Nem

22. Ön szerint csökkent a dohányzó fiatalok száma a trafikok bevezetése által?

- Igen, jelentősen csökkent.
- Csak kis mértékben csökkent.
- Nem, egyáltalán nem csökkent.

23. Mit gondol kevesebben dohányoznak azon ténynél fogva, hogy trafikok jöttek létre?

- Igen
- Nem

24. Ön szerint több a forgalma egy trafikosnak, mint régen a boltosnak?

- Igen
- Nem

25. Ön jobbnak tartotta a " mindenhol/bárhol megvásárolható dohánytermék világot"?

- Igen
- Nem

Küldés

Google *Űrlapokon soha ne adjon meg jelszavakat.*

100%: elkészült!

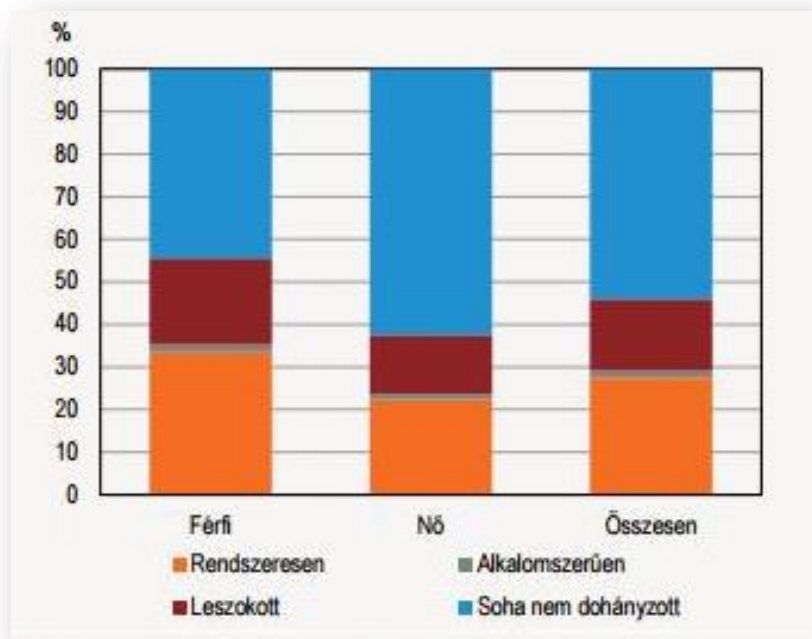
Üzemeltető:
 Google Forms

Ezt a tartalmat nem a Google hozta létre, és nem is hagyta azt jóvá.

[Visszaélés jelentése](#) - [Felhasználási feltételek](#) - [Egyéb feltételek](#)

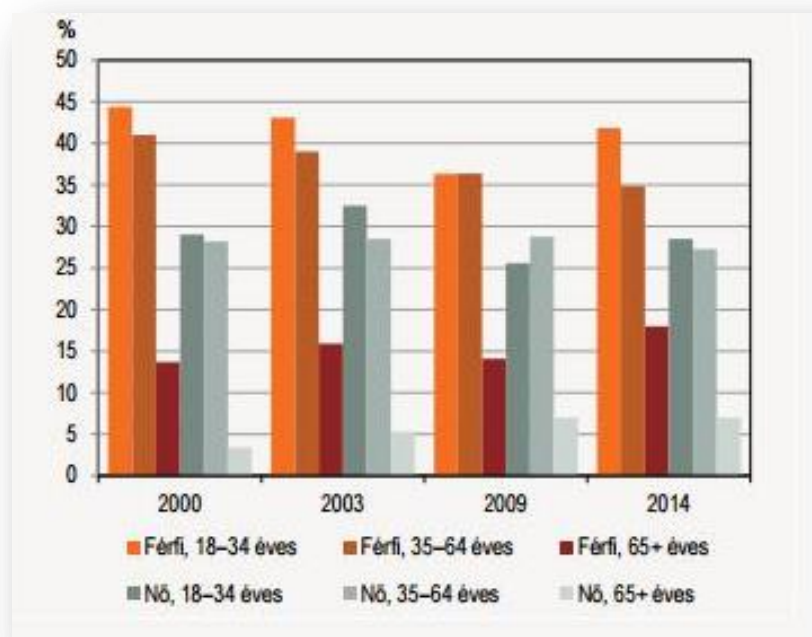
3. számú melléklet Dohányzási szokásokat mutató KSH diagramok

. kép Dohányzási szokások nemenként (2014)

Forrás: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/elef14.pdf> (letöltés dátuma: 2015.05.04.)

. kép A rendszeres dohányosok aránya nemenként és korcsoportonként (2014)

Forrás: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/elef14.pdf> (letöltés dátuma: 2015.05.04.)

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, Markó Krisztina..... büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2015.05.18.

Markó Krisztina sk.

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS
(benyújtandó két példányban)

**A trafikokat érintő koncesszió jogi szabályozása és
gazdasági jelentősége**

szakdolgozat címe

Markó Krisztina

Hallgató neve

Nappali tagozat/Közszolgálati szak

tagozat/csoport/szak/szakirány

Magyarország politikai, gazdasági és kereskedelmi életében egyaránt felkavarta az állóvizet a 3 évvel ezelőtt hatályossá emelkedő Trafiktörvény. Már kezdetekben is nagy volt a társadalom tiltakozása a trafikokkal szemben, ennek ellenére mára már a hatodik trafikpályázatot írják ki és a kedélyek még így sem csillapodnak, sőt egyre rosszabbá alakította a helyzetet a heti rendszerességű trafikrablás és a Kaposváron meggyilkolt eladólány tragikus esete.

A Nemzeti Dohányboltok története Magyarországon 2012. januárjában a Magyar Országgyűlés által elindított "Ne szívj tovább!" című kampánnyal kezdődött. Ezt követően 2012. februárjában indult útnak a "Fellelegezhetünk!" című kampányrész, amely a törvényi változásokkal kapcsolatos információkat kommunikálta és törekedtek arra, hogy a társadalmi nyilvánosság legszélesebb spektrumához eljusson. A nagyszabású, országos népegészségügyi kampány négy hónapig tartott és ezzel az Egészségügyért Felelős Államtitkárság célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a dohányzás egészségkárosító hatásaira.

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy Magyarországon minél kevesebb fiatalkorú dohányozzon, az egész magyar társadalom egészségügyi állapota közép- és hosszútávon jelentős mértékben javuljon, a dohányzók dohánytermékekkel való ellátása kielégítő legyen és megfeleljen az európai közösségi jogszabályoknak, az engedély nélküli kereskedelmet megelőzzék és visszaszorítsák, valamint a tevékenység ellenőrzéséről és az ebből származó bevételek közcélra fordításáról megalkotta a 2012. évi CXXXIV. törvényt, közismertebb nevén a Trafiktörvényt. A másik legfontosabb törvény, amely alapvetően meghatározza napjainkban a trafikok életét, a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény, ugyanis ma Magyarországon a dohánytermék-kiskereskedelme csak koncessziós jog megszerzése által végezhető.

A trafikrendszer legnagyobb kritikusaivá maga a trafikosok váltak, ugyanis szerintük idővel nyilvánvalóvá vált, hogy a fiatalok megvédése csak ürügy volt a cél szentesítése érdekében, hogy kiszorítsák a multikat és saját érdekeiket helyezték előtérbe. A trafikosok többségének célja a profitszerzés és ezt a közel több mint 10%-os árrés alá is támasztja, valamint sokkal kevesebb helyen lehet dohányterméket vásárolni, így több a trafikos forgalma, mint régen a boltosoknak. Az emberek többsége egyet ért a törvénnyel, ezáltal a trafikok bevezetésével, azonban az előírásokat kissé túlzónak tartják.

Napjainkig öt trafikpályázatot írtak ki és ennek az eredménye több mint 6.300 Nemzeti Dohánybolt kialakulását jelentette országszerte. Még mindig van olyan szabad koncesszió, amit nem osztottak ki. A fennálló koncessziók kiosztása érdekében 2015. április 2-án újabb Pályázati Kiírásra került sor, melynek az eredménye a közeljövőben nyilvánosságra fog kerülni.